

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2017/367,**1. märts 2017,**

millega pärast aegumise läbivaatamist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1036 artikli 11 lõikele 2 ja pärast osalise vahepealse läbivaatamise uurimise lõpetamist vastavalt määruse (EL) 2016/1036 artikli 11 lõikele 3 kehtestatakse Hiina Rahvabariigist pärinevate või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrust (EL) 2016/1036 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed, ⁽¹⁾ ning eriti selle artikli 11 lõikeid 2 ja 3,

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS**1.1. Kehtivad meetmed**

- (1) Pärast dumpinguvastast uurimist (edaspidi „esialgne uurimine“) kehtestas nõukogu 2013. aasta detsembris rakendusmäärusega (EL) nr 1238/2013 ⁽²⁾ (edaspidi „esialgne määrus“) lõpliku dumpinguvastase tollimaksu järgmiste Hiina Rahvabariigist (edaspidi „HRV“) pärinevate või sealt saadetud toodete impordi suhtes: kristalsest ränist fotoelektrilised moodulid ja nende põhikomponendid (elementid), mis praegu kuuluvad CN-koodide ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 ja ex 8541 40 90 (TARICi koodid 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 ja 8541 40 90 39) alla (edaspidi „esialgsed meetmed“). Võetud meede oli väärtuseline tollimaks vahemikus 27,3–64,9 %.
- (2) Esialgses uurimises esitas Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoda (China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products, edaspidi „CCCME“) eksportivate tootjate rühma nimel komisjonile hinnakohustuse. Otsusega 2013/423/EL ⁽³⁾ kiitis komisjon selle hinnakohustuse ajutise dumpinguvastase tollimaksu suhtes heaks. Pärast seda, kui eksportivate tootjate rühm ja CCCME esitasid teate hinnakohustuse muudetud versiooni kohta, kinnitas komisjon rakendusotsusega 2013/707/EL ⁽⁴⁾ muudetud hinnakohustuse (edaspidi „hinnakohustus“) heakskiitmise lõplike meetmete kohaldamise ajaks. Seejärel võttis komisjon vastu rakendusotsuse 2014/657/EL, ⁽⁵⁾ millega selgitatakse hinnakohustuse rakendamist. Lisaks võttis komisjon vastu viis määrust, millega tühistatakse mitme eksportiva tootja hinnakohustuse heakskiitmine ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ ELT L 176, 30.6.2016, lk 21.

⁽²⁾ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1238/2013, millega kehtestatakse lõplikud dumpinguvastased meetmed Hiina Rahvabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes ning nõutakse lõplikult sisse nimetatud impordi suhtes kehtestatud ajutine tollimaks (ELT L 325, 5.12.2013, lk 1).

⁽³⁾ Komisjoni 2. augusti 2013. aasta otsus 2013/423/EL, millega kiidetakse heaks pakutud hinnakohustus, mis on seotud Hiina Rahvabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi suhtes dumpinguvastase menetlusega (ELT L 209, 3.8.2013, lk 26).

⁽⁴⁾ Komisjoni 4. detsembri 2013. aasta rakendusotsus 2013/707/EL, millega kinnitatakse pakutud hinnakohustus, mis on seotud Hiina Rahvabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes dumpingu- ja subsiidiumivastaste menetlustega, lõplike meetmete kohaldamise ajaks (ELT L 325, 5.12.2013, lk 214).

⁽⁵⁾ Komisjoni 10. septembri 2014. aasta rakendusotsus 2014/657/EL, millega võetakse vastu eksportivate tootjate rühma ning Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoja ettepanek selgituste saamiseks rakendusotsuses 2013/707/EL osutatud hinnakohustuse rakendamise kohta (ELT L 270, 11.9.2014, lk 6).

⁽⁶⁾ Komisjoni rakendusmäärused (EL) 2015/1403 (ELT L 218, 19.8.2015, lk 1), (EL) 2015/2018 (ELT L 295, 12.11.2015, lk 23), (EL) 2016/115 (ELT L 23, 29.1.2016, lk 47), (EL) 2016/1045 (ELT L 170, 29.6.2016, lk 5) ja (EL) 2016/1998 (ELT L 308, 16.11.2016, lk 8), millega tühistatakse mitme eksportiva tootja hinnakohustuse heakskiitmine.

- (3) 5. mail 2015 avaldas komisjon teate vaatlusaluse toote impordi suhtes kohaldatavate dumpinguvastaste ja tasakaalustavate meetmete osalise vahepealse läbivaatamise algatamise kohta ⁽⁷⁾. Läbivaatamise ulatus piirdus võrdlusalusega, mida kasutati võrdlusena eespool nimetatud hinnakohustuses kehtestatud hinnakohandamismehhanismis. Läbivaatamine lõpetati 2016. aasta jaanuaris komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/12 ⁽⁸⁾ alusel.
- (4) 28. mail 2015 algatas komisjon uurimise seoses võimaliku kõrvalehoidmisega vaatlusaluse toote impordi suhtes kehtestatud nii dumpinguvastastest meetmetest kui ka tasakaalustusmeetmetest Malaisiast ja Taiwanilt saadetud vaatlusaluse toote impordi kaudu, olenemata sellest, kas need on deklareeritud Malaisiast või Taiwanilt pärinevana või mitte ⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾. Seetõttu laiendati meetmeid Malaisiast ja Taiwanilt saadetud kristaldest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordile, välja arvatud mitme tegeliku tootja suhtes, kelle puhul leiti, et nad ei hoidnud meetmetest kõrvale ⁽¹¹⁾.

1.2. Taotlus aegumise läbivaatamise algatamiseks

- (5) Pärast teate avaldamist esialgsete meetmete eelseisva aegumise kohta ⁽¹²⁾ sai komisjon 4. septembril 2015 taotluse aegumise läbivaatamise algatamiseks kooskõlas alusmääruse artikli 11 lõikega 2. Taotluse esitas ühendus EU ProSun liidu tootjate nimel, kelle toodang moodustab kristaldest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) kogutoodangust üle 25 % liidus, ja seda toetasid liidu tootjad, kelle toodang moodustab kokku üle 50 % samasuguse toote kogutoodangust, mille on tootnud liidu tootmisharu see osa, kes väljendas taotluse suhtes toetust või vastuseisu.

1.3. Aegumise läbivaatamise ja vahepealse läbivaatamise algatamine

- (6) Komisjon algatas 5. detsembril 2015 HRVst (edaspidi „asjaomane riik“) pärinevate või sealt saadetud kristaldest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes kohaldatavate dumpinguvastaste meetmete aegumise läbivaatamise ja avaldas Euroopa Liidu Teatajas algatamisteate ⁽¹³⁾ (edaspidi „aegumise läbivaatamise algatamise teade“).
- (7) Komisjon algatas samal päeval *ex officio* osalise vahepealse läbivaatamise vastavalt alusmääruse artikli 11 lõikele 3, mille käigus uuritakse üksnes seda, kas liidu huvides on või ei ole säilitada meetmed, mida praegu kohaldatakse kristaldest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides kasutatavate elementide suhtes ⁽¹⁴⁾ (edaspidi „vahepealse läbivaatamise algatamise teade“).

⁽⁷⁾ Teade Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristaldest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes kohaldatavate dumpinguvastaste meetmete ja tasakaalustusmeetmete osalise vahepealse läbivaatamise algatamise kohta (ELT C 147, 5.5.2015, lk 4).

⁽⁸⁾ Komisjoni 6. jaanuari 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/12, millega lõpetatakse Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristaldest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes kohaldatavate dumpinguvastaste meetmete ja tasakaalustusmeetmete osaline vahepealne läbivaatamine (ELT L 4, 7.1.2016, lk 1).

⁽⁹⁾ Komisjoni 28. mai 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/833, millega algatatakse uurimine seoses võimaliku kõrvalehoidmisega Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristaldest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes nõukogu rakendusmäärusega (EL) nr 1238/2013 kehtestatud dumpinguvastastest meetmetest Malaisiast ja Taiwanilt lähetatud kristaldest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi kaudu, olenemata sellest, kas need on deklareeritud Malaisiast või Taiwanilt pärinevana või mitte, ning kehtestatakse kõnealuse impordi suhtes registreerimisnõue (ELT L 132, 29.5.2015, lk 60).

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 28. mai 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/832, millega algatatakse uurimine seoses võimaliku kõrvalehoidmisega Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristaldest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes nõukogu rakendusmäärusega (EL) nr 1239/2013 kehtestatud tasakaalustusmeetmetest Malaisiast ja Taiwanilt lähetatud kristaldest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi kaudu, olenemata sellest, kas need on deklareeritud Malaisiast või Taiwanilt pärinevana või mitte, ning kehtestatakse kõnealuse impordi suhtes registreerimisnõue (ELT L 132, 29.5.2015, lk 53).

⁽¹¹⁾ Komisjoni 11. veebruari 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/185, millega laiendatakse Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt lähetatud kristaldest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes nõukogu rakendusmäärusega (EL) nr 1238/2013 kehtestatud lõplikku dumpinguvastast tollimaksu Malaisiast ja Taiwanilt lähetatud kristaldest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordile, olenemata sellest, kas need on deklareeritud Malaisiast või Taiwanist pärinevatena või mitte (ELT L 37, 12.2.2016, lk 76).

⁽¹²⁾ Teade teatavate dumpinguvastaste meetmete eelseisva aegumise kohta (ELT C 137, 25.4.2015, lk 29).

⁽¹³⁾ Teade Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristaldest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes kohaldatavate dumpinguvastaste meetmete aegumise läbivaatamise algatamise kohta (ELT C 405, 5.12.2015, lk 8).

⁽¹⁴⁾ Teade Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristaldest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes kohaldatavate dumpinguvastaste meetmete ja tasakaalustusmeetmete osalise vahepealse läbivaatamise algatamise kohta (ELT C 405, 5.12.2015, lk 33).

1.4. Läbivaatamisega seotud uurimisperiood ja vaatlusalune periood

- (8) Dumpingu jätkumise või kordumise uurimine hõlmas ajavahemikku alates 1. oktoobrist 2014 kuni 30. septembrini 2015 (edaspidi „läbivaatamisega seotud uurimisperiood“). Kahju jätkumise või kordumise tõenäosuse hindamise seisukohalt oluliste suundumuste uurimine hõlmas ajavahemikku alates 1. jaanuarist 2012 kuni läbivaatamise uurimise perioodi lõpuni (edaspidi „vaatlusalune periood“). Samu perioode kasutati ka osalises vahepealses läbivaatamises.

1.5. Huvitatud isikud

- (9) Algamisteadetes kutsus komisjon huvitatud isikuid uurimistes osalemiseks komisjoniga ühendust võtma. Lisaks teavitas komisjon tootluse esitajaid, muid teadaolevaid liidu tootjaid, teadaolevaid eksportivaid tootjaid HRVs ja HRV ametiasutusi, teadaolevaid importijaid, tarnijaid ja kasutajaid, kaubandusettevõtjaid, aga ka teadaolevalt seotud ühendusi uurimiste algatamisest ja kutsus neid neis osalema.
- (10) Huvitatud isikutel oli võimalus esitada uurimiste algatamise kohta märkusi ning taotleda komisjonilt ja/või kaubandusmenetluses ärakuulamise eest vastutavalt ametnikult enda ärakuulamist.
- (11) Aegumise läbivaatamise algatamise teates teavitas komisjon huvitatud isikuid, et kavatseb kolmanda turumajandusliku riigina alusmääruse artikli 2 lõike 7 punkti a tähenduses kasutada Ameerika Ühendriike (edaspidi „USA“) ja Indiat ning Jaapanit, Malaisiat, Lõuna-Koread ja Taiwanit. Komisjon teavitas nimetatud riikide teadaolevaid tootjaid uurimiste algatamisest ja kutsus neid neis osalema.

1.6. Väljavõtteline uuring

- (12) Komisjon andis algatamisteadetes teada, et võib teha seoses aegumise läbivaatamisega Hiina eksportivate tootjate, liidu tootjate ja seoses nii aegumise läbivaatamise kui ka vahepealse läbivaatamisega liidu sõltumatute importijate väljavõttelise uuringu kooskõlas alusmääruse artikliga 17.

1.6.1. Liidu tootjate väljavõtteline uuring

- (13) Komisjon märkis algatamisteadetes, et on moodustanud liidu tootjatest esialgse valimi. Komisjon võttis valimi moodustamise aluseks liidu suurima tüüpilise müügitulu (võttes arvesse tootmismahtu ja geograafilist asukohta), mida oli kasutatava aja jooksul võimalik uurida. Valim koosnes liidu kuuest mooduli- ja kolmest elemenditootjast. Esialgsesse valimisse kaasati nii vertikaalselt integreeritud kui ka integreerimata tootjad. Komisjon palus kõigil huvitatud isikutel esitada selle valimi kohta märkusi. Kõik esialgu valitud äriühingud nõustusid kuuluma esialgsesse valimisse.
- (14) Märkusi väljapakutud valimi kohta saadi mitmelt huvitatud isikult. Nad ei olnud rahul asjaoluga, et liidu mitme tootja nimi ja asukoht olid konfidentsiaalsed, mis ei võimaldanud esitada märkusi valimisse kuuluvate tootjate osa kohta liidu tootmisharu kogutoodangus ja müügituluses.
- (15) Komisjon tuletas meelde, et kõik liidu tootjad, välja arvatud SolarWorld, WARIS Srl (edaspidi „Waris“) ja Sillia VL (edaspidi „Sillia“), taotlesid algatamisetapis oma nime konfidentsiaalsena hoidmist. Komisjon võttis neid taotlusi arvesse, kuid kutsus tootjaid üles kinnitama oma soovi jääda anonüümseks kogu läbivaatamisega seotud uurimiste ajal ja põhjendama oma taotlust. Kõik asjaomased äriühingud, välja arvatud üks, kinnitasid oma esialgset taotlust ja põhjendasid seda. Äriühingud märkisid eelkõige, et kardavad HRVs majandustegevusest ja/või HRVst pärit toorainest ja osadest ilma jääda. Neid väiteid peeti põhjendatuks. Komisjon otsustas seega rahuldada nende anonüümsustaotluse ja lükkas tagasi huvitatud isikute taotlused avalikustada valimisse kaasatud liidu tootjate identiteeti ja asukoht. Anonüümsust taotlenud äriühingute seas nõustus ainult Jabil Assembly Poland sp. zoo. (edaspidi „Jabil“) lõplikus valimis oma nime avalikustama.

- (16) Üks eksportiv tootja väitis, et komisjon ei määratlenud liidu tootmisharu enne esialgse valimi moodustamist. Seepärast ei olnud tal võimalik esitada märkusi selle kohta, kas valim on tüüpiline. Lisaks on mõned valimisse kuuluvad liidu tootjad, nagu SolarWorld, vertikaalselt integreeritud, sest nad toodavad elemente, mida kasutatakse peamiselt nende enda moodulite tootmiseks. Sellest tulenevalt on oht, et sama lõpptoot (moodulite) tootmist on kaks korda arvestatud.
- (17) Algamisteate kohaselt osutab „liidu tootmisharu“ kõikidele liidu moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) tootjatele. Peale selle on liidu tootmisharu määratletud selgelt juba esialgses uurimises. Lõpuks tuleb märkida, et elementide tootmine tootmisharusiseseks kasutamiseks on kaebuse ja liidu tootmisharu tüüpilisuse uurimisest välja jäetud. Seepärast lükati see väide tagasi.
- (18) Mitu teist huvitatud isikut väitis, et komisjon ei oleks tohtinud valimisse kaasata äriühinguid Waris ja Sillia, sest nad on liidu väikesed moodulitootjad. Seepärast on neil väga konkreetne ärimudel, mida ei saa lugeda tüüpiliseks. Komisjon oleks selle asemel pidanud kaasama selliseid suuri ja keskmise suurusega äriühinguid nagu Jabil.
- (19) Komisjon lükkas selle väite tagasi, sest ta kaasas valimisse märkimisväärse hulga suuri ja keskmise suurusega moodulitootjaid. Äriühingud Waris ja Sillia kaasati valimisse, et tagada ulatuslikum geograafiline esindatus.
- (20) Pärast menetluse algatamist pidi komisjon äriühingu Sillia valimist välja jätma, sest see ei teinud koostööd. Seetõttu moodustas ülejäänud valimisse kaasatud liidu tootjate müük 38,8 % kogu ELi müügist ja nende toodang 55 % liidu moodulite kogutoodangust. Elementide puhul moodustasid need 76,6 % kogu ELi müügist ja 77 % liidu kogutoodangust. Seetõttu peeti valimit liidu tootmisharu suhtes endiselt tüüpiliseks.

1.6.2. Importijate väljavõtteline uuring

- (21) Selleks et otsustada, kas väljavõtteline uuring on vajalik, ja moodustada vajaduse korral valim, palus komisjon, et sõltumatud importijad esitaksid algatamisteates nimetatud teabe.
- (22) Nõutud teabe esitasid kaks sõltumatut importijat, kes nõustusid kuuluma valimisse. Arvestades importijate väikest arvu, otsustas komisjon, et väljavõtteline uuring ei ole vajalik.

1.6.3. Eksportivate tootjate väljavõtteline uuring

- (23) Pidades silmas eksportivate tootjate ilmselt suurt arvu, nähti aegumise läbivaatamise algatamise teatega dumpingu kindlakstegemiseks ette alusmääruse artikli 17 kohane väljavõtteline uuring. Selleks et otsustada, kas väljavõtteline uuring on vajalik, ja moodustada vajaduse korral valim, palus komisjon kõigil HRV teadaolevatel eksportivatel tootjatel esitada aegumise läbivaatamise algatamise teates nimetatud teave. Konsulteeriti ka asjaomase riigi ametiasutustega.
- (24) Nõutud teabe esitasid ning valimisse kaasamisega nõustusid kaheksakümmend üks asjaomase riigi eksportivat tootjat (sageli mitme äriühingu rühmad). Komisjon koostas valimi alusmääruse artikli 17 lõike 1 kohaselt, valides kolm suurima tüüpilise liitu suunatud ekspordi mahuga rühma, mida oli võimalik ettenähtud aja jooksul uurida. Kõik kolm rühma ekspordisid ELi mooduleid ja üks ekspordis ka elemente. Kooskõlas alusmääruse artikli 17 lõikega 2 konsulteeriti valimi moodustamisel kõigi teadaolevate asjaomaste eksportivate tootjate ja asjaomase riigi ametiasutustega. Märkusi ei esitatud.
- (25) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis üks huvitatud isik, et eksportivate tootjate valim ei ole sobilik, sest see erineb liidu tootjate valimist oluliselt valimisse kuuluvate äriühingute toodangu ja tootmisvõimsuse poolest.

- (26) Nagu on selgitatud põhjenduses 24, koostas komisjon valimi suurima tüüpilise liitu suunatud ekspordi mahu põhjal, mida oli kasutatava aja jooksul võimalik uurida. Alusmääruse artikli 17 kohaselt peab kasutatav valim olema valiku ajal kättesaadava teabe põhjal statistiliselt õige või hõlmama suurimat tüüpilist toodangu-, müügi- või ekspordimahtu, mida on võimalik ettenähtud aja jooksul uurida. Seetõttu on eksportivate tootjate valim tüüpiline eksportivate tootjate suhtes, kuid mitte nende liidu vastaspoolte suhtes. Nagu kinnitab Euroopa Kohtu praktika, ei pea eksportivate tootjate valim peegeldama liidu tootjate valimit ⁽¹⁵⁾. See väide lükati seetõttu tagasi.

1.7. Küsimustiku vastused ja kontrollkäigud

- (27) Komisjon saatis küsimustikud kolmele valimisse kaasatud HRV eksportivale tootjale, üheksale liidu tootjale ja rohkem kui sajale muule huvitatud isikule, nt sõltumatutele importijatele ning varustava tööstuse ja järeltööstuse äriühingutele, kes olid endast algatamisteadetes ette nähtud tähtaja jooksul teada andnud.
- (28) Komisjon kogus ja kontrollis kogu teavet, mida ta pidas dumpingu esinemise, sellest tuleneva kahju ning liidu huvide kindlakstegemiseks vajalikuks. Alusmääruse artikli 16 kohased kontrollkäigud tehti järgmiste huvitatud isikute valdustesse.

Liidu tootjad:

- SolarWorld Group (Bonn, Saksamaa);
- Jabil (Kwidzyn, Poola);
- WARIS S.r.l., (Borgo Chiese, Itaalia);
- kaks anonüümset moodulitootjat ja kaks anonüümset elemenditootjat.

Importijad:

- IBC Solar AG (Saksamaa);
- BayWa r.e.; – Solar Energy Systems GmbH (Saksamaa).

Varustava tööstuse ettevõtjad:

- Wacker Chemie AG (Saksamaa).

HRV eksportivad tootjad:

- Chint Solar (Hangzhou);
- Jinko Solar (Shanghai ja Shangrao);
- Trina Solar (Changzhou).

Võrdlusriigi tootjad:

- Sunengine Corporation (Hukou, Taiwan).

1.8. Järelduste teatavaks tegemine

- (29) Komisjon avalikustas 20. detsembril 2016 kõigile huvitatud isikutele olulised faktid ja kaalutlused, mille alusel ta kavatses jätkata kehtivate dumpinguvastaste meetmete võtmist, ja kutsus kõiki huvitatud isikuid esitama märkusi. Komisjon kaalus huvitatud isikute esitatud märkusi ja võttis neid vajaduse korral arvesse. Pärast järelduste

⁽¹⁵⁾ Euroopa Kohtu 10. septembri 2015. aasta otsus kohtuasjas C-687/13: Fliesen-Zentrum vs. Hauptzollamt (eelotsus), punktid 87–90.

teatavaks tegemist taotlesid Hiina kaubanduskoda, Wacker, Solar Power Europe (edaspidi „SPE“) ja Solar Alliance for Europe (edaspidi „SAFE“) ärakuulamist kaubandusmenetlustes ärakuulamise eest vastutava ametniku juures, mida neile ka võimaldati.

- (30) Kuna põhjenduses 379 osutatud komitee ei esitanud mingit arvamust, väljendas komisjon kavatsust vähendada meetmete kohaldamise aega 24 kuult 18 kuule. Ta kutsus huvitatud isikuid üles selle kohta oma arvamust avaldama.

2. VAATLUSALUNE TOODE JA SAMASUGUNE TOODE

2.1. Vaatlusalune toode

- (31) Vaatlusaluse toote moodustavad Hiina Rahvavabariigist pärinevad või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektrilised moodulid või paneelid ning sellist tüüpi elemendid, mille paksus ei ületa 400 mikromeetrit ja mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites (edaspidi „vaatlusalune toode“), mis praegu kuuluvad CN-koodide ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 ja ex 8541 40 90 (TARICi koodid 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 ja 8541 40 90 39) alla, välja arvatud juhul, kui tegemist on transiittootega üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) V artikli tähenduses.
- (32) Vaatlusaluse toote määratlus ei hõlma järgmisi tooteliike:
- päikeselaadurid, mis koosnevad vähem kui kuuest elemendist, on kaasaskantavad ja varustavad seadmeid elektriga või laevad akusid;
 - kilest fotoelektrilised tooted;
 - kristalsest ränist fotoelektrilised tooted, mis on püsivalt integreeritud elektriseadmetesse, kui elektriseadmete funktsioon ei ole energia tootmine ning kui need elektriseadmed kasutavad integreeritud kristalsest ränist fotoelektrilisest elemendist (fotoelektrilistest elementidest) saadavat elektrit;
 - moodulid või paneelid, mille alalispinge väljundis on kuni 50 V ja väljundvõimsus kuni 50 W ning mida kasutatakse üksnes otseselt akulaadurina sama pinge ja võimsusega süsteemides.
- (33) Fotoelektrilised moodulid ja elemendid muundavad päikesevalguse elektriks. Muundamine toimub elementides, mis neelavad valgust ja muundavad selle elektriks kristalse räni kaudu.

2.2. Samasugune toode

- (34) Uurimine näitas, et järgmistel toodetel on samasugused põhilised füüsilised, keemilised ja tehnilised omadused ning samasugused põhilised kasutusotstarbed:
- vaatlusalune toode;
 - toode, mida toodetakse HRVs ja müüakse liidu turul;
 - toode, mida toodetakse HRVs ja müüakse muudel turgudel;
 - toode, mida toodetakse ja müüakse võrdlusriigiks valitud Taiwani siseturul, ning
 - toode, mida toodab liidu tootmisharu ja mida müüakse liidu turul.
- (35) Komisjon otsustas, et need tooted on seega samasugused tooted alusmääruse artikli 1 lõike 4 tähenduses.

3. DUMPINGUHINNAGA MÜÜK

3.1. Sissejuhatavad märkused

- (36) Komisjon uuris vastavalt alusmääruse artikli 11 lõikele 2, kas dumpingut praegu esineb ja kas HRVst pärit impordi suhtes kehtivate meetmete võimalik aegumine põhjustaks tõenäoliselt dumpingu jätkumist või kordumist.

3.2. Dumping läbivaatamisega seotud uurimisperioodil

3.2.1. Võrdlusriik

- (37) Kuna HRVd peetakse mitteturumajanduslikuks riigiks, siis arvutati normaalväärtus välja kolmanda turumajandusliku riigi hinna põhjal kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 7 punktiga a. Selleks oli vaja valida võrdlusriik.
- (38) Esialgses uurimises oli võrdlusriigiks India. Algamisteates teavitas komisjon huvitatud isikuid, et kavatseb võimaliku võrdlusriigina kasutada USAd ja Indiat (nagu taotleja nõudis) ning Jaapanit, Malaisiat, Lõuna-Koread ja Taiwanit.
- (39) Võrdlusriigi valimise kohta esitas komisjonile märkused kuus huvitatud isikut. Nad kõik pooldasid Taiwanit. Üks huvitatud isik väljendas alternatiivina toetust ka Lõuna-Korea suhtes. Samal ajal väljendasid nad kõik vastuseisu USA valimise suhtes kehtivate kaubanduse kaitsemeetmete ja riigisiseste toetustega põhjustatud moonutuste tõttu. Kolm isikut oli ka India valimise vastu riigisisese turu ebatohtsuse tõttu.
- (40) Pärast ühenduse võtmist kõigi samasuguse toote tootjatega võimalikes võrdlusriikides sõlmis komisjon koostöökokkuleppe ühe Taiwaniga ja ühe USA tootjaga. Koostööd teinud Taiwaniga tootja toodab peamiselt elemente, kuid müüb nii mooduleid kui ka elemente. Enamik selle tootja müüdud mooduleid on tootnud kolmas isik töötlemislepingu alusel, mille kohaselt saab kolmas isik elemendid ja töötlemistasu ning valmistab moodulid. Mõned moodulid osteti lihtsalt kolmandalt isikult, kellele koostööd teinud tootja müüb elemente. Kõik need moodulid müüdi seejärel koostööd teinud tootja kaubamärgi all. USA koostööd teinud tootja on seotud liidu peamise tootjaga – äriühinguga SolarWorld – ja toodab nii elemente kui ka mooduleid, kuid müüb riigisisel turul vaid mooduleid.
- (41) Nii Taiwan kui ka USA turg näivad olevat konkurentsivõimelised, sest seal on mitu omamaist tootjat ja märkimisväärne import kolmandatest riikidest. Kuid päikesepaneelide turgu USAs kaitsevad dumpinguvastased ja tasakaalustavad tollimaksud Hiinast pärit impordi suhtes ja dumpinguvastane tollimaks Taiwanist pärit impordi suhtes. Taiwanis ei ole selliseid meetmeid kehtestatud.
- (42) Kuna USA koostööd teinud tootja ei müünud läbivaatamisega seotud uurimisperioodil siseturul elemente ja erinevalt USA turust ei kaitse Taiwaniga turu kaubanduse kaitsemeetmed, loeb komisjon Taiwanit asjakohasemaks turumajanduslikuks kolmandaks riigiks.
- (43) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis kaks huvitatud isikut, et komisjon valis sobimatu võrdlusriigitootja, sest see toodab elemente väiksemas koguses kui toodavad eksportivad tootjad ja selle mooduleid toodavad kolmandad isikud töötlemislepingu alusel.
- (44) Alusmääruse artikli 2 lõike 7 alusel ei vali komisjon võrdlusriigi tootjaid. Ta valib turumajanduslikud kolmandad riigid. Vaatamata komisjon suurtele jõupingutustele tagada ulatuslik koostöö kõigi võimalike võrdlusriikidega tegi koostööd ainult üks Taiwaniga tootja. Lisaks oli see tootja ainus kogu uurimises koostööd teinud tootja, kes müüs nii mooduleid kui ka elemente. Ja viimaseks tuleb märkida, et Taiwaniga koostööd teinud tootja tegutseb turumajanduslikus kolmandas riigis, mida toetasid käesoleval juhul võrdlusriigina kõik isikud, kes selles küsimuses märkusi esitasid, sealhulgas üks kahest isikust, kes kõnealuse väite esitasid. Väide lükati seetõttu tagasi alternatiivvõimaluse puudumise tõttu ja kuna valik oli juhtumi asjaolusid arvestades sobiv.

3.2.2. Normaalväärtus

- (45) Võrdlusriigi koostööd teinud tootjalt saadud teave võeti aluseks normaalväärtuse kindlaksmääramisel kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõike 7 punktiga a.
- (46) Kõigepealt uuris komisjon, kas võrdlusriigi tootja omamaise müügi kogumaht oli alusmääruse artikli 2 lõike 2 kohaselt tüüpiline. Selle sätte kohaselt on omamaine müük tüüpiline juhul, kui asjaomase tootja ja samasuguse toote omamaise müügi kogumaht siseturu sõltumatutele tarbijatele moodustab läbivaatamisega seotud uurimisperioodil eksportiva tootja kohta vähemalt 5 % kogu tema vaatlusaluse toote eksportmüügist liitu. Samasuguse toote tüüpilise omamaise müügi puhul kasutati normaalväärtusena kasumlikke omamaiseid hindu. Kui samasugust toodet ei müüdnud siseturul tüüpilises koguses, arvutas komisjon normaalväärtuse alusmääruse artikli 2 lõigete 3 ja 6 kohaselt. Kui samasugust toodet ei müüdnud tüüpilises koguses, otsustas komisjon jätta kohaldamata ka artikli 2 lõike 2 viimase lause, sest tüüpiline müük äriühingu kohta oli alla 1 %, mis on liiga väike, et olla selle sätte tähenduses tüüpiline.
- (47) Normaalväärtuse arvutamiseks liideti võrdlusriigi koostööd teinud tootja samasuguse toote keskmisele tootmiskulule läbivaatamisega seotud uurimisperioodil
- võrdlusriigi koostööd teinud tootja tavapärase kaubandustegevuse käigus samasuguse toote omamaise müügiga seoses kantud kaalutud keskmised müügi-, üld- ja halduskulud läbivaatamisega seotud uurimisperioodil ning
 - kaalutud keskmine kasum, mida võrdlusriigi koostööd teinud tootja teenis tavapärase kaubandustegevuse käigus samasuguse toote omamaiselt müügil läbivaatamisega seotud uurimisperioodil.
- (48) Siseturul müüdnud tooteliikide puhul lisati tavapärase kaubandustegevuse käigus siseturul nende liikidega tehtud tehingute keskmised müügi-, üld- ja halduskulud ning kasum. Tooteliikide puhul, mida siseturul üldse ei müüdnud, lisati tavapärase kaubandustegevuse käigus siseturul tehtud kõikide tehingute kaalutud keskmised müügi-, üld- ja halduskulud (2–5 %) ning kasum (1,5–6 %).
- (49) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis üks huvitatud isik, et normaalväärtuse arvutamisel ei võtnud komisjon arvesse Hiina nn esimese tasandi äriühingute⁽¹⁶⁾ struktuurikulude eeliseid. Nimetatud isiku seisukoha järgi oleks tulnud 22 % tootmiskuludest seetõttu maha arvata. Sama isik väljendas vastuseisu ka selle suhtes, et komisjon lisab normaalväärtuse arvutamiseks tootmiskulule müügi-, üld- ja halduskulud ning kasumi. Selle isiku sõnul on tegemist topeltarvestusega, sest töötlemistasu sisaldab juba osa müügi-, üld- ja halduskulusid ning kasumit.
- (50) Teine huvitatud isik väitis, et komisjon ei esitanud jaotust võrdlusriigi tootja toodetud elementide ning töötlemislepingu alusel toodetud moodulite mahu ning tootmise ja müügi kohta. Kõnealuse isiku seisukoha järgi ei selgitanud komisjon seda, kuidas arvutati töötlemiskorra raames tehtud moodulite tootmiskulu. Sama äriühing palus komisjonil esitada lisateavet nii elementide kui ka moodulite arvestusliku normaalväärtuse arvutamise kohta. Peale selle peaks komisjon esitama üksikasjalikku teavet töötlemislepingu partneri kulustruktuuri ja selle suuruse kohta, et teha kindlaks, kas see saab piisavalt kasutada mastaabisäästu ja kas töötleja töötlemistasu on tüüpiline. Komisjon peaks hindama ka võrdlusriigi tootja makstud töötlemistasu tüüpilisust, võrreldes seda töötlemistasuga, mida makstakse äriühingule Jabil sama teenuse eest liidus.

⁽¹⁶⁾ Bloomberg New Energy Finance'i järgi on esimese tasandi äriühingud „peamised“ või „pangakõlblikud“ fotoelektriliste moodulite tootjad. Pangakõlblikkus – tõenäosus, kas pangad pakuvad fotoelektrilisi tooteid kasutatavatele projektidele finantseerimist regressiõigusega võlgade vormis, on äriühingu tasandi määramise olulisim kriteerium. Pangad ja nende üksused, kes kinnitavad tehnilistele nõuetele vastavust, on väga tõrksad avaldama usaldusväärseid nimekirju vastuvõetavatest toodetest. Bloomberg New Energy Finance toetub seetõttu oma kriteeriumide kehtestamisel sellele, milliseid lepinguid on varem sõlmitud nende andmebaasi järgi. Lisateavet vt Bloomberg New Energy Finance'i „BNEF PV Module Maker Tiering System“ (BNEFi fotoelektriliste moodulite tootjate taseme määramise süsteem), 4. november 2016, kättesaadav aadressil https://data.bloomberglp.com/bnef/sites/4/2012/12/bnef_2012-12-03_PVModuleTiering.pdf, vaadatud 7.11.2016.

- (51) Nagu eespool märgitud, arvutati normaalväärtus vajaduse korral alusmääruse artikli 2 lõike 3 alusel (st päritoluriigi tootmiskulule lisati müügi-, üld- ja halduskulud ning kasum). Selle raames ei võeta arvesse Hiina esimese taseme äriühingute väidetavaid kulueeliseid, sest alusmääruse kohaselt puudub selleks alus. Peale selle ei täpsustatud asjaomases märkuses, kuidas huvitatud isik arvutas nimetatud 22 %. Komisjon ei nõustu ka väitega, et müügi-, üld- ja halduskulude ning kasumi lisamine põhjustaks topeltarvestust. Igasugune turumajanduslikus riigis müüdüd tooraine või osutatud teenus hõlmab osa tarnija müügi-, üld- ja halduskulusid ning kasumit. Seetõttu on see väide vastuolus viisiga, kuidas normaalväärtust tuleks arvutada kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõikega 3.
- (52) Nagu eespool märgitud, hindas võrdlusriigi tootja omamaise müügi tüüpilisust komisjon. Kuid selle hindamise üksikasjalikke tulemusi ning tootmis- ja müügimahte ei saa avaldada, sest need on kõnealuse tootja konfidentsiaalne äriteave. Töötlemislepingu alusel valmistatud moodulite tootmise kulud koosnesid moodulites kasutatud elementide tootmiskulust ja töötlemistasust. Seoses lisateabega nii elementide kui ka moodulite arvestusliku normaalväärtuse arvutamise kohta märkis komisjon, et tegemist on konfidentsiaalse äriteabega. Peale selle ei ole osa sellest, näiteks töötleja kulustruktuur, mitte ainult konfidentsiaalne, vaid ka komisjonile ja võrdlusriigi tootjale kättesaamatu. Kõnealuse taotluse suhtes ei saa üle tähtsustada asjaolu, et huvitatud isik ei seadnud kahtluse alla Taiwani valimist sobivaks turumajanduslikuks kolmandaks riigiks. Oma varasemates märkustes pidas huvitatud isik seda kiiduväärseks, jättes USA ja India sobimatute võrdlusriikidena kõrvale. Puuduvad näidustused või huvitatud isikute väited selle kohta, et sobivas turumajanduslikus kolmandas riigis võrdlusriigi tootjale teenust osutavad ettevõtjad tegutseksid vastuolus turujõududega.
- (53) Seepärast lükati need väited tagasi.

3.2.3. Ekspordihind

- (54) Komisjon määras ekspordihinna kindlaks kõigepealt ekspordihindade põhjal, mida liidu sõltumatud kliendid on tegelikult maksnud või maksavad, või jaemüügihindade põhjal, kui vaatlusalust toodet on müüdüd liidu seotud importijate kaudu.
- (55) Selleks et välja selgitada, kas liitu suunatud ekspordi hinnad olid hinnakohustuste taustal usaldusväärsed, võrreldi neid hinnakohustuses ettenähtud minimaalse impordihinnaga. Tegelikult oli vaja välja selgitada, kas liitu suunatud ekspordi hind põhines teataval tasemel eelkõige hinnakohustusega kindlaksmääratud minimaalse impordihinna tõttu ja kas see oli seetõttu usaldusväärne. Sellega seoses uuris komisjon, kas iga valimisse kaasatud eksportiva tootja liitu suunatud ekspordi hind kaalutud keskmise hinnana oli oluliselt kõrgem kui minimaalne impordihind või mitte. Komisjon vaatles ka seda, milline on selle hinna ja kolmandatesse riikidesse suunatud ekspordi hindade seos.
- (56) Kõigi valimisse kaasatud eksportivate tootjate liitu suunatud ekspordi keskmine hind oli minimaalse impordihinna tasemel. Kuid nende liitu suunatud ekspordi hind oli märkimisväärselt kõrgem kui kolmandatesse riikidesse suunatud ekspordi hind. Sellest tulenevalt mõjutas hinnakohustus liitu suunatud ekspordi hinda oluliselt ja seetõttu on see ebausaldusväärne.
- (57) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis üks huvitatud isik, et see järeldus kinnitab, et minimaalne impordihind kujutab endast liidu turu üldist hinna võrdlusalust ja määrab seega kõigi liidus müüdüd moodulite hinnataseme, olenemata sellest, kus moodulid on toodetud.
- (58) Komisjon ei näinud seda seost. Asjaolu, et valimisse kaasatud eksportivad tootjad ei saanud seetõttu, et neile kehtisid hinnakohustuse tingimused, müüa odavamalt kui minimaalne impordihind, ei takista teistel nii HRV kui ka muude kolmandate riikide eksportivatel tootjatel seda teha, kui see on majanduslikult tasuv. Peale selle ei saa minimaalne impordihind olla võrdlusaluseks, kuna see on konfidentsiaalne äriteave. See väide lükati seetõttu tagasi.
- (59) Kuna usaldusväärne ekspordihind nende Hiina eksportivate tootjate puhul puudus – kõnealusel juhul hinnakohustuse tõttu –, kaalus komisjon ekspordihinna kindlaksmääramiseks muud metoodikat. Arvestades, et

valimisse kaasatud eksportivad tootjad müüsid päikesepaneele rahvusvahelisel turul, kasutas komisjon valimisse kaasatud eksportivate tootjate suurimatel ELi-välistel eksporditurgudel (Tšiilis, Indias, Jaapanis ja Singapuris, olenevalt eksportivast tootjast) müüdud päikesepaneelide ühiku ekspordihindasid, kui need müügihinnad ei hõlmanud kaubanduse kaitseks tollimakse. Näis, et India oli samuti kehtestanud kaubanduse kaitsemeetmed, kuid komisjonil oli võimalik kasutada nende eksportivate tootjate andmeid, kes ei maksnud neid tollimakse põhjenduses 60 esitatud põhjusel. Pärast järelduste teatavaks tegemist selgus, et need meetmed ei kehtinud enam läbivaatamisega seotud uurimisperioodil (vt põhjendus 86).

- (60) Kui eksportivad tootjad eksportisid vaatlusalust toodet otse kolmandas riigis asuvatele sõltumatutele klientidele, siis oli ühiku ekspordihind alusmääruse artikli 2 lõike 8 kohaselt vaatlusaluse toote eest tegelikult makstud või makstav hind, kui vaatlusalune toode müüdi asjaomase kolmanda riigi turule ekspordiks.
- (61) Kui eksportivad tootjad eksportisid vaatlusalust toodet kolmandas riigis importijana tegutseva seotud äriühingu kaudu, määrati ühiku ekspordihind kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõikega 9 kindlaks hinna alusel, millega imporditud toodet asjaomase kolmanda riigi turu sõltumatutele klientidele esimest korda edasi müüdi. Sel juhul võeti valimisse kaasatud eksportivate tootjate esitatud ja komisjoni kontrollitud andmete põhjal hinna korrigeerimisel arvesse kõiki importimise ja edasimüügi vahel tekkinud kulusid, sealhulgas müügi-, üld- ja halduskulusid (0,05–9 %, olenevalt kõnealuse äriühingu esitatud ja tema kohta kontrollitud andmetest), ning teenitud kasumit (1–3 %, olenevalt kõnealuse äriühingu esitatud ja tema kohta kontrollitud andmetest). Sel juhul ei arvestatud müügitehinguid, mis hõlmasid dumpinguvastaseid või tasakaalustavaid tollimakse, sest need ei ole usaldusväärne asendus hinnale meetmete puudumise korral. Seetõttu ei arvestatud Ameerika Ühendriikides tehtud tollimaksu hõlmavaid tehinguid, sest enamik neist tehingutest viidi ellu seotud importijate kaudu.
- (62) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis üks huvitatud isik, et komisjon tegi ekspordihinna arvutamisel artikli 2 lõike 9 alusel valesti kohandusi HRVs ja Hongkongis asuvate seotud kauplemajate müügi-, üld- ja halduskulude ning kasumi suhtes.
- (63) Seesama huvitatud isik juhtis tähelepanu asjaolule, et osa kohandusi võidi arvestada kaks korda, kui lisati otsemüügikulud (sest need sisaldasid juba müügi-, üld- ja halduskuludes). Huvitatud isik juhtis tähelepanu ka sellele, et kui võrrelda dumpingutaset hinna allalöömise tasemega, võib see osutada mõningatele arvutusvigadele.
- (64) Komisjon nõustus nende väidetega. Asjaomane kohandus seoses HRVs ja Hongkongis asuvate kauplemajatega tehti alusmääruse artikli 2 lõike 10 punkti i alusel, mitte artikli 2 lõike 9 alusel. Komisjon kohandas ka oma arvutusi, et vältida teatavate kohanduste topeltarvestamist. Lisaks avastas komisjon pärast dumpingut ja hinna allalöömist käsitlevat märkust oma arvutustes tehnilise vea ja parandas selle. Arvutuste muutmine ei mõjuta järeldust ega ettepanekut. Sellele vaatamata teavitati huvitatud isikut muudatustest, mis tehti tema märkuse põhjal järelduste lõpliku teatavaks tegemise suhtes, ja lubati vajaduse korral esitada uuesti märkusi.
- (65) Ekspordihinna kindlaksmääramiseks korrutati eespool kirjeldatud viisil kindlaksmääratud ühiku ekspordihind läbivaatamisega seotud uurimisperioodil liitu müüdud kogustega.
- (66) Pärast järelduste teatavaks tegemist seadis üks huvitatud isik kahtluse alla kolmanda riigi ekspordihindade kasutamise. Huvitatud isiku sõnul on Tšiili ja Singapuri päikeseenergiaseadmete arv väike ning need moodustavad vaid väikese osa HRV elementide ja moodulite koguekspordist. Sama huvitatud isik palus komisjonil esitada ka ekspordimüügi jaotuse arvutatuna ekspordihinnas arvesse võetud riikide kaupa ja kaalutud keskmised ekspordihinnad kõigis neljas arvessevõetud ekspordiriigis, nimelt Tšiilis, Indias, Jaapanis ja Singapuris.
- (67) Teine huvitatud isik väitis, et arvutamismeetodi muutmine ja ekspordihinna arvutamiseks kolmandatesse riikidesse eksporditud toodangu hindade kasutamine on vastuolus alusmääruse artikli 11 lõikega 9, nagu on tõlgendanud Üldkohus⁽¹⁷⁾.
- (68) Nagu eespool selgitatud, kasutas komisjon iga valimisse kaasatud eksportiva tootja suhtes selle suurimaid eksporditurge. Tšiili ja Singapur ei kujuta endast kõnealus(t)e valimisse kaasatud eksportiva(te) tootja(te) suhtes

⁽¹⁷⁾ T-143/06: MTZ Polyfilms vs. nõukogu, EU:T:2009:441, punktid 38–52.

väikest osa. Seoses taotlusega, mis käsitleb ekspordimüügi jaotust ekspordihinna arvutamisel arvesse võetud riikide kaupa ja kaalutud keskmisi ekspordihindu kõigis neljas arvessevõetud ekspordiriigis, märgib komisjon, et see teave hõlmab konfidentsiaalset äriteavet. See teave saadi valimisse kaasatud ekspordivatele tootjatele. Seejärel saadeti teave neile tagasi koos konkreetsete järeldustega, nii et nad said kontrollida, kas seda kasutati asjakohastes arvutustes õigesti. Kõnealuse küsimuse kohta ekspordivad tootjad märkusi ei esitanud. Selle teema näiteks võib esitada järgmised vahemikud: Tšiili 12–18 % asjaomas(t)e ekspordiva(te) tootja(te) ekspordist, India 9–15 % asjaomas(t)e ekspordiva(te) tootja(te) ekspordist, Jaapan 12–22 % asjaomas(t)e ekspordiva(te) tootja(te) ekspordist ja Singapur 40–60 % asjaomas(t)e ekspordiva(te) tootja(te) ekspordist.

- (69) Seoses meetodi muutmisega on tõepoolest tõsi, et nagu selgub alusmääruse artikli 11 lõike 9 põhjal, peab dumpingumarginaali arvutamise meetod olema üldiselt pärast läbivaatamist sama, mida kasutati esialgses uurimises, mille tagajärjel kehtestati dumpinguvastased meetmed. Kuid see säte hõlmab erandit, mille kohaselt võib asjaolude muutumise korral kohaldada teistsugust meetodit. Nagu eespool selgitatud, uuriti hinnakohustuse mõju liitu suunatud ekspordi hindadele ja leiti, et minimaalse impordihinna tõttu olid need hinnad ebausaldusväärsed. Kuna asjaolud olid muutunud, oli komisjonil kooskõlas artikli 11 lõikega 9 õigus kohaldada teistsugust meetodit kui see, mida kasutati esialgses uurimises. Kohtuotsuses, millele huvitatud isik tugines, on see võimalus selge sõnaga ette nähtud, kuid nõukogu otsustas seda mitte kasutada. Komisjoni käsitusviisi on kinnitanud ka Euroopa Kohus ⁽¹⁸⁾.
- (70) Seepärast lükati need väited tagasi.

3.2.4. Võrdlus

- (71) Komisjon võrdles normaalväärtust päikesepaneelide ekspordihinnaga valimisse kaasatud ekspordivate tootjate suurimatel ELi-välistel eksporditurgudel (Tšiilis, Indias, Jaapanis ja Singapuris, olenevalt valimisse kaasatud ekspordivast tootjast).
- (72) Õiglase võrdluse tagamiseks kohandas komisjon vajaduse korral normaalväärtust ja/või ekspordihinda, võttes kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõikega 10 arvesse hindu ja nende võrreldavust mõjutavaid erinevusi. Kohandusi tehti seoses transpordi- ja kindlustuskuludega (0,02–7 %, olenevalt kõnealuse äriühingu esitatud ja tema kohta kontrollitud andmetest), käitlemis-, laadimis- ja lisakuludega (0–1 %, olenevalt kõnealuse äriühingu esitatud ja tema kohta kontrollitud andmetest), krediidikuluga (0,05–0,5 %, olenevalt kõnealuse äriühingu esitatud ja tema kohta kontrollitud andmetest) ning pangatasudega (0–0,03 %, olenevalt kõnealuse äriühingu esitatud ja tema kohta kontrollitud andmetest).

3.2.5. Dumpingumarginaal

- (73) Valimisse kaasatud ekspordivate tootjate puhul võrdles komisjon võrdlusriigis toodetud samasuguse toote iga liigi kaalutud keskmist normaalväärtust vaatlusaluse toote vastava liigi kaalutud keskmise ekspordihinnaga kooskõlas alusmääruse artikli 2 lõigetega 11 ja 12.
- (74) Niimoodi kindlaks tehtud dumpingumarginaal oli 23,5–31,5 %.
- (75) Nagu märgitud põhjenduses 48, mõjutas liitu suunatud ekspordi hinda oluliselt hinnakohustus ja seetõttu on see ebausaldusväärne. Sellele vaatamata võrdles komisjon terviklikkuse huvides võrdlusriigi samasuguse toote iga liigi kaalutud keskmist normaalväärtust vaatlusaluse toote vastava liigi liitu suunatud ekspordi kaalutud keskmise hinnaga. Selle põhjal leiti, et läbivaatamisega seotud uurimisperioodil oli dumpingumarginaali suurus 8,9–14,8 % CIF-hinnast ühenduse piiril ilma tollimakse tasumata.
- (76) See arvutus näitab dumpingut nende ekspordivate tootjate puhul, kelle suhtes kohaldati läbivaatamisega seotud uurimisperioodil hinnakohustust. Siinkohal tuleb märkida, et hinnakohustuses kindlaksmääratud minimaalne impordihind ei põhinenud dumpingumarginaalil. Seega ei aidanud hinnakohustused täielikult kõrvaldada esialgses uurimises kindlakstehtud dumpingut.

⁽¹⁸⁾ C-374/12: Valimar vs. Nachalnik na Mitnitsa Varna, EU:C:2014:2231, punktid 40–49.

- (77) Pärast järelduste teatavaks tegemist kurtis üks huvitatud isik, kes ei olnud valimisse kaasatud eksportiv tootja, et dumpingumarginaali arvutamise üksikasju ei esitatud.
- (78) Komisjon märkis, et üksikasjalikud arvutused esitati valimisse kaasatud eksportivatele tootjatele, kes andmed esitasid ja kes neid arvutusi ka kontrollisid. Järelduste teatavaks tegemine kolmandatele isikutele määral, mis ei piirdu üldises järelduste teatavaks tegemise dokumendis ja käesolevas määruses esitatud sisukokkuvõttega, oleks vastuolus kohaldatavate sätetega, mis käsitleb vajadust tagada tasakaal ärisaladuse ja menetlusõiguste vahel.

3.3. Dumpingu jätkumise tõenäosus

- (79) Nagu märgitud põhjendustes 55–59, oli kõigi valimisse kaasatud eksportivate tootjate liitu suunatud ekspordi keskmine hind minimaalse impordihinna tasemel. Kuid nende liitu suunatud ekspordi hind oli märkimisväärselt kõrgem kui kolmandatesse riikidesse suunatud ekspordi hind. Seega on väga tõenäoline, et hinnakohustuse kaotamise korral liitu suunatud ekspordi hind väheneks ja oleks samal tasemel kolmandatesse riikidesse suunatud ekspordi hindadega. Seetõttu oleks tõenäoline dumpingumarginaal meetmete puudumise korral 23,5–31,5 %, nagu on kindlaks tehtud põhjenduses 74. Dumpingumarginaalid on oluliselt suuremad kui need, mis tehti kindlaks läbivaatamisega seotud uurimisperioodil liitu suunatud ekspordi hinna põhjal (need olid moodulite puhul 400–700 eurot/kW ja elementide puhul 100–400 eurot/kW). Nagu märgitud põhjenduses 75, on need dumpingumarginaalid 8,9–14,8 %.
- (80) Analüüsides dumpingu jätkumise tõenäosust meetmete aegumise korral, analüüsis komisjon ka järgmisi asjaolusid: liidu turu atraktiivsus ning tootmisvõimsus ja tarbimine asjaomases riigis.

3.3.1. Liidu turu atraktiivsus

- (81) Liidu turg moodustas 2012. aastal kuni 60 % kogu maailmas paigaldatud uuest võimsusest. Alates sellest ajast on selle olulisus vähenenud ja moodustas 2015. aastal 14 %, nagu on märgitud põhjenduses 197. Liidu turuosa maailmaturul jääb tõenäoliselt tulevikus stabiilseks. Kuid liidu turu kasvuprognosis seoses maailmas paigaldatud uue aastavõimsusega on ülejäänud maailmaga võrreldes tagasihoidlikud.
- (82) Sellele vaatamata on liit jätkuvalt oluline turg, mille uus paigaldatud võimsus oli läbivaatamisega seotud uurimisperioodil ligikaudu 7,2 GW aastas ja mille kolm liikmesriiki (Prantsusmaa, Saksamaa ja Ühendkuningriik) kuulusid 2015. aastal kümne tähtsama fotoelektriliste moodulite turu hulka⁽¹⁹⁾. Peale selle on kaubanduse kaitsemeetmed, mida Kanada, India ja USA on kohaldanud ja tugevdanud HRVst pärit impordi suhtes, vähendanud nende turgude atraktiivsust HRVst eksportivate tootjate jaoks, mistõttu liidu turu atraktiivsus suureneb, kui meetmed aeguvad.
- (83) Hiina tootjad tunnevad endiselt suurt huvi liidu turu vastu. Vaatamata dumpinguvastaste ja tasakaalustusmeetmete kehtestamisele 2013. aastal on nad säilitanud tugeva positsiooni liidu turul. Nende osa moodulite turul vähenes 66 %-lt 2012. aastal 41 %-le läbivaatamisega seotud uurimisperioodil, samal ajal kui nende osa elementide turul suurenes 7 %-lt 2012. aastal 16 %-le läbivaatamisega seotud uurimisperioodil. See näitab suundumust, et järjest enam liidu tootjaid piirduvad oma tegevuses moodulite tootmisega ja ostavad elemente kolmandatest riikidest. Nad moodustavad osa liidu moodulitootmisest. See peegeldab samuti suundumust, et need eksportivad tootjad, kellel on tootmisrajatised ka muudes kolmandates riikides kui HRV, tühistavad hinnakohustuse ja müüvad liitu nendest kolmandatest riikidest.
- (84) Nagu näitas kõrvalehoidmist käsitlev uurimine 2015. aastal, püüdis osa Hiina tootjaid meetmetest kõrvale hoida, importides liitu kolmandate riikide seas suurimate importijate, Taiwani ja Malaisia kaudu. Alates meetmete kohaldamisest on mitme hinnakohustuse heakskiitmine tühistatud. Nende tühistamine on olnud vabatahtlik või on see toimunud rikkumiste või teostatavuse tõttu (vt üksikasjalikud viited allmärkuses 6).

⁽¹⁹⁾ Kümne olulisima riigi järjestus 2015. aastal lisandunud tootmisvõimsuse järgi: 1. Hiina (15 GW); 2. Jaapan (11 GW); 3. USA (7,3 GW); 4. Ühendkuningriik (3,7 GW); 5. India (2 GW); 6. Saksamaa (1,5 GW); 7. Korea (1 GW); 8. Austraalia (900 MW); 9. Prantsusmaa (879 MW); 10. Kanada (600 MW); allikas: „Global Market Outlook for Solar Power, 2016 – 2020“, Solar Power Europe, lk 13–14.

- (85) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis üks huvitatud isik, et vaatamata kaubanduse kaitsemeetmetele, mis on kehtestatud HRVst pärit impordi suhtes, on USA tänu soodustustele ja väga suurele loomulikule päikesekiirgusele atraktiivne turg. Lisaks ei ole sellesama huvitatud isiku sõnul vastupidiselt eespool esitatud faktidele Indias kehtestatud HRVst pärit impordi suhtes kaubanduse kaitsemeetmeid. Samuti kavatseb India oma paigaldatud võimsust oluliselt suurendada.
- (86) Seoses USAGA märkis komisjon, et huvitatud isik ei esita ühtegi tõendit selle kohta, et soodustused tasakaalustavad täielikult HRV tootjatele kehtestatud tollimaksudest tulenevad ebasoodsamad tingimused. Komisjon ei väitnud, et USA turg on ebaatraktiivne, vaid et kehtestatud tollimaksud vähendavad selle atraktiivsust. India puhul ei jõustatud esildatud tollimaksu ja see aegus 2014. aasta juunis. Kuid isegi kui India suhtes ei ole kehtestatud tollimakse, suurendavad Kanadas ja USAs kehtivad tollimaksud liidu atraktiivsust, kui meetmetel lastakse aeguda. See ei muuda ka liidu turgu ebaatraktiivseks, sest kõik muud eespool kirjeldatud kaalutlused kehtivad endiselt.

3.3.2. Tootmisvõimsus ja tarbimine asjaomases riigis

- (87) Kõigi kõnealuses uurimises koostööd teinud HRV eksportivate tootjate kasutamata võimsus on nende valimisse kaasamist käsitlevatele küsimustikele antud vastuste põhjal ligikaudu 33 %. Ainuüksi nende äriühingute kasutamata tootmisvõimsusest (ligikaudu 10 GW) läbivaatamisega seotud uurimisperioodil oleks piisanud kogu liidu turu vajaduste rahuldamiseks. Siinkohal tuleb märkida, et võimsuse põhjal suurimate koostööd teinud tootjate kasutamata võimsus on tunduvalt väiksem – nende tootmisvõimsuse rakendamise määr on 86–97,8 %.
- (88) Pärast järelduste teatavaks tegemist seadis üks huvitatud isik need andmed kahtluse alla, väites, et Hiina neli suurimat tootjat (Trina, JA Solar, Jinko ja Canadian Solar) tegutsesid täisvõimsusel. Huvitatud isiku sõnul moodustab nende nelja tootja eksport üle 40 % kogu Hiina ekspordist (ligikaudu 11,2 GW). Seega, et saavutada 2016. aastal komisjoni esitatud 43 % suurune kasutamata tootmisvõimsus, peaks kõigi väiksemate tootjate tootmisvõimsuse rakendamise määr olema vaid 20 %. Huvitatud isik palus komisjonil esitada 43 % suuruse keskmise näitaja arvutamise üksikasjad.
- (89) Komisjon märkis kõigepealt, et kõigi kõnealuses uurimises koostööd teinud HRV eksportivate tootjate kasutamata võimsus on hinnanguliselt ligikaudu 33 %, mitte 43 %. Peale selle on huvitatud isiku eespool esitatud arvutuste aluseks eeldus, et äriühingud JA Solar ja Canadian Solar tegid uurimises koostööd. Need kaks tootjat ei teinud uurimises koostööd. Seetõttu ei ole nende tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine komisjonile teada ja neid ei võetud eespool esitatud arvutustes arvesse.
- (90) Seepärast lükati see väide tagasi.
- (91) Hiina üldine moodulite tootmise võimsus oli 2015. aastal hinnanguliselt 96,3 GW ja 2016. aastal on see prognooside kohaselt 108 GW⁽²⁰⁾. Samas oli üleilmne nõudlus 2015. aastal hinnanguliselt 50,6 GW ja prognoositi, et 2016. aastal suureneb see 61,7 GW-ni⁽²¹⁾. Seetõttu oli HRV tootjate kogu kasutamata tootmisvõimsus tublisti suurem kui üleilmne nõudlus, täpsemalt oli see 2015. aastal 47,5 % võrra suurem ja on 2016. aastal 42,9 % võrra suurem.
- (92) Mitu isikut väitis, et Hiinas on sisenõudlus viimastel aastatel suurenenud ning ulatus 2016. aasta esimeses kvartalis 50 %-ni Hiina fotoelektriliste moodulite tootmisest. Hiina lisab väidetavalt kuni 2020. aastani igal aastal ligikaudu 20 GW ulatuses tootmisvõimsust. Kuid nagu eespool näidatud ja põhjendustes 186–195 põhjalikumalt selgitatud, võib Hiina eksportivate tootjate liigest tootmisvõimsusest piisata edaspidi üleilmse kogunõudluse rahuldamiseks, arvestades muu hulgas kiiresti arenevaid turge, nagu Hiina ise, India, Jaapan ja Lõuna-Ameerika.
- (93) Kaks huvitatud isikut seadis kahtluse alla andmed, mida komisjon kasutas HRV tootmisvõimsuse ja üleilmse tarbimise kohta. Üks huvitatud isik väitis, et vaja on lisatootmisvõimsust, et rahuldada lähitulevikus järjest suuremat nõudlust päikeseenergiaseadmete järele HRVs ja mujal. Isiku väitel ei esitanud komisjon usaldusväärseid põhjendusi selle kohta, et HRV väidetav liigne tootmisvõimsus oleks suunatud liidu turule.

⁽²⁰⁾ Bloomberg New Energy Finance (BNEF), „Solar manufacturer capacity league table“; vaadatud 28.10.2016.

⁽²¹⁾ „Global Market Outlook for Solar Power, 2016 – 2020“, Solar Power Europe, lk 18.

- (94) Neid väiteid on käsitletud põhjendustes 190–191.

3.3.3. Järeldus dumpingu jätkumise tõenäosuse kohta

- (95) Arvestades HRV suurt kasutamata tootmisvõimsust ja liidu turu atraktiivsust suuruse ja müügihinna poolest, eriti seoses HRV kolmandatesse riikidesse suunatud ekspordi hinnatasemega, aga ka varasemaid meetmetest kõrvalehoidmise tavadid, on komisjoni arvates väga tõenäoline, et dumpinguvastaste meetmete kehtetuks tunnistamine põhjustab HRVst liitu suunatud päikeseelementide ja moodulite dumpinguhinnaga impordi märkimisväärset suurenemist.

4. KAHJU

4.1. Liidu tootmisharu ja liidu toodangu määratlus

- (96) Läbivaatamisega seotud uurimisperioodil valmistas liidus samasugust toodet üle saja tootja. Neid käsitatakse liidu tootmisharuna alusmääruse artikli 4 lõike 1 tähenduses.
- (97) Kuna liidu kogutoodangu kohta ei olnud läbivaatamisega seotud uurimisperioodil täielikke avalikke andmeid, kasutati selle kindlakstegemiseks kogu kättesaadavat teavet liidu tootmisharu kohta. Need andmed olid järgmised: makromajandusandmed, mille esitas taotleja, kuid mille kogus tema nimel sõltumatu konsultatsioonifirma Europressedienst; huvitatud isikute vastused, mille nad andsid representatiivsusuuringule algatamiseelses etapis, ja valimisse kaasatud liidu tootjate kontrollitud vastused küsimustikule.
- (98) Nende andmete põhjal oli liidu kogutoodang läbivaatamisega seotud uurimisperioodil moodulite puhul hinnanguliselt ligikaudu 3 409 MW ja elementide puhul ligikaudu 1 270 MW.

4.2. Asjaomase liidu turu kindlaksmääramine

- (99) Osa liidu tootjaid on vertikaalselt integreeritud ning elementide puhul oli oluline osa liidu tootmisharu toodangust ette nähtud tootmisharusiseseks kasutamiseks (96 %). Seetõttu on elementide kasutamata turuosa väga väike. Pärast järelduste teatavaks tegemist vaidlustas üks huvitatud isik viimase väite ja märkis, et elementide vaba turg moodustas kogu turust (hinnanguliselt 3 409 MW, vt tabel 1b) suure osa. Komisjon nõustus selle parandusega, sest liidu tootmisharusisene turg moodustas tõepoolest ainult 31,8 % elementide kogutarbimisest. Kuid see ei muuda järeldust, et oluline osa liidu tootmisharus toodetud elementidest oli ette nähtud tootmisharusiseseks kasutamiseks ega mõjuta kahju ja liidu huvide analüüsi. Elementide vaba turgu teenindab peamiselt import, mitte liidu elemenditootjate müük, kuna viimastel aastatel on enamik elemenditootjaid turult lahkunud.
- (100) Et teha kindlaks, kas liidu tootmisharu kandis jätkuvalt kahju, ning selgitada välja tarbimine ja mitmesugused liidu tootmisharu majandusnäitajad, uuris komisjon, kas ja kui võrd tuleb analüüsimisel arvesse võtta liidu tootmisharus toodetud samasuguse toote edasist kasutamist („tootmisharusisene kasutamine“).
- (101) Komisjon analüüsis järgmisi majandusnäitajaid, osutades kogu tootmisharu tegevusele (sealhulgas tootmisharusisene kasutamine): tarbimine, müügiimaht, tootmine, tootmisvõimsus, tootmisvõimsuse rakendamine, majanduskasv, investeeringud, varud, tööhõive, tootlikkus, rahavoog, investeeringutasuvus, kapitali kaasamise võime ja dumpingumarginaali suurus. Komisjon leidis nende näitajate puhul kooskõlas esialgse uurimisega, et konkureeriv import asjaomasest riigist mõjutas ka tootmist tootmisharusiseseks kasutamiseks. Tootmisharusisese turu jaoks ette nähtud elemente kasutati moodulite tootmise põhikomponendina. Seetõttu avaldas asjaomasest riigist moodulite importimisega kaasnev otsene konkurents, mida liidu moodulitootjad kogesid, kaudset survet ka

nendes moodulites kasutatud elementide suletud turu müügihindadele ja/või tootmiskuludele. Peale selle suurendasid HRVst imporditud elemendid survet moodulitootjatele, kes kasutasid suletud turul toodetud elemente. Nende moodulid ei konkureerinud mitte ainult moodulitega, mis monteeriti kolmandates riikides Hiinas toodetud elementidest, vaid ka moodulitega, mis monteeriti liidus imporditud Hiina elementidest.

- (102) Seetõttu, vastupidiselt muudele juhtudele, ⁽²²⁾ mille puhul suletud ja vaba turu eristamine oli kahju analüüsis oluline, sest leiti, et tootmisharusiseseks tarbimiseks ettenähtud tooted ei olnud otseselt avatud impordiga kaasnevale konkurentsile, tegi komisjon kõnealusel juhul kindlaks, et enamiku majandusnäitajate korral ei olnud suletud ja vaba turu eristamine põhjendatud.
- (103) Kuid kasumlikkuse korral arvestas komisjon ainult müüki vabal turul. Tootmisharusisese turu hinnad määrati kindlaks mitmesuguste hinnakujundusmeetmete alusel (siirdehindade virtuaalse turuhinna alusel, ülekandmine tegelike kulude alusel jms). Niisiis ei peegeldanud need alati reaalset turuväärtust ja neid ei saanud selle näitaja hindamisel arvestada.
- (104) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis mitu isikut, et elementide tootmisharu olukorda liidus oleks pidanud hindama tootmisharusisese turu ja vaba turu puhul eraldi. Esiteks väitsid nad, et komisjon ei esitanud asjakohaseid põhjendusi selle kohta, kuidas mõjutab HRVst pärit impordist tulenev konkurents tootmisharusisest turgu. Teiseks väitis üks huvitatud isik, et kuna komisjon on seisukohal, et tootmisharusisese turu hinnad olid kasumlikkuse hindamiseks ebausaldusväärsed, on samavõrd vale ka järeldada, et moodulite import avaldas neile survet. Kolmandaks on kahe turu ühine analüüsimine vastuolus tõsiasiaga, et elementide tarbimine vähenes vaatlusel perioodil vähem kui moodulite tarbimine. See tähendab väidetavalt seda, et puudub otsene seos moodulite impordi ja elementide impordi vahel ning elementide impordi vähenemise ja vabale turule avatud elementide hindade vahel.
- (105) Esiteks põhjendas komisjon – vastupidiselt huvitatud isikute väidetele – põhjendustes 101-102 asjakohaselt seda, kuidas mõjutab HRVst pärit impordist tulenev konkurents tootmisharusisest turgu. Kuna element on mooduli tootmise põhikomponent, avaldab HRVst pärit moodulite import kaudset survet elementide suletud turu hinnale, kui siirdehind põhineb virtuaalsel turuhinnal. Teisel juhul, kui tarnimine toimub tegeliku kulu alusel, peavad ettevõtjad imporditud elementidest tuleneva surve tõttu tõhustama oma tootmisprotsessi. Teiseks, ehkki tootmisharusisese turu hinnad on kasumlikkuse hindamiseks ebausaldusväärsed, pidas komisjon nende hindade muutumist oluliseks teguriks, et hinnata, kas tootmisharusisene turg seisib silmitsi HRVst pärit impordist tuleneva konkurentsiga. Kolmandaks ei kinnitanud komisjon, et moodulite impordi ja elementide impordi vahel on otsene seos. Ta märkis pigem seda, et elementide tootmisharusisest kasutamist mõjutab ka elementide impordist tulenev otsene konkurents ja moodulite impordist tulenev kaudne konkurents, sest tootmisharusisese turu jaoks mõeldud elemente kasutatakse moodulite tootmiseks. Ja viimaseks tuleb märkida, et huvitatud isik ei tõestanud, et vaba turu elementide hindade ja elementide impordi vähenemise vahel puudub seos. Nagu nähtub tabelist 8b, siis liidus elemente tootva tootmisharu müügihindade tõepoolest tõusid, kui Hiinast pärit elementide impordi maht ja turuosad vähenesid 2014. aasta (mil meetmed hakkasid täielikult kehtima) ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel. Seega lükati need väited tagasi.
- (106) Pärast järelduste teatavaks tegemist vaidlustas Hiina valitsus asjaolu, et tootmisharusisese ja vaba turu ühine analüüsimine välistab tegelikult vaba turu analüüsimise, sest see moodustab liidu elementide kogutootmisest vaid 4 %. Seetõttu ei uurinud komisjon omamaise tootmisharu olukorda tervikuna ega vasta seetõttu dumpinguvastase lepingu punktis 3.1 esitatud nn objektiivsusnõudeid.
- (107) Komisjonile jäi arusaamatuks, kuidas välistab elementide tootmisharusisese ja vaba turu ühine analüüsimine vaba turu analüüsi. Tegelikult analüüsis komisjon paljusid kahjunäitajaid, näiteks kasumlikkust, müügihindu ja investeeringute tasuvust, ainult vaba turu kohta. Peale selle analüüsitakse paljusid näitajaid kumulatiivselt isegi juhul, kui tootmisharusisese turu ja vaba turu kohta tehakse eraldi analüüs ⁽²³⁾. Need näitajad on sageli järgmised: tootmisvõimsus, tootmisvõimsuse rakendamine, investeeringud, investeeringute tasuvus, tööhõive, tootlikkus, varud ja tööjõukulud. Ja lõpuks leitakse, et üksnes vabal turul elemente müüvate liidu elemenditootjate

⁽²²⁾ Vt muu hulgas komisjoni 28. jaanuari 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/113 ajutise dumpinguvastase tollimaksu kehtestamise kohta Hiina Rahvavabariigist pärit kõrge väsimustugevusega terasest betooni sarrusvarraste impordi suhtes (ELT L 23, 29.1.2016, lk 16) ja selle põhjendused 52–56.

⁽²³⁾ Vt nt rakendusmäärus (EL) 2016/113, millele on viidatud allmärkuses 22.

kahjunäitajate suundumus oli samasugune ja seega kehtivad nende suhtes samuti järeldused, mis tehti kogu liidu elementide tootmisharu suhtes. Hiina valitsus märkis, et Maailma Kaubandusorganisatsiooni kohtupraktika kohaselt peab juhul, kui osal uurimiselusest tootest on tootmisharusisene turg, tegema võrdleva analüüsi. Komisjon oli seisukohal, et isegi kui see nõue kehtiks kõnealuse väga konkreetse juhtumi puhul, on see igal juhul täidetud. Tootmisharusisesel turul müüdavate liidu elementide tootmise osa kahju on tehtud kindlaks nende moodulite kaudse hinnasurve põhjal, kuhu need elemendid paigaldatakse. Vabal turul müüdavate liidu elementide tootmise kahju näitajaid on hinnatud samuti eraldi ja nende suundumus on sama, mis turu suletud osa puhul (mis on seetõttu, et see moodustab liidu tootmisest 96 %, kumulatiivse hindamisega peaaegu identsed). Sellest tulenevalt lükati see väide tagasi.

- (108) Hiina valitsus väitis veel, et avaldusega, et liidu tootjate moodulid konkureerivad kolmandates riikides Hiinas toodetud elementidest monteeritud moodulitega, laiendatakse ebaseaduslikult uurimise ulatust. Kuid need moodulid on kuulunud uurimise alla algusest peale, sest elemendid annavad moodulitele päritolu ⁽²⁴⁾. Seepärast lükati see väide tagasi.
- (109) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis üks huvitatud isik, et kasumlikkuse analüüs liidu elementide tootmise 4 % suuruse osa alusel ei ole tollimaksude säilitamise vajaduse õigeks hindamiseks tüüpiline. Komisjon märkis, et ainult kasumlikkust hinnati üksnes elementide müügi põhjal sõltumatutele klientidele põhjenduses 103 esitatud põhjustel. Liidu tootmisharu olukorra hindamiseks analüüsiti aga kõiki muid näitajaid, arvestades nii elementide tootmisharusisest kui ka vaba turgu. Sellest tulenevalt lükati see väide tagasi.
- (110) Äriühing Jabil monteeris läbivaatamisega seotud uurimisperioodil mooduleid teiste äriühingute jaoks lepingulise tootjana. Selle monteerimisteenuse eest maksid teised äriühingud tasu. Nad kandsid ka täielikku lepingulist vastutust äriühingu Jabil monteeritud moodulite müügi eest. Seega ei põhinenud tulu, millest äriühing Jabil teada andis, mitte moodulite müügil, vaid teenustasudel. Seetõttu otsustas komisjon eraldada äriühingu Jabil kasuminäitajad ülejäänud liidu moodulite tootmisharu kasuminäitajatest (vt põhjendused 160-161). Seoses ülejäänud kahjunäitajatega ei saanud äriühingu Jabil monteerimisteenust, mida ta osutas koostööd mitteteinud moodulitootjatele, kontrollida ja seetõttu ei võetud seda arvesse.
- (111) Pärast järelduste teatavaks tegemist palus üks huvitatud isik täiendavaid selgitusi selle kohta, milliseid äriühingu Jabil andmeid arvestati ja milliseid mitte ning miks. Komisjon võttis kõigi kahjunäitajate, välja arvatud kasumlikkus, arvesse kõiki äriühingu Jabil esitatud andmeid, mis on seotud koostööd teinud liidu moodulitootjatega. Arvesse võeti vaid neid andmeid seetõttu, et neid oli võimalik kontrollida; ülejäänud andmeid ei arvestatud äriühingu Jabil konkreetse ärimudeli ja asjaolu tõttu, et lõplikke müügihindu ei olnud võimalik kontrollida.

4.3. Liidu tarbimine

- (112) Komisjon määras liidu tarbimise kindlaks vaatlusaluse toote koguimpordi ja samasuguse toote kogumüügi põhjal liidus, arvestades ka tootmisharusisest kasutamist. Liidu tootmisharu kogumüük tehti kindlaks konsultatsioonifirma Europressedienst esitatud teabe järgi, mida vajaduse korral korrigeeriti vastavalt huvitatud isikute poolt algatamiseelses etapis korraldatud representatiivsusuuringule antud vastustele ja valimisse kaasatud äriühingute poolt küsimustikule antud kontrollitud vastustele. Nagu on märgitud põhjenduses 116, oli impordiantmete aluseks Comexti andmebaas ja andmed, mille liikmesriigid esitasid komisjonile alusmääruse artikli 14 lõike 6 kohaselt (edaspidi „artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas“). Tarbimisandmeid võrreldi muude allikate ⁽²⁵⁾ andmetega.

⁽²⁴⁾ Komisjoni 17. detsembri 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1357/2013, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (ELT L 341, 18.12.2013, lk 47).

⁽²⁵⁾ Bloomberg New Energy Finance „Global PV Demand“, 18. veebruar 2016; „Global Market Outlook Solar Power Europe“, juuli 2016; IHS „The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost“, juuni 2016; „PV Status Report 2016“, oktoober 2016; Teadusuuringute Ühiskeskuse uuring, kättesaadav aadressil <https://setis.ec.europa.eu/sites/default/files/reports/Perspectives%20on%20future%20large-scale%20manufacturing%20of%20PV%20in%20Europe.pdf>, vaadatud 12.12.2016.

(113) Liidu tarbimine muutus järgmiselt.

Tabel 1a

Liidu tarbimine moodulite segmendis (MW)

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Kogu turg	16 324	10 580	7 292	7 191
Indeks (2012 = 100)	100	65	45	44

Allikas: Europressedienst, representatiivsusuuringu vastused, küsimustiku kontrollitud vastused, Comext ja artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas.

Tabel 1b

Liidu tarbimine elementide segmendis (MW)

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Kogu turg	4 604	4 449	3 262	3 409
Indeks (2012 = 100)	100	97	71	74

Allikas: Europressedienst, representatiivsusuuringu vastused, küsimustiku kontrollitud vastused, Comext ja artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas.

- (114) Üldiselt vähenes liidu tarbimine oluliselt 2012. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahelisel ajal. Moodulite tarbimine vähenes liidus 56 %. Kuid pärast järsku vähenemist 2012.–2013. aastal 35 % võrra oli tarbimine 2014. aastal ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodil üsna stabiilne.
- (115) Elementide tarbimine vähenes veidi vähem, st vaatlusalusel perioodil 26 %. Tarbimise vähenemine toimus peamiselt 2013. ja 2014. aastal, mil see vähenes järsult 26 % võrra. Kuid läbivaatamisega seotud uurimisperioodil hakkas see suurenema ja oli võrreldes 2014. aastaga 4,5 % suurem.

4.4. Asjaomasest riigist pärit import

- (116) Impordimahud ja -väärtused tehti kindlaks eri allikate põhjal. 2012. aasta ja osa 2013. aasta näitajate aluseks olid taotleja esitatud andmed, mille kogus tema nimel konsultatsioonifirma Europressedienst; kuna mooduleid ja elemente imporditi sellel ajal liitu selliste tollitariifistiku rubriikide all, mis hõlmavad ka muid käesolevasse uurimisse mittekuuluvaid tooteid, ei saanud kasutada Eurostati andmeid. Pärast moodulite ja elementide impordi registreerimise nõude kehtestamist 6. märtsil 2013 ⁽²⁶⁾ oli võimalik kasutada Eurostati andmeid. Ülejäänud 2013. aasta, 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi kohta tegi komisjon järeldused Comexti andmebaasi ⁽²⁷⁾ ja artikli 14 lõike 6 kohase andmebaasi põhjal.

⁽²⁶⁾ Komisjoni 1. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 182/2013, millega kehtestatakse registreerimisnõue Hiina Rahvabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide ja plaatide) impordi suhtes (ELT L 61, 5.3.2013, lk 2).

⁽²⁷⁾ Comext on Eurostati hallatav väliskaubandusstatistika andmebaas.

4.4.1. Asjaomasest riigist pärit impordi maht ja turuosa

(117) Vaatlusaluse riigi import liitu muutus järgmiselt.

Tabel 2a

Moodulite import HRVst (MW) ja turuosa ⁽²⁸⁾

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimisperiood
HRVst pärit impordi maht	10 786	5 198	2 845	2 917
<i>Indeks</i>	100	48	26	27
Turuosa (%)	66	49	39	41
<i>Indeks (2012 = 100)</i>	100	74	59	61

Allikas: Comext ja artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas.

Tabel 2b

Elementide import HRVst (MW) ja turuosa

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimisperiood
HRVst pärit impordi maht	333	386	613	548
<i>Indeks</i>	100	116	184	165
Turuosa (%)	7	9	19	16
<i>Indeks (2012 = 100)</i>	100	120	260	223

Allikas: Comext ja artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas.

- (118) Vaatlusalusel perioodil vähenes HRVst pärit moodulite impordi maht 73 % ja turuosa 39 %, st 66 %-lt 2012. aastal 41 %-le läbivaatamisega seotud uurimisperioodil. Kuid pärast praeguste meetmete kehtestamist 2013. aastal vähenes moodulite impordimaht 2013. ja 2014. aasta vahel 45 %, samas kui tarbimine vähenes 31 %.
- (119) Elementide impordi maht suurenes vaatlusalusel perioodil 65 %, kuid turuosa suurenes kahaneva turu kontekstis oluliselt rohkem, st 123 % (7 %-lt 2012. aastal 16 %-le läbivaatamisega seotud uurimisperioodil). Samas suurenes elementide import 2013. ja 2014. aasta vahelisel ajal 59 % ja turuosa suurenes sellest tulenevalt 10 protsendipunkti. Ehkki hüppeline suurenemine läbivaatamisega seotud uurimisperioodil ei jätkunud, oli impordimaht läbivaatamisega seotud uurimisperioodil tunduvalt suurem kui 2012. ja 2013. aastal.

4.4.2. Asjaomasest riigist pärit impordi hinnad

(120) Komisjon määras impordihinnad kindlaks Comexti ja artikli 14 lõike 6 kohase andmebaasi põhjal.

⁽²⁸⁾ Kõik tabelite 1–11 näitajad on ümardatud. Need indeksid ja protsendid põhinevad tegelikel arvudel ja võivad erineda, kui neid väljendatakse ümardatud arvudena.

- (121) Asjaomasest riigist liitu suunatud impordi keskmine hind muutus järgmiselt.

Tabel 3a

Moodulite impordi hinnad (eurodes kW kohta)

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
HRV impordihinnad	700	520	553	544
<i>Indeks (2012 = 100)</i>	100	74	79	78

Allikas: Comext ja artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas.

Tabel 3b

Elementide impordi hinnad (eurodes kW kohta)

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
HRV impordihinnad	500	350	282	286
<i>Indeks (2012 = 100)</i>	100	70	56	57

Allikas: Comext ja artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas.

- (122) HRVst pärit impordi keskmine hind langes vaatlusalusel perioodil oluliselt, st moodulite puhul 22 % ja elementide puhul 43 %. Moodulite impordi hind langes 2012. ja 2013. aastal, kuid kui meetmed jõustusid, tõusis see 2013. ja 2014. aasta vahel 6,3 %. 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahemikus alanes see taas veidi, st 1,6 %. Elementide impordi hind langes vaatlusalusel perioodil 43 %. Aastatel 2012 ja 2013 langes see 30 %; langustrend jätkus 2013. ja 2014. aastal, mil see alanes järsult 19,4 %. Kuid 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel tõusis see veidi – 1,4 %.
- (123) Nagu märgitud punktis 3.2.3, olid peaaegu kõik eksportivad tootjad, kes müüsid läbivaatamisega seotud uurimisperioodil mooduleid ja elemente HRVst liitu, võtnud hinnakohustuse ning nende ELi suunatud ekspordi hinnad määrati kindlaks nimetatud hinnakohustuste alusel, millega kehtestati minimaalne impordihind. Moodulite impordi mahust vaid 1,6 % ja elementide impordi mahust vaid 0,6 % imporditi muu hinnaga kui minimaalne impordihind⁽²⁹⁾. Seega ei saanud neid ekspordihindu lugeda asjassepuutuvaks näitajaks, et teha kindlaks eksportivate tootjate hinnakäitumist juhul, kui meetmed ei kehtiks.
- (124) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis mitu isikut, et hinna allalöömise kindlaksmääramiseks tuleks kasutada ELi suunatud ekspordi hinda ja et nende arvutuste järgi selle põhjal hinna allalöömist ei esinenud. See on tõsi, et ELi suunatud ekspordi hindade põhjal moodulite puhul hinna allalöömist ei esine ja elementide puhul on see vähe tähtis. Kuid komisjon otsustas, et hinna allalöömise puudumine minimaalse impordihinna järgimise tõttu ei olnud liidu tootmisharu hetkeolukorra analüüsis otsustav tegur. Nagu märgitud põhjenduses 170, tegi komisjon kindlaks, et liidu tootmisharu kandis jätkuvalt kahju eelmises uurimises kindlakstehtud dumpingu ja meetmetest kõrvalehoidmise tõttu, mis tehti kindlaks põhjenduse 4 kohaselt, ja tal ei olnud piisavalt aega sellest taastumiseks.

⁽²⁹⁾ See ei põhinenud dumpingumarginaalil.

4.4.3. Muudest riikidest pärit impordi hinnad

- (125) Kolmandatest riikidest liitu suunatud impordi keskmine hind tehti samuti kindlaks Comexti ja artikli 14 lõike 6 kohase andmebaasi andmete alusel ning see muutus järgmiselt.

Tabel 4a

Moodulid – import kolmandatest riikidest

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Maht (MW)	1 395	1 382	2 049	1 808
Indeks (2012 = 100)	100	99	147	130
Turuosa (%)	9	13	28	25
Indeks (2012 = 100)	100	153	329	290
Keskmine hind (eurodes kW kohta)	700	520	547	550
Indeks (2012 = 100)	100	74	78	79

Allikas: Comext ja artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas.

Tabel 4b

Elemendid – import kolmandatest riikidest

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Maht (MW)	3 227	3 334	1 580	1 725
Indeks (2012 = 100)	100	103	49	53
Turuosa (%)	70	75	48	51
Indeks (2012 = 100)	100	107	69	72
Keskmine hind (eurodes kW kohta)	500	350	289	275
Indeks (2012 = 100)	100	70	58	55

Allikas: Comext ja artikli 14 lõike 6 kohane andmebaas.

- (126) Vaatlusalusel perioodil suurenes kolmandatest riikidest pärit moodulite import liitu 30 %. Enim suurenes see 2013. ja 2014. aasta vahel – 48 %. Nende turuosa suurenes oluliselt – 9 %-lt 2012. aastal 25 %-le läbivaatamisega seotud uurimisperioodil. Taas toimus suurim muutus 2013. ja 2014. aasta vahel, mil turuosa suurenes 13 %-lt 28 %-le. HRV järel olid tähtsaimad importijad Taiwan, Malaisia ja Singapur. Siinkohal tuleb märkida, et Taiwanist ja Malaisiast pärit import võis hõlmata meetmetest kõrvalehoidmist (vt põhjendus 4).
- (127) Elementide import kolmandatest riikidest vähenes vaatlusalusel perioodil 47 %. Enim, s.o 52 %, vähenes see 2013. ja 2014. aasta vahel, kuid 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel suurenes see veidi, st 9 %. Selle tagajärjel vähenes turuosa 70 %-lt 2012. aastal 51 %-le läbivaatamisega seotud uurimisperioodil. 2013. ja 2014. aasta vahelisel ajal toimus vähenemine 75 %-lt 48 %-le, kuid läbivaatamisega seotud uurimisperioodil toimus väike suurenemine – kolme protsendipunkti võrra. Suurimad elementide eksportijad olid Taiwan ja Malaisia ning neile järgnesid HRV ja Ameerika Ühendriigid. Siinkohal tuleb märkida, et Taiwanist ja Malaisiast pärit import võis hõlmata meetmetest kõrvalehoidmist (vt põhjendus 4).

- (128) Kolmandatest riikidest pärit ekspordi keskmised hinnad vähenesid vaatlusalusel perioodil nii moodulite kui ka elementide puhul oluliselt, sarnaselt Hiina ja liidu hindadele. Moodulite puhul vähenesid need vaatlusalusel perioodil 21 % ja elementide puhul 45 %. Taas tuleb märkida, et neid hindu võis mõjutada meetmetest kõrvalehoidmine (vt põhjendus 4).

4.5. Liidu tootmisharu majanduslik olukord

4.5.1. Üldised märkused

- (129) Kookõlas alusmääruse artikli 3 lõikega 5 uuris komisjon vaatlusalusel perioodil kõiki liidu tootmisharu olukorra seisukohalt asjakohaseid majandustegureid ja -näitajaid.
- (130) Kahju analüüsimiseks vaatles komisjon makromajanduslikke ja mikromajanduslikke kahjunäitajaid eraldi. Komisjon hindas makromajandusnäitajaid taotlejalt saadud andmete põhjal ning võrdles neid representatiivsusearingu vastustega, mille mitu liidu tootjat saatis algatamiseelses etapis, ja valimisse kaasatud liidu tootjatele saadetud küsimustiku kontrollitud vastustega. Komisjon hindas mikromajandusnäitajaid andmete alusel, mille valimisse kaasatud liidu tootjad esitasid vastustes küsimustikule.
- (131) Makromajandusnäitajad on: toodang, tootmisvõimsus, tootmisvõimsuse rakendamine, müügimaht, turuosa, majanduskasv, tööhõive, tootlikkus, dumpingumarginaali suurus ja varasemast dumpingust taastumine.
- (132) Mikromajandusnäitajad on: keskmised ühikuhinnad, ühikukulu, tööjõukulu, varud, kasumlikkus, rahavoog, investeeringud, investeeringute tasuvus ja kapitali kaasamise võime.

4.5.2. Makromajandusnäitajad

4.5.2.1. Toodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine

- (133) Liidu kogutoodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 5a

Moodulid – toodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Tootmismahd (MW)	4 604	4 449	3 262	3 409
<i>Indeks</i>	100	97	71	74
Tootmisvõimsus (MW)	8 624	7 907	7 391	6 467
<i>Indeks</i>	100	92	86	75
Tootmisvõimsuse rakendamine (%)	53	56	44	53
<i>Indeks</i>	100	105	83	99

Allikas: Europressedienst, representatiivsusearingu vastused, küsimustiku kontrollitud vastused.

Tabel 5b

Elemendid – toodang, tootmisvõimsus ja tootmisvõimsuse rakendamine

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Tootmismahd (MW)	1 066	734	1 096	1 270
<i>Indeks</i>	100	69	103	119
Tootmisvõimsus (MW)	2 384	1 844	1 778	1 811
<i>Indeks</i>	100	77	75	76
Tootmisvõimsuse rakendamine (%)	45	40	62	70
<i>Indeks</i>	100	89	138	157

Allikas: Europressedienst, representatiivsusuuringu vastused, küsimustiku kontrollitud vastused.

- (134) Moodulite tootmise üldine tase liidus langes vaatlusalusel perioodil 26 %, kuid tõusis 4,5 % 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel. Kuna tootmine vähenes, reageeris tootmisvõimsus sellele suundumusele ning vähenes samuti 25 % vaatlusalusel perioodil. Seega oli tootmisvõimsuse rakendusaste kogu vaatlusaluse perioodi ajal stabiilne ja ulatus läbivaatamisega seotud uurimisperioodi ajal 53 %-ni. Kuid 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel suurenes tootmisvõimsuse rakendamine järsult üheksa protsendipunkti võrra (st 19 %). Tuleb märkida, et valimisse kaasatud liidu moodulitootjatel oli tootmisvõimsuse rakendusaste vaatlusalusel perioodil palju kõrgem ja ulatus läbivaatamisega seotud uurimisperioodi ajal 85 %-ni, mis on 39 % tõus võrreldes 2012. aastaga (61 %).
- (135) Elementide tootmismahd vähenes liidus vaatlusalusel perioodil 19 %. 2012. ja 2013. aasta vahel vähenes tootmine 31 %, kuid suurenes 2013. ja 2014. aasta vahel 49 % ning 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel veel 15 %. See langes kokku dumpinguvastaste meetmete kohaldamisega 2013. aasta detsembris, samas kui tarbimine vähenes pidevalt 2012. ja 2014. aasta vahel, kuid suurenes 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel. Samas vähenes tootmisvõimsus vaatlusalusel perioodil 24 %, tänu millele toimus tootmisvõimsuse rakendusastme märkimisväärne tõus – 45 %-lt 2012. aastal 70 %-le läbivaatamisega seotud uurimisperioodil. Nii nagu moodulitootjate puhul, oli ka valimisse kaasatud elemenditootjate tootmisvõimsuse rakendusaste palju kõrgem kui liidu tootmisharus tervikuna (86 %), mis oli kogu vaatlusalusel perioodil stabiilne.
- (136) Kokkuvõtvalt võib öelda, et liidu tootmisharu vähendas oma tootmisvõimsust, kuna reageeris tarbimise vähenemisele. Samas läbivaatamisega seotud uurimisperioodil tootmisharu suurendas tootmist võrreldes 2014. aastaga, mistõttu tõusis tootmisvõimsuse rakendusaste veelgi.

4.5.2.2. Müügimaht ja turuosa

- (137) Liidu tootmisharu müügimaht ja turuosa muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 6a

Moodulid – müügimaht ja turuosa

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Kogu müügimaht (tootmisharusisene ja vaba turg) liidus (MW)	4 143	4 000	2 398	2 465
<i>Indeks</i>	100	97	58	60

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Turuosa (%)	25	38	32	35
<i>Indeks</i>	100	149	128	140

Allikas: Europressedienst, representatiivsusuuringu vastused, küsimustiku kontrollitud vastused.

Tabel 6b

Elemendid – müügimaht ja turuosa

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Kogu müügimaht (tootmisharusisene ja vaba turg) liidus (MW)	1 045	729	1 069	1 136
<i>Indeks</i>	100	70	102	109
Turuosa (%)	23	16	33	33
<i>Indeks</i>	100	72	144	147

Allikas: Europressedienst, representatiivsusuuringu vastused, küsimustiku kontrollitud vastused.

- (138) Moodulite müügimaht vähenes vaatlusalusel perioodil 40 %. Kuid arvestades tarbimise 56 % vähenemist, tähendas see turuosa märkimisväärselt 40 % suurenemist vaatlusalusel perioodil, ulatudes läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 35 %-ni.
- (139) Seoses elementidega suurenes liidu tootmisharu müügimaht vaatlusalusel perioodil 9 %. Seetõttu suurenes turuosa 23 %-lt 2012. aastal 33 %-le läbivaatamisega seotud uurimisperioodil, samas kui tarbimine vähenes palju rohkem kui moodulite puhul, st 26 % võrra.
- (140) Väheneva tarbimise ja dumpinguvastaste meetmete jõustumise tingimustes suutis liidu tootmisharu suurendada turuosa nii moodulite kui ka elementide puhul.

4.5.2.3. Tööhõive ja tootlikkus

- (141) Tööhõive ja tootlikkus muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 7a

Moodulid – tööhõive ja tootlikkus

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Töötajate arv	17 321	13 918	6 506	6 303
<i>Indeks</i>	100	80	38	36

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Tootlikkus (kW töötaja kohta)	266	320	501	541
<i>Indeks</i>	100	120	189	203

Allikas: Europressedienst, representatiivsusuuringu vastused, küsimustiku kontrollitud vastused.

Tabel 7b

Elemendid – tööhõive ja tootlikkus

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Töötajate arv	2 876	1 511	1 846	1 770
<i>Indeks</i>	100	53	64	62
Tootlikkus (kW töötaja kohta)	371	486	594	717
<i>Indeks</i>	100	131	160	194

Allikas: Europressedienst, representatiivsusuuringu vastused, küsimustiku kontrollitud vastused.

- (142) Tööhõive vähenes 2012. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel moodulite puhul 64 % ja elementide puhul 38 %. Töötajate arvu suur vähenemine (53 %) toimus moodulitootmises 2013. ja 2014. aasta vahel, mis võrreldes tootmise vähenemisega samal perioodil (27 %) on oluliselt suurem. Elemenditootmises suurenes töötajate arv 2013. ja 2014. aasta vahel 22 %, mis on palju väiksem kui tootmise suurenemine (49 %) samal perioodil. Sellest tulenevalt suurenes tootlikkus oluliselt vaatlusalusel perioodil nii moodulite kui ka elementide puhul, vastavalt 103 % ja 94 %. 2013. ja 2014. aasta vahel suurenes tootlikkus moodulite puhul 57 % ja elementide puhul 22 %.
- (143) Pärast järelduste teatavaks tegemist vaidlustas üks huvitatud isik komisjoni järeldused liidu tootmisharu töötajate arvu kohta ja väitis, et suurima äriühingu SolarWorld töötajaid, kes toodavad elemente ja mooduleid, on arvestatud kaks korda. Nii äriühingu SolarWorld kui ka kõigi teiste valimisse kuuluvate äriühingute töötajate arvu on nõuetekohaselt kontrollitud ja on tagatud, et vertikaalselt integreeritud äriühingute töötajaid ei ole arvestatud mitu korda. Seepärast lükati see väide tagasi.

4.5.2.4. Dumpingumarginaali suurus ja varasemast dumpingust taastumine

- (144) Nagu selgitatud punktis 3.2.3, mõjutasid läbivaatamisega seotud uurimisperioodil eksportivate tootjate liitu suunatud ekspordi hindu hinnakohustused ja seetõttu ei olnud need piisavalt usaldusväärsed, et selgitada nende põhjal välja, kas dumping tõenäoliselt jätkuks või korduks, kui dumpinguvastased meetmed aeguksid.
- (145) Kuid kahjunäitajate analüüs näitab, et meetmed avaldasid positiivset mõju liidu tootmisharule, mis näib taastuvat varasema dumpingu mõjust.

4.5.3. Mikromajandusnäitajad

- (146) Valimisse kaasati vaid kolm elemenditootjat; kaks neist kuulub ühendusse EU ProSun. Nad tegid koostööd ja esitasid taotluse, mis sisaldas mõlema tootja arvandmeid. Seega on kõik nende elementide mikromajandusnäitajatega seotud arvanded, mida saab otseselt seostada kolmanda ettevõtjaga, kes ei kuulu ühendusse EU ProSun, esitatud uurimisel koostööd teinud liidu tootja konfidentsiaalsuse kaitsmise eesmärgil vahemikena.

4.5.3.1. Hinnad ja neid mõjutavad tegurid

- (147) Valimisse kaasatud liidu tootjate keskmine ühiku müügihind liidus asuvatele sõltumatutele klientidele muutus vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 8a

Moodulite müügihind liidus

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Keskmine ühiku müügihind liidu va-bal turul (eurodes kW kohta)	790	651	618	593
<i>Indeks</i>	100	82	78	75
Ühiku tootmiskulu (eurodes kW kohta)	1 112	813	648	627
<i>Indeks</i>	100	73	58	56

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused.

Tabel 8b

Elementide müügihind liidus

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Keskmine ühiku müügihind liidu va-bal turul (eurodes kW kohta)	378–418	307–339	239–264	258–284
<i>Indeks</i>	100	81	63	68
Ühiku tootmiskulu (eurodes kW kohta)	587–648	402–444	347–384	338–373
<i>Indeks</i>	100	69	59	58

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused.

- (148) Eespool esitatud tabel näitab ühiku müügihinna muutumist liidu vabal turul võrreldes asjaomase tootmiskuluga. Müügihinnad langesid vaatlusalusel perioodil oluliselt – moodulite puhul 25 % ja elementide puhul 32 %. Ehkki moodulite müügihind langes pidevalt kogu vaatlusalusel perioodil, tõusis elementide müügihind 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel viis protsendipunkti. Vabal turul müüdnud elemendid moodustasid vähem kui 5 % valimisse kaasatud tootjate kogutoodangust ning lisaks müüs üks tootja suure koguse väga madala hinnaga, kuna oli oodata ettevõtte sulgemist ELis. Seega ei saanud selle näitaja alusel teha sisulisi järeldusi. Mõne valimisse kaasatud ettevõtja puhul siirati või tarniti tootmisharusiseseks tarbimiseks mõeldud elemente moodulite tootmiseks teistsuguse metoodika alusel (siirdehind virtuaalse turuhinna alusel, ülekandmine tegelike kulude alusel jms). Seega ei saa ka tootmisharusisese kasutamise hinna muutumise põhjal teha sisulisi järeldusi.
- (149) Ühiku tootmiskulu vähenes vaatlusalusel perioodil järsult – moodulite puhul 46 % ja elementide puhul 42 %.

- (150) Moodulite müügihind on keskmiselt olnud madalam kui ühiku tootmiskulu, kuid vahe vähenes pidevalt kogu vaatlusalusel perioodil ning eriti pärast meetmete kehtestamist 2013. aastal. Ehkki moodulite müügihind oli 2012. aastal vaid 71 % ühiku tootmiskulust, oli see 2013. aastal 80 %, 2014. aastal 94 % ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi ajal 94,5 %. Seega vähenes müügihinna ja tootmiskulu vahe 2013. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel järsult 14 protsendipunkti võrra.
- (151) Elementide müügihind oli 2012. aastal 60–67 % ühiku tootmiskulust, 2013. aastal 72–80 %, 2014. aastal 65–72 % ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 72–79 %. Kuid nagu on selgitatud eespool 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi kohta, mõjutasid seda suundumust tugevalt ühe liidu tootja erakordselt madalad hinnad. Kahe teise valimisse kaasatud äriühingu puhul oli suundumus 2014. aastal 75–80 % ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 81–86 %, mis on enam-vähem sarnane moodulite puhul täheldatud suundumusega.
- (152) Kokkuvõtteks võib märkida, et tootmisharu hakkas varasemast dumpingust taastuma, kuid tegi samas ka märkimisväärsed pingutusi oma konkurentsivõime taastamiseks, eelkõige suurendades liidu tootmisharu tööjõu tootlikkust, nagu on märgitud põhjenduses 141, tänu millele suurenes tootlikkus ja paranes tootmisvõimsuse rakendamine.

4.5.3.2. Tööjõukulud

- (153) Valimisse kaasatud liidu tootjate keskmine tööjõukulu muutus vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 9a

Moodulid – keskmine tööjõukulu töötaja kohta

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Keskised tööjõukulud töötaja kohta (eurodes)	32 918	38 245	36 577	38 343
<i>Indeks</i>	100	116	111	116

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused.

Tabel 9b

Elemendid – keskmine tööjõukulu töötaja kohta

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Keskised tööjõukulud töötaja kohta (eurodes)	41 289 – 45 590	45 002 – 49 689	45 188 – 49 895	47 825 – 52 807
<i>Indeks</i>	100	109	109	116

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused.

- (154) 2012. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel suurenes keskmine tööjõukulu töötaja kohta nii moodulite kui ka elementide puhul 16 %. Sellise suurenemise põhjustas peamiselt lahkumishüvitiste maksmine, mis tulenes töötajate arvu optimeerimisest ja palgainflatsioonist.

4.5.3.3. Varud

- (155) Valimisse kaasatud liidu tootjate laovarud muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 10a

Moodulid – varud

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Lõppvarud (kW)	186 533	114 792	196 944	191 207
<i>Indeks</i>	100	62	106	103
Lõppvarud (protsendina toodangust, %)	33	13	13	11
<i>Indeks</i>	100	40	38	34

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused.

Tabel 10b

Elemendid – varud

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Lõppvarud (MW)	53 029 – 58 553	90 079 – 99 462	99 999 – 110 415	135 492 – 149 606
<i>Indeks</i>	100	170	189	256
Lõppvarud (protsendina toodangust, %)	18	23	12	14
<i>Indeks</i>	100	125	68	80

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused.

- (156) Vaatlusalusel perioodil suurenesid moodulite varud veidi – 3 % – ja elementide varud oluliselt – 156 %. Nii moodulite kui ka elementide varud osakaaluna kogutoodangust siiski vähenesid – vastavalt 66 % ja 20 %.
- (157) Varusid ei saa selles tootmisharus pidada sisuliseks kahjunäitajaks, sest tootmine ja müük põhinevad peamiselt tellimustel ning seetõttu kipuvad tootjad hoidma varusid piiratud kogustes.

4.5.3.4. Kasumlikkus, rahavoog, investeeringud, investeeringute tasuvus ja kapitali kaasamise võime

- (158) Valimisse kaasatud liidu tootjate kasumlikkus, rahavoog ning investeeringute maht ja nende tasuvus muutusid vaatlusalusel perioodil järgmiselt.

Tabel 11a

Moodulid – kasumlikkus, rahavoog, investeeringud ja nende tasuvus

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Liidus sõltumatutele klientidele (sh äriühingule Jabil) suunatud müügi kasumlikkus (% müügikäibest (!))	– 24,4/– 29,5	– 24,4/– 29,5	– 6,8/– 8,2	– 7,7/– 9,3
<i>Indeks</i>	100	100	361/298	319/264

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Liidus sõltumatutele klientidele (välja arvatud äriühingule Jabil) suunatud müügi kasumlikkus (% müügikäibest)	– 32,7	– 27,2	– 8,7	– 9,5
<i>Indeks</i>	100	120	376	344
Rahavoog (eurodes)	– 129 864 423	– 69 402 391	– 18 231 488	– 145 258 620
<i>Indeks</i>	100	187	712	89
Investeeringud (eurodes)	24 134 924	12 407 723	17 333 494	24 565 553
<i>Indeks</i>	100	51	72	102
Investeeringute tasuvus (%)	– 6	– 10	– 3	– 2
<i>Indeks</i>	100	55	193	258

(¹) Tegelikud kasuminäitajad tuli esitada vahemikena, et vältida võimalust, et teised valimisse kaasatud äriühingud suudaksid tulutada äriühingu Jabil teenitud kasumi suurust.
Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused.

Tabel 11b

Elemendid – kasumlikkus, rahavoog, investeeringud ja nende tasuvus

	2012	2013	2014	Läbivaatamisega seotud uurimispe-riood
Liidus sõltumatutele klientidele suunatud müügi kasumlikkus (% müügikäibest)	– 37,7 – – 41,6	– 7,2 – – 7,9	– 26,6 – – 29,3	– 36,8 – – 40,7
<i>Indeks</i>	100	527	142	102
Rahavoog (eurodes)	– 41 934 911 – – 46 303 131	– 17 537 454 – – 19 364 273	– 12 414 052 – – 13 707 182	– 29 027 946 – – 32 051 690
<i>Indeks</i>	100	239	338	144
Investeeringud (eurodes)	29 435 820 – 32 502 051	26 074 619 – 28 790 726	7 001 485 – 7 730 807	11 429 509 – 12 620 083
<i>Indeks</i>	100	89	24	39
Investeeringute tasuvus (%)	– 6,0 – – 6,7	– 2,5 – – 2,7	– 24,6 – – 27,2	– 31,8 – – 35,1
<i>Indeks</i>	100	246	25	19

Allikas: küsimustiku kontrollitud vastused.

- (159) Et teha kindlaks valimisse kaasatud liidu tootjate kasumlikkus, esitas komisjon sõltumatutele klientidele liidus müüdnud samasuguse toote eest saadud maksueelse puhaskasumi protsendina selle müügi käibest.
- (160) Nagu märgitud põhjenduses 110, tegeleb üks valimisse kaasatud äriühing Jabil montaažiga ega müü mooduleid. Äriühingu Jabil kasumlikkuse suundumus oli teistsugune. Kogu vaatlusalusel perioodil oli äriühing kasumlik ja suurendas seda ka läbivaatamisega seotud uurimisperioodil – 5 %-lt 15 %-le. Ent äriühing Jabil saavutas kasumlikkuse klientidelt monteermise eest võetud tasu, mitte moodulite müügiga. Lisaks ei tekkinud äriühingul Jabil moodulite müügiga seotud kulusid, näiteks turustamiskulusid (kulud tekkisid vaid uute lepinguliste tootjate otsimisel). Samuti oli äriühingu Jabil kulustruktuur erinev tüüpilise moodulitootja omast, kes täielikult vastutab oma toodete tootmise ja müügi eest. Näiteks olid tema käibekapital, laokulud, makstavad ja tasumata arved ning teadus- ja arendustegevuse kulud väiksemad.
- (161) Komisjon märkis, et tabeli 11a esimeses veerus esitatud kasumlikkusnäitaja koosneb kahe eri rühma näitajatest. Ühelt poolt hõlmab see moodulitootjaid, kes toodavad ja müüvad toodet ise. Teiselt poolt hõlmab see ka valimisse kaasatud äriühingut Jabil, kes vaid monteeri mooduleid. Selleks et saada tööstusharu olukorrast tegelikku ülevaadet, otsustas komisjon oma edasises analüüsis kahte nimetatud rühma eristada. Komisjon lisas seega tabelisse 11a teise veeru, mida ta pidas liidu moodulite tootmisharu kasumlikkuse hindamiseks usaldusväärsemaks.
- (162) Valimisse kaasatud moodulitootjad, välja arvatud äriühing Jabil, kandsid vaatlusalusel perioodil kahju. Kahjum siiski vähenes vaatlusalusel perioodil 244 %. Võrreldes 2012. aastaga vähenes kahjum 2013. aastal 5,5 protsendipunkti. See langes kokku meetmete jõustumise ajaga (ajutised meetmed jõustusid 6. juunil 2013). Kahjum vähenes märkimisväärselt rohkem 2013. ja 2014. aasta vahel – 18,5 protsendipunkti, kui meetmete mõju oli tunda kogu aasta vältel. Läbivaatamisega seotud uurimisperioodil kahjum pisut suurenes – 0,8 protsendipunkti. Ent seda mõjutas peamiselt kahjum, mis tekkis ühel liidu tootjal, kes seejärel otsustas tootmise lõpetada. Samal ajal jätkasid kõik teised liidu tootjad läbivaatamisega seotud uurimisperioodil võrreldes 2014. aastaga kahjumi vähendamist.
- (163) Pärast järelduste teatavaks tegemist vaidlustas mitu isikut äriühingu Jabil väljajätmise liidu ülejäänud moodulite tootmisharu kasumlikkuse näitajate arvutamisest. Nad väitsid, et äriühing Jabil on haruldane näide kasumlikust tootjast ja et tema väljajätmine ei ole kooskõlas otsusega võtta arvesse võrdlusriigi tootjat, kes kasutab sellist töötlemislepingut selleks, et tema müüdavaid mooduleid monteeriks teine ettevõtja. Vastupidiselt nende isikute väidetele ei ole komisjon jätnud äriühingut Jabil välja kasumlikkuse analüüsist. Pigem esitas ta selleks, et tagada sisukam tundlikkusanalüüs, kahte liiki andmeid. Need näitavad, et isegi äriühingut Jabil arvestades on liidu tootmisharu tegevus keskmiselt ja tervikuna kahjumlik. See näitab ka seda, et liidu eri tootjate vahelised erinevused on suured ja sõltuvad nende ärimudelist, vt põhjendused 110 ja 160. Seetõttu lükati see väide tagasi. Peale selle märgib komisjon, et igal juhul puudub vastuolu võrdlusriigi tootjat ja liidu tootmisharu käsitleva lähenemisviisi vahel. Võrdlusriigi tootja ärimudel on üsna sarnane äriühingu Jabil klientide, mitte tema enda ärimudelile. Kui võrdlusriigi tootja võtab täieliku vastutuse teise ettevõtja monteeritud moodulite müügi eest, siis Jabil on monteermisettevõtja, kes küsib töötlemistasu oma klientidelt, kellele ta monteermisteenust osutab. Seetõttu keskendus ka komisjon kahju analüüsis tehingutele äriühingu Jabil ja teiste liidu tootjate vahel, kes on samasuguses olukorras nagu võrdlusriigi tootja (vt põhjendus 52).
- (164) Elemenditootjate kahjum vähenes vaatlusalusel perioodil 2 %. 2012. ja 2013. aasta vahel vähenes see 31,9 protsendipunkti, kuid 2013. ja 2014. aasta vahel suurenes 20,3 protsendipunkti ning 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel 10,7 protsendipunkti. Kasumlikkust mõjutas elementide puhul siiski kaks erakorralist sündmust. Esiteks sisenes üks valimisse kaasatud tootja turule vaatlusalusel perioodil, kuid muutis vaatlusaluse perioodi viimaste aastate aruandlust mõnede tootmiskulude kohta, mistõttu tekkis suur kahjum. Teiseks olid müügihinnad erakordselt madalad ja põhjustasid teisele valimisse kaasatud tootjale suurt kahju läbivaatamisega seotud uurimisperioodil, kui ta oli tootmist lõpetamas. Seevastu kolmas valimisse kaasatud tootja vähendas vaatlusalusel perioodil pidevalt oma kahjumit.

- (165) Netorahavoog näitab liidu tootjate suutlikkust oma tegevust ise rahastada. Nagu kasumlikkus, nii oli ka netorahavoo suundumus 2012. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel negatiivne. Moodulite puhul vähenes netorahavoog vaatlusalusel perioodil 11 %, kuid elementide puhul vähenes see samal perioodil 44 %. Nii moodulite kui ka elementide puhul mõjutasid rahavoo kõikumist 2014. aastal liidu ühe suure tootjaga seoses esinenud erakorralised sündmused. See tootja omandas toimiva tehase küll madala ostuhinnaga, ent samas restructureeris ta selle tehase võla. 2015. aastal jätkas tootja suurte laenu tagasimaksete tegemist ja seetõttu tekkis finantseerimistegevuse tagajärjel negatiivne rahavoog. Siinkohal tuleb märkida, et see tootja andis teada tootmistevõimega seotud positiivsest rahavoo ja oma tegevuse tulemuste olulisest paranemisest võrreldes 2014. aastaga. Liidu kahe teise moodulitootja rahavoog oli läbivaatamisega seotud uurimisperioodil positiivne ja paranes, samas kui kahe teise elementitootja rahavoog oli negatiivne, kuid paranes.
- (166) Seoses investeeringutega nähtub tabelitest, et liidu tootmisharu suurendas moodulite puhul investeeringuid 2012. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel 2 %. 2013. ja 2014. aasta vahel suurenesid investeeringud 40 % ning 2013. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel 98 %.
- (167) Elementidega seotud investeeringud vähenesid 2012. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel 61 %. Elementidega seotud investeeringute üldist suundumust mõjutas taas ühe valimisse kaasatud liidu tootja otsus peatada tootmine. Samal ajal suurenesid kahe teise valimisse kaasatud liidu tootja investeeringud 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel neli korda.
- (168) Pärast järelduste teatavaks tegemist juhtis mitu isikut tähelepanu asjaolule, et elementidega seotud investeeringud vähenesid kogu vaatlusalusel perioodil ja meetmete kehtestamine ei avaldanud neile positiivset mõju. Esiteks on see küll faktiliselt tõsi kogu valimi suhtes, kuid nagu on näidatud eelmises põhjenduses, mõjutas seda suundumust ühe valimisse kaasatud liidu tootja otsus tootmine lõpetada. See tootja tegi suuri investeeringuid perioodi alguses, kuid perioodi lõpus ta neid peaaegu ei teinudki. Teiseks tegi teine valimisse kaasatud tootja 2013. aastal stardiinvesteeringuid, mis kajastub investeeringute olulises suurenemises sellel aastal. Kolmandaks, pärast seda, kui meetmete jõustumine hakkas mõjutama ettevõtjate kasumlikkust, suurenesid 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel kogu valimiga seotud investeeringud, mis annab tunnistust sellest, et kaks turule jäänud, valimisse kaasatud tootjat suurendasid sellel ajal oma investeeringuid neli korda. Seetõttu lükati tagasi väide, et meetmete kehtestamine ei mõjutanud investeeringuid positiivselt.
- (169) Investeeringute tasuvus on kasum väljendatuna protsentides investeeringute arvestuslikust netoväärtusest. Investeeringute tasuvus oli kogu vaatlusalusel perioodil negatiivne, sest liidu tootmisharu kandis puhaskahjumit. Moodulite puhul paranes investeeringute tasuvus vaatlusalusel perioodil neli protsendipunkti, kuid 2014. aastal ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodil paranes see võrreldes 2013. aastaga märkimisväärselt, vastavalt 7 ja 8 protsendipunkti. Elementide puhul vähenes investeeringute tasuvus vaatlusalusel perioodil 25,8–28,4 protsendipunkti.

4.5.4. Järeldus kahju kohta

- (170) Üldiselt kandis liidu tootmisharu vaatlusalusel perioodil endiselt kahju, arvestades lühikest ajavahemikku pärast esialgsete meetmete kehtestamist ning dumpingu suurust ning eelmise uurimise käigus kindlaks tehtud kahju suurust. Peale selle on kindlakstehtud kõrvalehoidmine meetmetest – nagu näidatud põhjenduses 4 – samuti põhjutanud kahju jätkumist. Ent alates 2013. aasta keskpaigast (esialgsed meetmed jõustusid 6. juunil 2013) ning eelkõige 2014. aastal (esimene aasta, kui dumpinguvastased meetmed kehtisid kogu aasta) ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodil hakkas liidu tootmisharu tasapisi taastuma.
- (171) Mitme kahjunäitaja puhul muutus olukord tõepoolest paremaks. Liidu tootmisharu suurendas moodulite müüki 2,8 % ning tänu sellele suurenes turuosa 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel 9,4 %. Samal ajavahemikul suurendas liidu tootmisharu elementide tootmisharusisest kasutamist ja müüki liidus 6,3 % ning säilitas 33 % turuosa. Lisaks parandas liidu tootmisharu samal ajavahemikul tootmisvõime rakendamist moodulite puhul üheksa protsendipunkti ja elementide puhul kaheksa protsendipunkti, suurendades nii tootmist kui ka vähendades olemasolevat tootmisvõimsust. Samuti suurenes oluliselt tootlikkus, mistõttu vähenes müügihindade ja keskmise tootmiskulu vaheline vahe. Lisaks oli Hiina ekspordi põhjustatud varasem hinna allalöömine peatunud tänu minimaalse impordihinna kohustuse täitmisele (moodulite puhul läbivaatamisega seotud uurimisperioodil hinna allalöömine puudus ja elementide puhul oli see vähe tähtis). Tänu sellele vähenes moodulitega seotud kahjum võrreldes 2012. ja 2013. aastaga märkimisväärselt, ehkki liidu tootmisharu tegevus oli läbivaatamisega seotud uurimisperioodil endiselt kahjumlik. Ent liidu tootmisharu kahjum seoses elementidega

ei vähenenud, sest nagu eespool põhjenduses 165 selgitatud, mõjutasid nende tootmist kahe valimisse kaasatud tootjaga seoses esinenud erakorralised sündmused. Seevastu vähendas kolmas valimisse kaasatud tootja oma kahjumit läbivaatamisega seotud perioodil ja seega järgis sama suundumust, mida täheldati moodulite puhul.

- (172) Liidu tootmisharu suurendas 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel ka investeeringuid nii moodulite kui ka elementide puhul vastavalt 41 % ja 63 %.
- (173) Kuid hoolimata pingutustest ja sellest tulenevatest positiivsetest suundumustest ei suutnud liidu tootmisharu taastuda Hiina eksportijate varasema dumpingu mõjust. Nagu juba märgitud, oli nii elemendi- kui ka moodulitootjate tegevus läbivaatamisega seotud uurimisperioodil kahjumlik ning nende rahavood ja investeeringute tasuvus olid negatiivsed. Ja ehkki Hiina ekspordi impordimaht seoses moodulitega vähenes, oli nende turuosa endiselt suurem kui liidu tootjate oma. Elementide import suurenes läbivaatamisega seotud uurimisperioodil võrreldes 2012. aastaga märkimisväärselt (65 %), suurendades ka turuosa. Hiinast pärit elementide import avaldas kaudset mõju ka moodulite tootmisharusiseseks kasutamiseks tootvatele tootjatele ega võimaldanud neil oma tegevust laiendada. Seetõttu jätkus Hiina impordi sisenemine liidu turule märkimisväärses mahu ja hindadega, mis olid liidu tootmisharu tootmiskuludest madalamad.
- (174) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis mitu isikut, et komisjon ei hinnanud mõju, mida avaldas liidu tootmisharule kolmandatest riikidest pärit moodulite import, mida tehti suures mahu ja hindadega, mis olid madalamad kui Hiina ekspordihinnad.
- (175) Komisjon tunnistas, et kolmandatest riikidest pärit moodulite import on liidu tootmisharu olukorra hindamisel oluline tegur, kuid see oli tunduvalt vähem tähtis kui Hiina import – selle turuosa oli läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 25 % (sh moodulid, mis tegelikult olid pärit Hiinast, kuid mida imporditi meetmetest kõrvalehoidmiseks), samas kui Hiina impordi turuosa oli 41 % (arvestades meetmetest kõrvalehoidmist, oli see tegelikult suurem). Peale selle vähenes kolmandate riikide impordi turuosa 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel 10 %, samas kui Hiina impordi turuosa suurenes samal perioodil 4,9 %. Need kaks tegurit näitavad, et Hiina impordi mõju oli liidu tootmisharule tunduvalt suurem kui kolmandate riikide impordi mõju. Peale selle ei olnud kolmandatest riikidest pärit moodulite hinnad madalamad kui Hiina ekspordihinnad. Nagu on näidatud tabelis 4a, oli kogu kolmandatest riikidest pärit impordi kaalutud keskmine läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 550 eurot kW kohta, mis oli kõrgem kui Hiina keskmine ekspordihind – 544 eurot kW kohta. Seepärast lükati need väited tagasi.
- (176) Seoses elementidega väitis mitu isikut, et kahju põhjustas kolmandate riikide import, sest kasumlikkus vähenes läbivaatamisega seotud uurimisperioodil võrreldes 2014. aastaga; selle põhjuseks oli Hiina impordi vähenemine ja kolmandatest riikidest pärit impordi suurenemine samal ajal.
- (177) Esiteks, nagu näidatud põhjenduses 164, mõjutas valimisse kaasatud tootjate kahjumi suurenemist läbivaatamisega seotud uurimisperioodil liidu kahe elemenditootjaga seoses esinenud erakorralised sündmused, samal ajal kui kolmanda (ja suurima) tootja kasumlikkus läbivaatamisega seotud uurimisperioodil suurenes võrreldes 2014. aastaga. Teiseks, ehkki Hiinast pärit import 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel vähenes kolm protsendipunkti, siis 2013. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel see suurenes seitse protsendipunkti vaatamata meetmete jõustumisele. Seega avaldas Hiinast pärit import jätkuvalt suurt mõju liidu tootmisharule. Veel tuleb märkida, et kolmandatest riikidest pärit import tõepoolest suurenes 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel 2 protsendipunkti, kuid 2013. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel see vähenes 24 protsendipunkti. Seetõttu nende mõju liidu tootmisharule tegelikult vähenes pärast meetmete kehtestamist. Seepärast lükati tagasi väide, et kahju põhjustas kolmandatest riikidest pärit import.
- (178) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis Hiina valitsus, et olukord seoses mõne kahjunäitajaga paranes vaid läbivaatamisega seotud uurimisperioodil, mitte kohe pärast meetmete kehtestamist. Seega puudub selge seos meetmete kehtestamise ja mitmesuguste positiivsete suundumuste vahel.

- (179) Komisjon tunnistab, et mõned kahjunäitajad, näiteks moodulite puhul turuosa, tootmine ja tootmisvõimsuse rakendamine, paranesid vaid läbivaatamisega seotud uurimisperioodil ja mitte 2014. aastal. Kuid arvestades eelmises uurimises kindlaks tehtud dumpingu ja kahju suurust, võttis kogu tootmisharu negatiivsete suundumuste paremuse poole pööramine aega. Seda aitab selgitada asjaolu, et esialgsete meetmete kehtestamise ajal toimus liidu tootmisharu konsolideerimine ning paljud tootjad olid pankrotis või peaaegu pankrotis, kuid lahkusid turult alles 2014. aastal. See avaldas olulist mõju kõigile makromajandusnäitajatele, mis käsitlesid ka nimetatud ettevõtteid. Siinkohal tasub märkida ka seda, et paljud näitajad, nagu turuosa, tootmine, tootmisvõimsuse rakendamine ja tootmisvõimsus, mille suundumus kogu liidu tootmisharu tasandil oli negatiivne, näitas valimisse kaasatud liidu mooduli- ja elemenditootjate puhul positiivset suundumust juba 2014. aastal. Seetõttu lükati see väide tagasi.
- (180) Mitu huvitatud isikut väitis, et liidu tootmisharul läheb hästi ja see on täielikult taastunud varasemast kahjust. Pärast järelduste teatavaks tegemist kordasid nimetatud isikud neid väiteid. Eelkõige osutasid liidu selgelt suurimate moodulitootjate, s.o äriühingute SolarWorld ja Jabil finantsaruannetes esitatud näitajad väidetavalt sellele, et nende äritegevus liidus oli viimasel paaril aastal kasvanud ja nad olid suurendanud tootmismahu, tootmisvõimsust, tootmisvõimsuse rakendamist, eksportmüüki ja tootlikkust, samas kui tootmiskulud ja laovarud olid vähenenud.
- (181) Valimisse kaasatud liidu tootjad (sealhulgas äriühingud Jabil ja SolarWorld) on 2014. aastal ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodil suurendanud oma tootmismahu, tootmisvõimsust, tootmisvõimsuse rakendamist, eksportmüüki ja tootlikkust, samas on nad vähendanud tootmiskulusid ja laovarusid. Kuid väide, et liidu tootmisharu on täielikult taastunud varasemast kahjust, on vastuolus uurimistulemustega, mis põhinevad tegelikel kontrollitud andmetel valimisse kaasatud liidu tootjate kohta. Eelkõige põhinevad paljud mikromajandusnäitajad (nagu kasumlikkus, rahavoog ja investeeringute tasuvus) üksnes liidu sõltumatutele klientidele suunatud müügi näitajatel. Lisaks on mõnel valimisse kaasatud äriühingul oluline tootmistevõime väljaspool liitu ja seda ei ole arvestatud mikromajandusnäitajates. Vastupidiselt eespool esitatule keskendutakse üldsusele kättesaadavates finantsdokumentides asjaomaste äriühingute kõikidele tegevusvaldkondadele ja sageli esitatakse teave kogu kontserni konsolideeritud finantsaruannete kohta. Seega ei tuginenud järeldused liidu tootmisharu majandusolukorra kohta alusmääruse artikli 3 lõike 5 tähenduses üldsusele kättesaadavatel finantsdokumentidel, vaid üksikasjalikumal ja kontrollitud tabelil, mis kajastab olukorda liidus ja mis esitati üksnes uurimise jaoks. Peale selle põhinesid järeldused liidu tootmisharu olukorra kohta andmetel, mille esitasid kõik valimisse kaasatud liidu tootjad, mitte ainult äriühingud SolarWorld ja Jabil. Viimaseks, nagu eespool selgitatud, tegeles äriühing Jabil vaid moodulite monteerimisega, kuid ei kandnud nende müügi eest täielikku lepingulist vastutust. See väide lükati seetõttu tagasi.
- (182) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis üks huvitatud isik, et komisjon oleks pidanud arvestama äriühingu SolarWorld tehtud ulatusliku investeeringu mõju. See olevat avaldanud negatiivset mõju äriühingule ja kogu tootmisharule, arvestades äriühingu olulist osa liidu tootmisharu toodangus.
- (183) Esiteks tehti investeering, millele isik viitab, 2015. aastal ning see ei puudutanud mitte ainult elemente ja mooduleid, vaid ka muud tootmist ELis, näiteks plaate⁽³⁰⁾. Seega mõjutasid need investeeringud äriühingu mooduli- ja elemendialase tegevuse kasumlikkuse hindamist vaid osaliselt. Teiseks, nagu muud isikud on märkinud, saavutas SolarWorldi kontsern oma Euroopa-sisises ja ka -välises tegevuses head tulemused 2016. aastal⁽³¹⁾. See ei näi praegu osutavat sellele, et tehtud investeeringud on äriühingut negatiivselt mõjutanud. Sellest tulenevalt lükati see väide tagasi.

4.6. Kahju jätkumise tõenäosus

- (184) Selleks et hinnata kahju jätkumise tõenäosust juhul, kui HRV suhtes kehtestatud meetmetel lastakse aeguda, analüüsiti kooskõlas alusmääruse artikli 11 lõikega 2 HRV impordi võimalikku mõju liidu turule ja liidu tootmisharule.

⁽³⁰⁾ Vt SolarWorldi kontserni 2015. aasta aruanne, mis on saadaval aadressil http://www.solarworld.de/fileadmin/sites/sw/ir/pdf/finanzberichte/annual_report_2015_web.pdf, lk 58.

⁽³¹⁾ 2016. aasta 3. kvartali konsolideeritud teade, SolarWorld, <http://www.solarworld.de/fileadmin/sites/sw/ir/pdf/finanzberichte/2016/solarworld-q3-2016-web-en.pdf>, lk 8–9.

- (185) Nagu näidatud punktis 4.5, oli liidu tootmisharu tegevus läbivaatamisega seotud uurimisperioodil endiselt kahjumlik. Nagu märgitud punktis 3.3, on dumpingu jätkumine tõenäoline, kui meetmetel lastakse aeguda. Peale selle tehti kindlaks, et eksportivad tootjad müüsid kolmandatesse riikidesse ja liitu dumpinguhinnaga ning siseneksid liidu turule veelgi madalama hinnaga kui see, millega nad praegu toodangut liitu müüvad, kui meetmetel lastakse aeguda.

4.6.1. Tootmisvõimsuse varu, kaubavood ja liidu turu atraktiivsus ning HRV eksportivate tootjate hinnakujundus

- (186) HRV moodulite tootmise võimsus oli 2015. aastal hinnanguliselt 96,3 GW ning prognooside kohaselt suureneb see 2016. aastal 108 GW-ni ⁽³²⁾. Samas oli üleilmne nõudlus 2015. aastal hinnanguliselt 50,6 GW ja prognooside kohaselt suureneb see 2016. aastal 61,7 GW-ni ⁽³³⁾ või 68,7 GW-ni ühe teise allika järgi ⁽³⁴⁾. Seetõttu tegi komisjon järelduse, et HRV tootjate kasutamata tootmisvõimsus oli tublisti suurem kui üleilmne nõudlus, täpsemalt 2015. aastal 47,5 % ja 2016. aastal 42,9 % või 36 %, olenevalt allikast. Teise allika kohaselt oli üleilmne nõudlus 2015. aastal 58 GW, ⁽³⁵⁾ mille järgi oleks Hiina tootjate liigne tootmisvõimsus 2015. aastal 39,8 %.
- (187) Isegi kui Hiina ei paigaldaks edaspidi uut tootmisvõimsust, oleks olemasolev tootmisvõimsus siiski oluliselt suurem kui päikeseenergiaseadmete prognoositud üleilmne aastanõudlus. Kõige tõenäolisema stsenaariumi (nn keskpika stsenaariumi) kohaselt oleks nõudlus 2020. aastal kuni 97 GW ⁽³⁶⁾ või 95 GW, ⁽³⁷⁾ mille saaks katta täielikult Hiina praeguse tootmisvõimsusega. Lisaks on Hiina fotoelektriliste moodulite tootmise võimsus viimase kümne aasta jooksul pidevalt suurenenud. Näiteks 2012. ja 2015. aasta vahel suurenes see enam kui kaks korda (43,8 GW-lt ⁽³⁸⁾ 2012. aastal 96,3 GW-le 2015. aastal). Bloomberg New Energy Finance'i järgi on ainuüksi 2016. aastal Hiinas kavandatud või ehitamisel 2 GW täiendavat tootmisvõimsust. Lisaks puuduvad tõendid, mis lubaksid oletada, et Hiina tootmisvõimsuse suurenemine lähitulevikus ei jätku, arvestades, et see on suurenenud lakkamatult vähemalt viimase viie aasta jooksul. Seega, isegi kui vähem tõenäolise stsenaariumi (nn suure kasvu stsenaariumi) kohaselt suureneks üleilmne aastanõudlus 2020. aastaks 120 GW-ni, ⁽³⁹⁾ on tõenäoline, et nõudluse suudaksid ikkagi katta Hiina tootjad üksi, kuna neil tuleks oma olemasolevat tootmisvõimsust suurendada palju aeglasemalt kui varem, st vaid 11,3 % nelja aasta jooksul.
- (188) Pärast järelduste teatavaks tegemist seadis mitu huvitatud isikut kahtluse alla andmed, mida komisjon kasutas HRV tootmisvõimsuse ja üleilmse tarbimise kohta. Nad väitsid, et Solar Power Europe ei ole allikana piisavalt usaldusväärne, sest ta arvestab vaid mooduleid, mis on juba võrku ühendatud, kuid IHS ja BNEF esitavad täpsema ülevaate, sest arvestavad mooduleid, mis on ostetud paigaldamiseks.
- (189) Komisjon aga analüüsis juba eespool esitatud põhjendustes IHSi esitatud andmeid ja prognoose ning BNEFi andmed ei erine oluliselt IHSi omadest ⁽⁴⁰⁾. Tegelikult kattuvad BNEFi ja IHSi prognoosid täielikult 2016. aasta kohta (68,7 GW konservatiivse stsenaariumi ja 70,7 GW optimistliku stsenaariumi korral) ja 2017. aasta kohta (72,9 ja 77,5 GW), kuid erinevad veidi 2018. aasta kohta (BNEFi järgi 83 GW ja IHSi järgi 82 GW), ⁽⁴¹⁾ mis on viimane aasta, mille kohta BNEF prognoosi on esitanud. Sellest tulenevalt lükati see väide tagasi.
- (190) Samad isikud vaidlustasid ka komisjoni poolt kindlaks tehtud kasutamata võimsuse kogumahu. Konkreetsemalt märkis üks huvitatud isik, et 2016. aastal on see 70 GW. Kuid ta ei esitanud teabeallikat ega meetodit, mille

⁽³²⁾ Bloomberg New Energy Finance (BNEF), „Solar manufacturer capacity league table“; vaadatud 28.10.2016.

⁽³³⁾ „Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020“, Solar Power Europe, juuli 2016, lk 18.

⁽³⁴⁾ „Q4 2016 PV Market Outlook“, Bloomberg New Energy Finance, 30. november 2016.

⁽³⁵⁾ „The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost“, IHS, juuni 2016, lk 23. Erinevus näib tulenevat asjaolust, et IHSi aruandes kajastatakse kõiki mooduleid, mis on ladudes, lähetatud või paigaldatud. Ülevaates „Global Market Outlook“ võetakse arvesse vaid neid ülesseatud mooduleid, mis juba toodavad elektrit.

⁽³⁶⁾ „Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020“, Solar Power Europe, juuli 2016, lk 18.

⁽³⁷⁾ „The Price of Solar, Benchmarking PV Module Manufacturing Cost“, IHS, juuni 2016, lk 23. Oma viimases aruandes fotoelektriliste seadmete nõudluse kohta 2016. aasta neljandas kvartalis (IHS, „PV Demand Tracker Q4 2016“, 9. detsember 2016) esitas IHS samasuguse prognoosi nagu Solar Power Europe, nimelt 97 GW aastaks 2020.

⁽³⁸⁾ Bloomberg New Energy Finance (BNEF), „Solar manufacturer capacity league table“; vaadatud 28.10.2016.

⁽³⁹⁾ „Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020“, Solar Power Europe, juuli 2016, lk 18.

⁽⁴⁰⁾ Vt allmärkused 34, 36, 37, 38 ja 40, milles osutatakse IHSile ja SPE-le.

⁽⁴¹⁾ „Q4 2016 PV Market Outlook“, Bloomberg New Energy Finance, 30. november 2016, ja „PV Demand Tracker Q4 2016“, IHS, 9. detsember 2016.

põhjal ta selle arvu kindlaks tegi. Isegi kui see näitaja on õige, piisaks hinnangulisest kasutamata võimsusest kogu üleilmse nõudluse rahuldamiseks 2016. aastal ka kõige optimistlikuma stsenaariumi korral (70,7 GW) ⁽⁴²⁾. Mitte ükski teine isik ei esitanud ühtegi prognoosi ega viidanud ühelegi uuringule või aruandele, mille järgi tuleks komisjoni poolt kindlaks tehtud kasutamata tootmisvõimsust vähendada. Seega ei muuda see väide eespool esitatud järeldusi.

- (191) Mitu huvitatud isikut teatas enne ja pärast järelduste teatavaks tegemist, et esimese taseme äriühingute liigne tootmisvõimsus on palju väiksem kui teise ja kolmanda taseme äriühingutel. BNEFi järgi on esimese taseme äriühingute moodulite tootmise võimsus HRVs 2016. aastal hinnanguliselt 46 GW, mis on tõepoolest väiksem kui teise ja kolmanda taseme äriühingute tootmisvõimsus kokku, mis on hinnanguliselt 62 GW ⁽⁴³⁾. Hiina kõikide tasemete äriühingud tegutsevad siiski aktiivselt üleilmsel turul. Pärast praegu kehtivate meetmete kehtestamist ei eksportinud liitu aga mitte ainult esimese taseme äriühingud, vaid ka teise ja kolmanda taseme äriühingud, ehkki väiksemates kogustes (teise ja kolmanda taseme äriühingute osa Hiina koguekspordis oli 2014. aastal hinnanguliselt 13,6 %). Seetõttu leidis komisjon, et Hiina kasutamata tootmisvõimsuse kindlaksmääramiseks tuleb arvesse võtta kõiki Hiina eksportivate tootjate liike.
- (192) Pärast järelduste teatavaks tegemist vaidlustas üks huvitatud isik järelduse, et Hiina kasutamata tootmisvõimsuse kindlaksmääramiseks tuleks arvesse võtta Hiina kõiki liiki eksportivate tootjate liigset tootmisvõimsust.
- (193) Komisjon juhtis tähelepanu asjaolule, et juba esimese taseme äriühingute tootmisvõimsus moodustas 90 % kogu 2015. aasta üleilmsest tarbimisest (hinnanguliselt 50,6 GW). Peale selle näitab asjaolu, et teise ja kolmanda taseme äriühingud eksportisid ELi – olgugi et väikeses koguses –, et nad on ELi turul aktiivsed ega piirdu oma müügis ainult Hiina või muude turgudega. Ja viimaseks, teise ja kolmanda taseme äriühingute import suureneb tõenäoliselt oluliselt pärast valdavalt esimese taseme äriühingute hinnakohustuse heakskiitmise hiljutist tühistamist. See väide lükati seepärast tagasi.
- (194) Mitu isikut väitis enne ja pärast järelduste teatavaks tegemist, et Hiina liigne tootmisvõimsus on suuresti liialdatud, sest päikeseenergiaseadmete nõudlus on maailmas pidevalt suurenenud. Üleilmne aastane nõudlus suurenes tõepoolest 2014. ja 2015. aasta vahel 25 % (40,3 GW-lt 50,6 GW-le) ⁽⁴⁴⁾. Kuid nagu eespool täpsustatud, on Hiina tootjate hinnanguline liigne tootmisvõimsus praegusest nõudlusest 47,5 % suurem. Seetõttu piisaks isegi kõige optimistlikuma üleilmse nõudluse suurenemise stsenaariumi korral Hiina tootjate kasutamata tootmisvõimsusest selle rahuldamiseks. Sellest tulenevalt lükati see väide tagasi.
- (195) Elementide puhul on Hiina eksportivate tootjate olemasolev tootmisvõimsus 2016. aastal hinnanguliselt 76,6 GW, mis on võrreldes 2015. aastaga 12 % suurem (68 GW) ⁽⁴⁵⁾. Kuna üleilmne nõudlus elementide järele on laias laastus võrdne üleilmse nõudlusega moodulite järele, oli Hiina eksportivate tootjate liigne elementide tootmise võimsus 2015. aastal 25,6 % ja 2016. aastal 19,5 %. Lisaks moodustas Hiina olemasolev elementide tootmise võimsus 2016. aastal 72,8 % üleilmsest tootmisvõimsusest, ületades sellega oluliselt kõiki muid kolmandaid riike. Järgmise nelja suurima kolmanda riigi olemasolev tootmisvõimsus on Hiina omast palju väiksem (Taiwan 11 GW; Malaisia 4 GW; Korea 2,7 GW; Jaapan 1,9 GW). Selle põhjal järeldas komisjon, et Hiinal on ka elementide tootmises märkimisväärne liigne tootmisvõimsus.

4.6.2. Liidu turu atraktiivsus

- (196) Mitu isikut väitis, et liidu turg ei ole Hiina tootjatele enam atraktiivne. Nad leidsid, et Hiina elementide ja moodulite toodangut soovitakse pigem suunata kiiresti arenevatele Aasia turgudele, nagu Jaapan ja India. Lisaks on Hiina sisenõudlus viimastel aastatel suurenenud ja moodustas 2016. aasta esimeses kvartalis 50 % Hiina fotoelektriliste moodulite tootmisest. Hiina lisab väidetavalt kuni 2020. aastani igal aastal ligikaudu 20 GW ulatuses tootmisvõimsust. Seega, arvestades päikeseenergiaseadmete arvu suurenemist Hiinas, Indias ja teistel Kagu-Aasia turgudel, oleks Hiina fotoelektriliste moodulite toodang peamiselt mõeldud nende turgude suureneva nõudluse rahuldamiseks.

⁽⁴²⁾ „Q4 2016 PV Market Outlook“, Bloomberg New Energy Finance, 30. november 2016.

⁽⁴³⁾ Bloomberg New Energy Finance, „Solar manufacturer capacity league table“, vaadatud 28.10.2016.

⁽⁴⁴⁾ „Global Market Outlook for Solar Power 2016–2020“, Solar Power Europe, juuli 2016.

⁽⁴⁵⁾ Bloomberg New Energy Finance, „Solar manufacturer capacity league table“, vaadatud 28.10.2016.

- (197) On õige, et liidu turg ei ole enam nii oluline kui varem, kui see moodustas kuni 60 % aastast üldisest ülesseatud võimsusest (2012. aastal). Liitu ei loeta ka kiiresti arenevate turgude hulka. Liidu turu kasvuprognoosid on üsna tagasihoidlikud võrreldes ülejäänud maailmaga. Solar Power Europe'i keskpika stsenaariumi järgi peaks Euroopa päikeseenergia aastane tarbimine suurenema 2020. aastal eeldatavasti 8,2 GW-st umbes 15 GW-ni ⁽⁴⁶⁾. Ent Solar Power Europe'i prognoosid hõlmavad ka kolmandaid riike (Türgi, Šveits jms); tema kasvuprognoos ELi 28 liikmesriigi kohta on veelgi vähem optimistlik, st 2020. aastal ligikaudu 11,6 GW ⁽⁴⁷⁾. Sellele vaatamata on liit jätkuvalt oluline turg, moodustades 14 % üldisest turust, ning selle osa üldisel turul on tõenäoliselt tähtis ka tulevikus. Kolm liikmesriiki (Ühendkuningriik, Saksamaa ja Prantsusmaa) olid fotoelektriliste moodulite turul 2015. aastal esikümne seas. Nagu eespool selgitatud, võib Hiina eksportivate tootjate liigsest tootmisvõimsusest piisata edaspidi üldise kogunõudluse rahuldamiseks, arvestades muu hulgas kõiki kiiresti arenevaid turge, nagu Hiina ise, India, Jaapan ja Lõuna-Ameerika. Viimaseks, kaubanduse kaitsemeetmete kohaldamine ja tugevdamine, muu hulgas Kanadas ja USAs, on vähendanud nende turgude atraktiivsust, mistõttu liidu turu atraktiivsus suureneb, kui otsustatakse meetmed kehtetuks tunnistada.
- (198) Vaatamata dumpinguvastaste ja tasakaalustusmeetmete kehtestamisele 2013. aastal on Hiina eksportivad tootjad endiselt huvitatud liidu turust, millele osutab asjaolu, et nad on säilitanud liidu turul tugeva positsiooni. Nagu märgitud punktis 4.4, oli Hiinast imporditud moodulite turuosa läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 41 % ja elementide turuosa 16 % ning nende tootjad on võrreldes impordiga kolmandatest riikidest oma turupositsiooni edukalt säilitanud (elementide puhul isegi suurendanud). Hiina moodulite impordi maht ja turuosa on palju olulisemal kohal kui kolmandatest riikidest pärit import, mis moodustas kokku vaid 25 %. Elementide puhul oli läbivaatamisega seotud uurimisperioodil kolmandate riikide turuosa 51 %, mis aga tähendab, et see vähenes olulisel määral (32 %) võrreldes 2013. aastaga, mil nende turuosa oli 75 %. Lisaks suurenes elementide import Hiinast vaatamata meetmete jõustumisele 2013. aastal 2013. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel 77,8 %. Nagu näitas kõrvalehoidmist käsitlev uurimine 2015. aastal, püüdsid mõned Hiina tootjad meetmetest kõrvale hoida, importides kolmandate riikide seas suurimate importijate, Taiwani ja Malaisia kaudu.
- (199) Pärast järelduste teatavaks tegemist vaidlustas mitu huvitatud isikut järelduse, et liidu turg on Hiina eksportivate tootjate jaoks jätkuvalt atraktiivne. Üks isik juhtis tähelepanu sellele, et kogu liidu turu kasvuprognoose tuleks vähendada, arvestades uute seadmete ülesseadmise vähenemist liidus 18 % 2016. aasta esimese üheksa kuu jooksul võrreldes eelmise aastaga, mis põhjustab liidu 2016. aasta nõudluse suhtes üsna pessimistlikku prognoosi – 7,1 GW. Seetõttu on ka liidu nõudluse muutumine kuni 2020. aastani pessimistlik. Peale selle väitis ta, et liidu kolme peamise turu (Ühendkuningriik, Saksamaa ja Prantsusmaa) atraktiivsus edaspidi väheneb.
- (200) Tegelikult on huvitatud isiku viidatud prognoos 7,1 GW liidu kogunõudluse kohta 2016. aasta puhul üsna hea tulemus, sest see on üldiselt kooskõlas organisatsiooni Solar Power Europe esialgse prognoosiga 2016. aasta kohta keskpika stsenaariumi järgi (7,3 GW) ⁽⁴⁸⁾. Seetõttu ei toeta isiku prognoosi, mille kohaselt järgiks nõudlus kuni 2020. aastani väikese kasvu stsenaariumi, tema enda esitatud andmed. Ja isegi kui nõudluse puhul rakenduks halvim võimalik stsenaarium ja liidu turu osa üldisel turul väheneks, ei muudaks see liidu turu ilmtingimata Hiina eksportijate jaoks ebaatraktiivseks, sest kõik kaalutlused kehtiksid endiselt. Ehkki liidu turu suhteline osa üldisest nõudlusest võib väheneda, on liidu turg Hiina eksportijate jaoks endiselt atraktiivne. Vastasel juhul ei esineks meetmetest kõrvalehoidmist, mis tehti hiljuti kindlaks Malaisiat ja Taiwani käsitlevates uurimistes.
- (201) Seoses väidetega, et Hiina võib kuni 2020. aastani seada üles igal aastal 20 GW ulatuses fotoelektrilisi süsteeme, on komisjoni uurimise käigus kindlaks tehtud, et HRV ei suuda sellist suurt eesmärki täita. Turuteabe kohaselt vähendab Hiina seda eesmärki võrgutaristu puudumise, turul esineva ülepakkumise ning taastuvenergia toetusteks mõeldud vahendite puudumise tõttu ⁽⁴⁹⁾. Hiina päikeseenergiaturu tõusu- ja langusperioode arutatakse lähemalt põhjenduses 356.

⁽⁴⁶⁾ „Global Market Outlook For Solar Power, 2016–2020“, Solar Power Europe, juuli 2016, lk 30.

⁽⁴⁷⁾ „Global Market Outlook for Solar Power 2016–2020“, Solar Power Europe, juuli 2016.

⁽⁴⁸⁾ „Global Market Outlook for Solar Power 2016–2020“, Solar Power Europe, juuli 2016.

⁽⁴⁹⁾ „Q3 2016 PV Market Outlook. Solar power – not everyone needs it right now“, 1. september 2016, lk 17.

- (202) Pärast järelduste teatavaks tegemist viitas üks isik Hiina riikliku energiaameti pressiteatele, milles teatatakse, et järgmise viie aasta päikeseenergiaalase arengukava kohaselt kavatakse üles seada vähemalt 105 GW ulatuses päikesepaneelide abil toodetud päikeseenergia võimsust kuni 2020. aastani. Isik väitis, et see suurendaks nõudlust Hiinas veelgi.
- (203) Eesmärk seada üles 105 GW kumulatiivset võimsust on üsna väike ja BNEFi andmetel ⁽⁵⁰⁾ täidetakse see juba 2017. aastal. Seega on see väike eesmärk ebaoluline, sest selle kohaselt pärast 2017. aastat kasvu ei oodata, vastupidiselt prognoosidele, et Hiina turg kasvab. Samas komisjon juba analüüsis põhjenduses 201 Hiina turu kasvustsenaariumit, ehkki väiksemas mahus kui 20 GW aastas kuni 2020. aastani. Seepärast lükati see väide tagasi.
- (204) Komisjon analüüsis ka seda, kas Hiina impordiks liitu hindadega, mis on madalamad liidu praegustest hindadest, kui meetmel lastakse aeguda.
- (205) Peaaegu kõik eksportivad tootjad, kes müüsid läbivaatamisega seotud uurimisperioodil mooduleid ja elemente HRVst liitu, olid võtnud hinnakohustuse ning nende ELi suunatud ekspordi hinnad määrati kindlaks nimetatud hinnakohustuste alusel, millega kehtestati minimaalne impordihind. Seega ei saanud neid ekspordihindu lugeda asjassepuutuvaks näitajaks, et teha kindlaks eksportivate tootjate hinnakäitumist juhul, kui meetmed ei kehtiks.
- (206) Seetõttu kasutati valimisse kaasatud eksportivate tootjate hindu kolmandate riikide suhtes. Valimisse kaasatud eksportivate tootjate kolmandatesse riikidesse suunatud eksport löi läbivaatamisega seotud uurimisperioodil valimisse kaasatud liidu tootjate hinnad alla elementide puhul keskmiselt 2,2 % ja moodulite puhul 5,6–9,2 %. Arvanded näitavad keskmist hinna allalöömise marginaali eksportiva tootja kohta (äriühingute madalaim marginaal ja äriühingute kõrgeim marginaal). Elementide puhul on vaid üks hinna allalöömise marginaal, sest see on ainsa valimisse kaasatud eksportiva tootja keskmine hinna allalöömise marginaal, kes liitu elemente eksportis.
- (207) Üks isik palus esitada nelja arvesse võetud ekspordiriigi (Tšiili, India, Jaapani ja Singapuri) kaalutud keskmise hinna jaotus, et esitada märkusi hinna allalöömise järelduste kohta. Hinna allalöömise arvutamisel ei võetud aluseks mitte iga riigi kaalutud keskmist hinda, vaid kõigi nelja ekspordiriigi kaalutud keskmine hind kokku, peegeldades sealjuures õigesti tegeliku ekspordi koguseid ja hindu. Seepärast jäeti see taotlus rahuldamata.
- (208) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis üks huvitatud isik, et eksportivatel tootjatel puudub stiimul oma liitu suunatud müüki suurendada, kui meetmel lastakse aeguda. Selline hinnanguline väide ei veennud komisjoni. Nagu näitavad kindlaks tehtud hinna allalöömise marginaalid, võivad eksportivad tootjad oma liitu suunatud müügi mahtu suurendada, kui meetmel lastakse aeguda. Kuna nende hinnad liidus oleksid madalamad kui liidu tootjate hinnad, on tõepoolest põhjendatud eeldada, et Hiina eksportijad võitlevad suurema turuosa eest liidus. See väide lükati seepärast tagasi.
- (209) Komisjon järeldas seetõttu, et Hiina impordiks liitu hindadega, mis on liidu tootmisharu praegustest hindadest madalamad, ja suurendaks tõenäoliselt oma müügi mahtu ja saavutaks suurema turuosa, kui meetmel lastakse aeguda.

4.6.3. Järeldus kahju jätkumise tõenäosuse kohta

- (210) Eespool esitatut arvestades järeldas komisjon, et HRV kasutamata tootmisvõimsus on nii moodulite kui ka elementide puhul märkimisväärne. Liidu turg on oma suuruse ja müügihindade poolest endiselt atraktiivne, eelkõige võrreldes nende hindade tasemega, millega HRV ekspordib kolmandatesse riikidesse; seda kinnitavad täiendavalt aruanded varasemate meetmetest kõrvaldamisega seotud juhtumite kohta. Sellest tulenevalt leidis komisjon, et dumpinguvastaste meetmete kehtetuks tunnistamise korral on suur tõenäosus, et dumping jätkub, mille tõttu kannataks liidu tootmisharu jätkuvalt kahju.

⁽⁵⁰⁾ „Q4 2016 PV Market Outlook, Solar power“, 30. november 2016, lk 19.

4.7. Põhjuslik seos

- (211) Mitu huvitatud isikut väitis enne ja pärast järelduste teatavaks tegemist, et kui komisjon leiab, et liidu tootmisharu kannab endiselt kahju, on selle põhjuseks mitu muud tegurit, mis koos põhjustavad kogu kahju:
- i) soodustuste kaotamine paljudes liikmesriikides;
 - ii) liidu tootmisharu ei ole veel saavutanud mitme tootja tootmisvõimsusest tulenevat mastaabisäästu, et olla majanduslikult elujõuline ja avaldada mõju üleilmsel turul;
 - iii) kahju põhjustab import muudest riikidest, sest nende hinnad olid Hiinast pärit impordi hindadest 25 % madalamad;
 - iv) kahju põhjustab asjaolu, et liidu tootjate moodulite hinnad on Hiinast pärit tootjate impordi hindadest pidevalt madalamad.
- (212) Seoses esimese väitega tunnistas komisjon, nagu on märgitud ka punktis 5.3.2, et toetuskavade muutmine ning teatavates liikmesriikides nende peatamine või lõppemine põhjustas liidu tarbimise vähenemist aastatel 2012–2014 pärast tarbimise kõrgaega 2011. aastal. Tarbimise järsu vähenemise tõttu on liidu tootmisharul raske kasvada. Ent komisjon leidis eelmiste uurimiste käigus, et liidu tootmisharu oli olnud sunnitud oma hindu alandama peamiselt dumpinguhinnaga impordist tuleneva surve, mitte toetuskavadesse⁽⁵¹⁾ tehtud muudatuste tõttu. Seetõttu oli eelmise uurimise käigus tekitatud kahju peamine põhjus Hiina dumpinguhinnaga toodete sissevool. Hoolimata tarbimise vähenemisest 56 % 2012. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel suurendas liidu tootmisharu oma turuosa moodulite puhul 40 % ja elementide puhul 47 %. Liidu tootmisharu hakkas 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel suurendama ka oma müügimahtu pärast seda, kui avaldus meetmete kaitsev mõju, nagu on kirjeldatud põhjenduses 171. Tootmisharu vähendas märkimisväärselt ka oma kulusid (vt tabelid 8a ja 8b) ja parandas oma tootmisvõimsuse rakendamist. Seetõttu hakkas vaatamata tarbimise vähenemisele ja tänu kehtivatele meetmetele liidu tootmisharu varasemast kahjust taastuma. See väide lükati seepärast tagasi.
- (213) Seoses teise väitega võib öelda, et liidu tootmisharu tootmisvõimsus ei ole tõepoolest võrreldav Hiina eksportivate tootjate viimastel aastatel saavutatud olukorraga. Esiteks on Hiina äriühingud saavutanud massilise tootmise ja (liigse) tootmisvõimsuse ajal, mil nad võtsid üle mitu turgu maailmas osaliselt tänu dumpinguhindadele – selle on teinud lisaks komisjonile kindlaks ka Ameerika Ühendriikide ja Kanada ametiasutused. Võrdluseks olgu märgitud, et dumpinguhinnaga impordi suuremahuline sissevool avaldas just vastupidist mõju neile tootjatele, kes seisis silmitsi selliste ebaausate tavadega. Komisjon tegi eelmise uurimise⁽⁵²⁾ käigus kindlaks, et 2010. aastal teenis liidu tootmisharu 10 % kasumit samasuguse olemasoleva tootmisvõimsuse juures (6 983 MW 2010. aastal ja 6 467 MW läbivaatamisega seotud uurimisperioodil). Hiinast pärit massilise dumpinguhinnaga impordi tõttu vähenes liidu tootmisharu kasumlikkus oluliselt, takistades seeläbi tootmisharul mastaabisäästu saavutamiseks investeeringute tegemist. Meetmete kaitsev mõju aitas liidu tootmisharul konsolideeruda, vähendada 2014. aastal ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodil oluliselt kulusid ning seada liidu tootmisharu uuesti rööbastele, et saada mastaabisäästust tulenevaid hüvesid. Pärast järelduste teatavaks tegemist vaidlustas üks isik selle väite. Ta väitis, et investeeringud vähenesid pärast meetmete kehtestamist ja see ei võimaldanud saavutada mastaabisäästu. Vastupidiselt sellele väitele suurenesid tegelikult läbivaatamisega seotud uurimisperioodil võrreldes eelmiste aastatega investeeringud nii moodulite kui ka elementide puhul. Sellest tulenevalt lükati ka see väide tagasi.
- (214) Seoses kolmanda väitega tegi komisjon kindlaks (vt tabelid 4a ja 4b), et Hiinast pärit impordi keskmine hind oli võrreldes kolmandatest riikidest pärit impordi keskmise hinnaga elementide puhul pisut kõrgem ja moodulite puhul pisut madalam. Hiinast pärit elementide impordi hind oli 4 % kõrgem kui kolmandast riigist pärit impordi hind, moodulite puhul oli see 1 % madalam. Seega oli see väide faktiliselt vale ja lükati seetõttu tagasi. Väidet, et kolmandast riigist pärit import muudab meetmed ebatõhusaks, arutatakse põhjendustes 324 ja 325.

⁽⁵¹⁾ Komisjoni määruse (EL) nr 513/2013 (ELT L 152, 5.6.2013, lk 5) põhjendus 180 ja rakendusmääruse (EL) nr 1238/2013 põhjendused 245–247.

⁽⁵²⁾ Vt määruse (EL) nr 513/2013 tabelid 4a ja 10a.

- (215) Seoses neljanda väitega selgus uurimise käigus, et moodulite puhul oli Hiinast pärit impordi keskmine hind pidevalt madalam kui liidu tootjate keskmine müügihind ELis. Näiteks oli läbivaatamisega seotud uurimisperioodil Hiinast pärit impordi keskmine hind 544 eurot/kW, ⁽⁵³⁾ samas kui liidu keskmine hind oli 593 eurot/kW. Järelikult oli ka see väide faktiliselt vale ja lükati seepärast tagasi. Eespool öeldut arvesse võttes jõudis komisjon järeldusele, et liidu tootmisharu kandis jätkuvalt olulist kahju alusmääruse artikli 3 lõike 5 tähenduses.
- (216) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis üks huvitatud isik, et kahju põhjustasid meetmed, sest nende tõttu suurenesid vertikaalselt integreerimata moodulitootjate elementide kulud. Kuid nagu on näidatud punktis 6.4.1, olid moodulitootjatele kättesaadavad kolmandatest riikidest pärit madala hinnaga elemendid ja nende elementide tarnepuudust neil ei olnud. Seepärast lükati see väide tagasi.

5. LIIDU HUVID

5.1. Liidu tootmisharu huvid

- (217) Käesolevas jaoks keskendutakse liidu moodulitootjate huvidele. Liidu elemenditootjate huvisid analüüsitakse jaos 6 – osaline vahepealne läbivaatamine.
- (218) Liidus on teada üle saja moodulitootja. Liidu tootmisharu esindab ühendus EU ProSun, kes on taotleja. EU ProSun esindab 31 liidu pooljuhtplaadi-, elemendi- ja moodulitootjat.
- (219) Meetmete kohaldamise jätkamine võimaldab liidu tootmisharul hoida oma suurenenud turuosa liidus ja taastuda olulisest kahjust. Nagu märgitud põhjenduses 137, kasvas liidu tootmisharu turuosa 25 %-lt 2012. aastal 35 %ni läbivaatamisega seotud uurimisperioodil. Nagu punktis 4.6 kindlaks määratud ning arvestades Hiina moodulite hinda müümisel kolmandatesse riikidesse ja suurt varuvõimsust HRVs, jõuavad Hiina moodulid meetmete aegumisel liidu turule minimaalsest impordihinnast madalama hinnaga ja palju suuremas mahus. Seetõttu kaitseks meetmete kohaldamise jätkamine liidu tootmisharu intensiivse ja ebaõiglase hinnasurve eest, mida Hiina import vastasel juhul avaldaks.
- (220) Kui meetmeid ei pikendata, võib liidu tööstuses tehtud suured teadus- ja arendustegevuse ning kapitaliinvesteeringud maha kanda, kuna neid ei saa niisama lihtsalt kasutada tootmiseks teistes sektorites. Liidu moodulitootjate pankroti korral kaotaks suurem osa moodulitootmisega seotud 6 300 töötajast oma töökoha. See tööjõud on enamasti kõrgelt kvalifitseeritud. Ent kui meetmete kohaldamist jätkatakse, oleks liidu tootmisharul rohkem aega, et täielikult taastuda varasema dumpingu mõjust.
- (221) Pärast järelduste teatavaks tegemist kutsus üks isik komisjoni tegema kindlaks need elemendi- ja moodulitootjad, kes meetmeid ei toeta. Komisjon selgitas, et ükski isik, kes pidas end liidu tootmisharu osaks, ei andnud endast teada ja ei olnud meetmete vastu. Sama isik palus komisjonil arvata liidu pooljuhtplaatide tootjad välja 31 äriühingu seast, keda esindab ühendus EU ProSun. Komisjon selgitas, et EU ProSun esindab 29 liidu elemendi- ja moodulitootjat.
- (222) Pärast järelduste teatavaks tegemist ei nõustunud mitu isikut, et meetmed on kehtestatud liidu tootmisharu huvides. Need isikud ei olnud nõus ka sellega, et Hiina dumpinguhinnaga tooted avaldavad ebaõiglast hinnasurvet liidu tootmisharule. Nad väitsid samuti, et komisjoni ajendas eesmärk säilitada liidu tootmisharu turuosa ja et komisjon kaitses päikeseenergiatööstuse väikest osa kogu päikeseenergiatootmise väärtusahela arvelt.
- (223) Komisjon tuletas meelde, et alusmääruse kohaselt on kaubandusmeetmete eesmärk kaitsta liidu tootmisharu dumpingust tuleneva olulise kahju eest tingimusel, et see on liidu huvides. Kõnealuse aegumise läbivaatamise

⁽⁵³⁾ Väga sarnane hind tehti kindlaks ka valimise kaasatud ja liitu eksportivatelt tootjatelt saadud kaalutud keskmise ekspordihinna põhjal.

käigus leidis komisjon, et meetmete aegumise korral jätkuks tõenäoliselt dumping ja kahju tekitamine. Komisjon leidis samuti, et liidu fotoelektriliste moodulite turg vähenes mitmel põhjusel, mis ei ole seotud meetmete kehtestamisega, nagu järeldati põhjenduses 270. Seega on liidu tootmisharu turuosa kasv peamine meetmete tõhususe näitaja.

- (224) Seetõttu järeldas komisjon, et meetmete kohaldamise jätkamine moodulite suhtes on selgelt liidu tootmisharu huvides.

5.2. Sõltumatute importijate, järeltööstuse ja varustava tööstuse huvid

5.2.1. Sissejuhatavad märkused

- (225) Märkimisväärne arv järeltööstuse ja varustava tööstuse äriühinguid palusid kas individuaalselt või oma ühenduste kaudu lõpetada meetmed liidu huvidest lähtudes. Nad väitsid, et meetmetel on ettenägematud negatiivsed tagajärjed suuremale osale töökohtadest Euroopa fotoelektrisektoris. Nad märkisid ka, et meetmed tõstavad päikeseenergiaseadmete hindu, mis mõjub halvasti nõudlusele ja toob kaasa negatiivseid tagajärgi järeltööstuse ja varustava tööstuse tööhõivele. Lisaks kinnitasid nad, et see mõjutab negatiivselt ka kliimamuutusi käsitleva poliitika laiemaid eesmärgi ja taastuvenergia edendamist. Samuti osutasid nad muutunud oludele pärast lõplike meetmete vastuvõtmist 2013. aasta detsembris, eelkõige fikseeritud hindadega toetuskavade (nt soodustariifid ja lisatasud) asendamine võistupakkumistega, võrgupariteedi saavutamine päikeseenergia tootmisel teatavates liidu piirkondades või teatavate tarbijarühmade jaoks ning 2016. aasta oktoobris ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste Pariisi konverentsi kliimakokkulepe ratifitseerimine liidu poolt eesmärgiga vähendada kliimamuutusi. Viimasena väitsid osad isikud, et liidus ei ole liidu nõudluse rahuldamiseks piisavalt moodulite tootmisvõimsust, et meetmed muutusid ebatõhusaks kolmandatest riikidest pärineva ekspordi kasvu tõttu ning et meetmetest said peamiselt kasu kolmandate riikide eksportijad.

5.2.2. Sõltumatud importijad

- (226) Kaks sõltumatut moodulite importijat andsid endast teada ja vastasid küsimustikule, mille vastuseid seejärel kontrolliti, nagu on kirjeldatud põhjenduses 28. Need sõltumatud importijad saatsid samuti mitu täiendavat avaldust, kus nad esitasid oma seisukohad meetmete lõpetamise vajalikkuse kohta. Päikesepaneelide importijate kasumlikkus on väike. Samuti esitasid nad loetelu teistest importijatest ja hulgimüüjatest, kes olid kuulutanud välja pankroti või oluliselt vähendanud oma töötajate arvu, kuna 2013. aasta märtsis kehtestati Hiina fotoelektriliste moodulite registreerimise kohustus. Osa neist äriühingutest (nt Gerlicher) märkisid, et meetmete kehtestamine Hiina fotoelektriliste moodulite suhtes on nende maksejõuetuse peamine põhjus. Sõltumatud importijad väitsid, et meetmed tõstavad päikeseenergia hinda ja vähendavad nõudlust.
- (227) Sõltumatud importijad märkisid lisaks, et minimaalse impordihinna kohustus seab ebasoodsasse olukorda nii nemad kui ka teised rahvusvahelistel turgudel aktiivselt tegutsevad varustava tööstuse äriühingud (näiteks äriühingud, kes tegelevad tehniliste, hanke- ja ehitusprojektidega), kuna see piirab nende suutlikkust osta mooduleid Hiina juhtivatelt esmatasandi tootjatelt. Hinnakohustus ei luba uurimisalust toodet samal ajal müüa liidus ja väljaspool liitu. Seetõttu ei saa Hiina eksportijad tarnida mooduleid sõltumatutele importijatele, kes tegutsevad aktiivselt ka liiduvälistel turgudel (nt Šveitsis või USAs), kui nad kuuluvad liidus sõltumatute tootjate hulgimüügiportfelli. Väidetavalt on see oluline takistus, miks need äriühingud ei saa osaleda hulgimüüjate ja projekti arendajatena üleilmsel kasvaval fotoelektriliste toodete turul.
- (228) Sõltumatud importijad väitsid samuti, et meetmed praegusel kujul tekitavad märkimisväärset täiendavat äririski ja halduskoormust. Nende arvates pikendavad täiendavad haldusmenetlused, näiteks Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoja (CCCME) sertifikaadi väljastamine ning liidu tolliasutuste põhjalikud kontrollimised, tarneaega seitsmelt nädalalt 11 nädalani.

- (229) Komisjon leidis, et isegi pärast meetmete kehtestamist oli Hiina moodulite turuosa liidu turul endiselt suhteliselt suur. Olgugi et 2012. aastal Hiina moodulite 66 %-line turuosa liidus vähenes, oli see läbivaatamisega seotud uurimisperioodil endiselt kõrge – 41 %. Seega oli Hiina endiselt suurim moodulite müüja liidus, eespool liidu tootmisharust, millel oli läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 35 %-line turuosa. Lisaks võisid sõltumatud tootjad vabalt hankida fotoelektrilisi mooduleid kolmandatest riikidest. Koostööd tegevad importijad asendasid vähemalt osa Hiina moodulitest kolmandate riikide moodulitega. Koostööd tegevad importijad, kes tegutsevad hulgimüüjate ja süsteemiintegraatoritena, ⁽⁵⁴⁾ müüsid ka liidu tootmisharu mooduleid; seetõttu said nad kasu nii ülejäänud maailmast pärit impordi turuosa suurenemisest kui ka liidu tootmisharu turuosa suurenemisest. Seetõttu tuleb koostööd tegevate importijate kehvemad tulemused osaliselt kanda liidu nõudluse vähenemise arvele, mis järgnes liidu päikeseenergiatööstuses toimunud tõusu- ja langusperioodile, nagu on üksikasjalikumalt arutatud punktis 5.3.2.
- (230) Samal ajal toimuv müük keelati eesmärgiga vältida hinnakohustust kahjustada võivaid kompenseerivaid tehinguid. Hiina impordi suhtes tehti täiendavaid haldustoiminguid, et parandada järelevalvet meetmete kohaldamise üle ja vältida meetmetest kõrvalehoidmist, mis võiks hinnakohustust kahjustada.
- (231) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitsid mitu isikut, et komisjon ei võtnud importijate huvisid arvesse. Nende arvates tõstsid meetmed fotoelektriliste toodete ostuhinda. Seega kannatasid importijad vähenenud nõudluse tõttu.
- (232) Komisjon leidis, et meetmete peamine eesmärk oli taastada mittekahjustav hind selle toote jaoks, mille puhul tuvastati dumping. Siit tuleneb loogiliselt dumpinguhinnaga toote teatav hinnatõus. Hiina dumpinguhinnaga toodetel oli väga suur turuosa liidus enne meetmete kehtestamist. Pärast meetmete kehtestamist nende turuosa vähenes kiiresti. Kuid nagu on üksikasjalikult arutatud punktis 5.3, leidis komisjon, et mittekahjustava hinnataseme taastamisest tuleneval hinnatõusul oli vaid piiratud mõju üldisele nõudlusele liidus. Seega järeldas komisjon, et sõltumatud importijad kannatasid vaid pisut meetmete kohaldamise tõttu vähenenud nõudluse pärast.

5.2.3. Järeltööstus

- (233) Huvitatud isikuna registreeris end üle 140 järeltööstuse äriühingu. Järeltööstuse äriühingud on päikesepaneelide paigaldajad; tehniliste, hanke- ja ehitusprojektidega tegelevad äriühingud, käitus- ja hooldusettevõtjad ning projektide rahastamisega tegelevad äriühingud. Ehkki enamik äriühinguid lihtsalt registreeris end huvitatud isikuna, ilma et oleks järeelmeetmeid võtnud, esitas sisulisemaid meetmete vastaseid avaldusi ligikaudu 30 äriühingut. Kolm tehniliste, hanke- ja ehitusprojektidega tegelevat äriühingut vastasid küsimustikule. Lisaks kirjutas üle 400 liikmesriikidest pärit järeltööstuse äriühingu alla avalikule kirjale, kus paluti meetmed lõpetada.
- (234) Enam kui 30 päikeseenergia äriühinguid ühendavat üleeuroopalist ja riiklikku ühendust saatsid meetmetevastase kirja. Nende hulgas oli Euroopa Elektriettevõtjate Liit (AIE), kes väidab, et esindab liidu paigaldajate huvisid Euroopa tasandil. Kõige aktiivsemad ühendused olid Solar Power Europa ja Solar Alliance for Europe. Solar Alliance for Europe on 50 Saksamaa äriühingu *ad hoc* ühendus, samas kui Solar Power Europe väidab end olevat kõige esinduslikum ühendus Euroopa fotoelektritööstuses, ühendades üle 100 Euroopast pärit liikme, kellest rohkem kui 80 toetab fotoelektriliste moodulite ja elementide suhtes kohaldatavate meetmete lõpetamist.
- (235) EU ProSun märkis, et mitu suurt riiklikku päikeseenergiaalaste äriühingute ühendust jäid meetmete suhtes neutraalseks, ehkki osa neist on Solar Power Europe'i liikmed. Seda võib täheldada eelkõige järgmiste ühenduste puhul: Bundesverband Solarwirtschaft (BSW), Saksamaa (Euroopa suurim päikeseenergia äriühingute ühendus); British Photovoltaic Association (BPVA, Suurbritannia); Syndicat des Energies Renouvelables (SER), Prantsusmaa; ja ANIE Rinnovabili (Confindustria taastuvenergia sektor), Itaalia. Peale selle väidab EU ProSun ka, et tal on 150 Euroopa paigaldaja toetus. Kuid ükski paigaldaja ei ole avalikult meetmete toetuseks välja astunud. Euroopa Ametiühingute Konföderatsioon ja Euroopa ametiühing IndustriALL saatsid ühise kirja meetmete toetuseks. Saksamaa Energiatarbijate Liit (Bund der Energieverbraucher) saatis kirja, milles toetas meetmeid sellisel tasemel, mis kajastab tehnoloogilisest arengust tulenevat kokkuhoidu.

⁽⁵⁴⁾ Süsteemiintegraatorid on äriühingud, mis koondavad päikeseenergiastüsteemi komponente, näiteks mooduleid, vaheldejaid, paigalduskomponente ja salvesteid, ning müüvad neid komplektidena lõppkasutajatele.

- (236) Pärast järelduste teatavaks tegemist vaidlustas EU ProSun väite, et ükski paigaldaja ei olnud endast avalikult teada andnud meetmete toetamiseks. EU ProSun osutas kirjale, mille koostasid meetmeid toetavad 150 paigaldajat, ja kirjale, mille allkirjastasid kaks Fachpartnerbeirat der SolarWorld AG liiget; mõlemad kirjad saadeti 2016. aasta oktoobris. Komisjon märkis, et 150 paigaldajat soovisid jääda anonüümseks, ja seetõttu jäi komisjon seisukohale, et nad ei ole endast avalikult meetmete toetuseks teada andnud. Komisjon märkis samuti, et Fachpartnerbeirat der SolarWorld AG väitis, et esindab rohkem kui 800 paigaldajat, kuid nende nimesid ei esitanud. Komisjon kinnitas siiski, et kaks paigaldajat, kes kirjutasiid alla avalikule kirjale Fachpartnerbeirat der SolarWorld AG nimel, andsid endast avalikult meetmete toetajana teada.
- (237) Isikud, kes olid meetmete vastu liidu huvidest lähtudes, väitsid, et järeltööstuse äriühingud moodustavad üle 80 % Euroopa päikeseenergiatootmise väärtusahela tööhõivest ja lisandväärtusest. Nad osutasid palju suuremale arvule töökohtadele, mille nad loovad võrreldes liidu elemendi- ja moodulitootjatega. Solar Power Europe esitas aruande, mille koostas Ernst & Young ja milles on märgitud, et järeltööstus annab tööd rohkem kui 110 000 inimesele. Ent aruandes ei selgitatud, millist metoodikat kasutati sellise suure töötajate arvu leidmiseks. Üks teine isik osutas, et järeltööstus annab tööd ligikaudu 65 000 inimesele, tuginedes ligikaudsele eeldusele 7 täistöö ajaekvivalenti MW kohta aastas. Kuid ka see isik ei selgitanud oma oletusi.
- (238) Tuginedes maapinnale, ärihoonete ja kodutarbijate katustele paigaldatud päikesepaneelide mõne representatiivse projekti analüüsile, leidis komisjon, et järeltööstuse töökohtade arv ei ületa 50 000. See näitaja põhineb eeldusel, et kogu paigaldamise jaoks (mis hõlmab projekti- ja objektiarendust, tarneid, logistikat, tegelikku paigaldamist ja kõikide tegevuste üldkulusid) on vaja keskmiselt 5,2 täistööaja ekvivalenti MW kohta aastas, ⁽³⁵⁾ samas kui käitamise ja hoolduse jaoks on vaja ligikaudu 0,08 täistööaja ekvivalenti MW kohta aastas. Sellele vaatamata, arvestades, et elementide ja moodulite tootmine loob ligikaudu 8 000 töökohta, on õige väide, et järeltööstus loob oluliselt rohkem töökohti kui elementide ja moodulite tootmine.
- (239) Komisjon tuvastas uurimisel samuti, et enamik töökohti päikeseenergia järeltööstuses hõlmab moodulite paigaldamist kodutarbijate ja ärihoonete katustele ning nende paigaldamist maapinnale. Nende töökohtade puhul ei ole tavaliselt vaja teha olulisi päikeseenergiaseadmete paigaldamisega seotud konkreetseid kapitaliinvesteeringuid – paljusid seadmeid ja masinaid, näiteks kraanasid, ekskavaatoreid, puure jne, saab kasutada muudel ehitustöödel. Kui osa paigaldajatest on keskendunud vaid päikeseenergiasektorile ja suudavad täita suure lisandväärtusega ülesandeid, siis paljud neist teevad ka muid töid ehitus- või energeetikasektoris või suudavad kergesti ümber lülituda töödele nendes sektorites, ilma et see nende tulu palju mõjutaks. Üks huvitatud isik märkis, et paljud paigaldajad liikusid hiljuti ehitussektoris, sest Saksamaal on päikeseenergiaseadmete paigaldamise kasumimarginaal väike, ent ehitustööde marginaal suureneb. Seega ei sõltu paljude paigaldajate püsijäämine ega majanduslik heaolu üksnes päikeseenergiasektorist.
- (240) Sama kehtib eelkõige enamiku nende tehniliste, hanke- ja ehitusprojektidega tegelevate äriühingute puhul, kes uurimise käigus endast teada andsid. Enamik neist tegeleb ka muude taastuvate energiaallikate arendamisega või on suured ehitusettevõtjad, kes tegelevad arendusprojektidega üldiselt ehitussektoris. Meetmete mõju järeltööstuse äriühingute tulule ja tööhõivele sõltub sellest, kuidas meetmed mõjutavad nõudlust, mida arutatakse punktis 5.3.
- (241) Pärast järelduste teatavaks tegemist vaidlustasid mitu isikut komisjoni seisukoha, et Ernst & Youngi aruandes ei selgitatud metoodikat, mida kasutati päikeseenergia järeltööstuse tööhõive arvutamiseks. Solar Power Europe esitas täiendavat teavet metoodika kohta. Ka pärast täiendava teabe saamist oli komisjon jätkuvalt seisukohal, et metoodika on endiselt ebaselge, eelkõige ei ole aruandes ega ka täiendavas teabes märgitud, kui palju inimesi töötas representatiivse päikeseenergiaprojekti seadmete paigaldamise ajal igas olulises segmendis.

⁽³⁵⁾ Üks täistööaja ekvivalent teeb aastas tööd 1 680 tundi. Keskmine täistööaja ekvivalent MW kohta aastas sõltub sellest, kui palju projekte lõpetatakse igal aastal kolmes peamises segmendis: kodutarbijate katustele paigaldatud päikesepaneelid, ärihoonete katustele paigaldatud päikesepaneelid ja maapinnale paigaldatud päikesepaneelid. Kogu paigaldamise jaoks (mis hõlmab projekti- ja objektiarendust, tarneid, logistikat, tegelikku paigaldamist ja kõikide tegevuste üldkulusid) eeldab komisjon, et on vaja 8,6 täistööaja ekvivalenti MW kohta kodutarbijate projektide puhul, 3,7 täistööaja ekvivalenti MW kohta ärihoonetega seotud projektide puhul ja 4 täistööaja ekvivalenti maapinnale paigaldatud päikesepaneelide projektide puhul.

- (242) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitsid mitu isikut, et komisjon alahindas töökohtade arvu liidu järeltööstuses. Need isikud esitasid täiendavaid aruandeid, milles 2014. aastal oli Euroobserveri järgi liidus töökohtade arv hinnanguliselt 120 250 ⁽⁵⁶⁾ ning 2015. aastal GWSi, DIWi ja DLRi järgi Saksamaal 31 600 töökohta ⁽⁵⁷⁾.
- (243) Komisjon leidis, et GWSi, DIWi ja DLRi aruanne hõlmas kogu päikeseenergiatootmise väärtusahela täielikku tööhõivet. Sellest tulenevalt on aruandes märgitud 31 600 töökohta hulgas ka varustava tööstuse ning nii elementide kui ka moodulite tootmise töökohad. Saksamaa varustavas tööstuses on hinnangute kohaselt tööl mitu tuhat inimest – ainuüksi Wacker väitis, et tema pakub ligikaudu 3 000 inimesele tööd. Päikeseenergia tootmiseseadmete ja suurem osa tehaseadmete tootjatest väitsid samuti, et annavad tööd mõnele tuhandele inimesele. Neid töökohti mõjutab liidus toimuv müük vaid osaliselt, kuna varustava tööstuse äriühingud ekspordivad suurema osa oma toodangust liidust välja.
- (244) Lisaks on teatatud, et ligikaudu 10 000 inimest tegeleb käitamise ja hooldusega. Aruandes puudub käitamise ja hoolduse määratlus. Komisjon oletas, et käitamine ja hooldus viitavad tegevustele, mida on vaja olemasolevate päikeseenergiaseadmete tõrgeteta toimimise tagamiseks, näiteks paneelide puhastamine, parandamine, jaotuskeskuste käigus hoidmine jne. Neid töökohti loendatakse olemasoleva päikeseenergia kumulatiivse tootmisvõimsuse alusel, mis Saksamaal on ligikaudu 40 GW ⁽⁵⁸⁾. Järelikult võivad juba olemasolevat 10 000 käitamise ja hooldusega seotud töökohta mõjutada vaid need meetmed, mida kavatsesi kehtestada sel määral, et nende tõttu ei asendata vananevaid seadmeid. Siiski, tuginedes seadmete keskmiselt 20 aasta pikkusele elueale ja suhteliselt hiljutistele paigaldamiskuupäevadele enamiku seadmete puhul, võivad need töökohad olla mõjutatud ainult juhul, kui meetmed jääksid kehtima kauemaks kui käesolevas määruses kavandatud ajavahemik. Seega on Saksamaa järeltööstuses töötavate inimeste arv, keda meetmed võivad mõjutada, oluliselt väiksem kui 31 600.
- (245) Ka Euroobserveri aruandes ei tehta vahet varustava tööstuse, järeltööstuse ega tootmisega seotud töökohtade vahel. Lisaks on aruandes viidatud töökohtade arv Saksamaa päikeseenergiasektoris samasugune nagu GWSi, DIWi, DLRi uuringus esitatud arv 2014. aasta kohta. Seega leidis komisjon, et liidu järeltööstuses töötavate inimeste arv, keda meetmed võivad väidetavalt mõjutada, on palju väiksem kui 120 250.
- (246) Pärast järelduste teatavaks tegemist ei nõustunud mitu isikut komisjoni järeldusega, et moodulite paigaldamiselt üldehitustööde sektorisse üleminek on lihtsam kui moodulite tootmiselt teistesse sektoritesse üleminek. Ükski nendest isikutest ei esitanud siiski täpseid andmeid, millise osa töödest paneelide paigaldamisel teevad üldehitusettevõttjad (st pinnasetööd ja maastikukujundus maapinnale paigaldavate seadmete jaoks ning struktuuritugevdustööd katusele paigaldatavate seadmete jaoks).
- (247) Komisjon oli juba varem nõustunud, et järeltööstuses töötab oluliselt rohkem inimesi kui moodulite tootmisel. Samuti täheldas komisjon, et paljudele järeltööstuse töökohtadele on vaja erioskustega inimesi, mis muudab nende jaoks teistesse sektoritesse tööle minemise raskeks. Komisjon tegi ka järelduse, et meetmete mõju nõudlusele on peamine tegur, mis mõjutab järeltööstuse töökohti. Töötajate absoluutne arv ja küsimus, kas teise sektorisse tööle minna on raske või mitte, muutub siinkohal tähtsusetuks. Nagu on põhjalikult arutatud punktis 5.3, leidis komisjon, et meetmetel on vaid piiratud mõju fotoelektriliste moodulite nõudlusele ja seega ka piiratud mõju järeltööstuse tööhõivele.

5.2.4. Varustav tööstus

- (248) Varustava tööstuse ettevõttjad toodavad toorainet, näiteks polükristallilist räni ja pooljuhtplaate, elementide ja moodulite tarbeks seadmeid ning samuti süsteemi tasakaalustamiskomponente, nt vaheldid, salvestid, paigalduskomponendid jne. Ühelt poolt toetab meetmeid äriühing SolarWorld, kes on ka suurim liidu pooljuhtplaatide

⁽⁵⁶⁾ Euroobserver, „Taastuvenergia olukord Euroopas 2015. aastal“, lk 128.

⁽⁵⁷⁾ GWS, DIW, DLR *et al.*, „Bruttobeschäftigung durch erneuerbare Energien in Deutschland und verringerte fossile Brennstoffimporte durch erneuerbare Energien und Energieeffizienz“, lk 8.

⁽⁵⁸⁾ „Global Market Outlook For Solar Power 2016–2020“, Solar Power Europe, lk 16.

tootja. Lisaks andis endast teada veel üks liidu pooljuhtplaaditootja, kes meetmeid toetab. Teiselt poolt andsid endast teada liidu varustava tööstuse kaheksa äriühingut, kes olid meetmete vastu. Kuid enamik neist andsid endast teada hiljem või ei vastanud küsimustikule. Küsimustikule vastas üksnes polükristallilise räni tootja Wacker Chemie AG (edaspidi „Wacker“) ja tema vastuseid kontrolliti, nagu on kirjeldatud põhjenduses 28.

- (249) Varustava tööstuse ettevõtjad, kes soovivad meetmed lõpetada, kordasid väidet, et meetmed vähendavad nõudlust hinnatõusu tõttu, mis mõjutab negatiivselt kogu päikeseenergiatootmise väärtusahelat. Mitmed äriühingud väitsid, et vähenenud nõudluse tõttu on vähenenud ka nende käive, kasum, töökohtade arv ja neil ei ole enam piisavalt vahendeid investeeringuteks teadus- ja arendustegevusse. Ent seetõttu, et nad saatsid oma avaldused hilja ja ei vastanud küsimustikule, ei saanud nende olukorda kontrollida. Komisjoni hinnangul võib varustav tööstus pakkuda tööd mitmele tuhandele inimesele.
- (250) Kontrollitud polükristallilise räni tootja pakub tööd enam kui 2 000 inimesele ja on loonud ligikaudu 1 000 kaudset töökohta liidus. Samuti on sellel tootjal suur otsene teadus- ja arendustegevuse eelarve, mis ületab 17 miljonit eurot ja mis on seotud tooraine tootmisega päikeseenergiasektorile. Ehkki Wackeri käive ja tööhõive oli läbivaatamisega seotud uurimisperioodil jätkuvalt stabiilne, oli ta tungivalt meetmete vastu, väites, et nendel on negatiivne mõju kaubandussuhetele HRVga. HRV on ülekaalukalt suurim fotoelektriliste pooljuhtplaatide ja elementide tootja; seega sõltuvad polükristallilise räni tootja käive ja mitmed tuhanded töökohad piiramatust juurdepääsust Hiina turule, mis on kahanemas. Wacker ja mitu muud isikut väitsid, et kaitstes ebatõhusat tööstust, st päikeseelementide ja moodulite tootmist, põhjustavad meetmed tõsist kahju nende tööstustele, kus Euroopal on endiselt konkurentsieelis.
- (251) Saksamaa seadmete tootjate ühendus (VDMA) saatis kirja, milles palus läbi vaadata minimaalse impordihinna taseme, osutades asjaolule, et päikeseenergiasektori tootmiskulud on pidevalt vähenenud. VDMA märkis, et päikeseelementide ja moodulite tootjad on järginud ajaloolist 21 %-list õppimiskõverat. VDMA väitis samuti, et Saksamaa fotoelektriliste seadmete tootjad on peamised sellise hinnalanguse võimaldajad. Seadmete tootjad pakuvad hinnanguliselt tööd mitmele tuhandele inimesele ning on peamised teadus- ja arendustegevuse toetajad päikeseenergiasektoris.
- (252) Mitu isikut väitis, et komisjon ei kaalunud põhjalikult varustava tööstuse ettevõtjate huve võrreldes liidu tootmisharu huvidega. Komisjon kordas, et vaid üks varustava tööstuse ettevõtja, Wacker, saatis täielikult täidetud küsimustiku, mida sai kontrollida. Selle äriühingu huvid võeti arvesse põhjenduses 250 esitatud analüüsis. Mitmed teised varustava tööstuse ettevõtjad andsid endast teada, esitades lühikesed avaldused väga hilises etapis. Komisjon ei saanud korralikult kontrollida meetmete mõju teistele varustava tööstuse ettevõtjatele. Igal juhul leidis komisjon, et meetmetel oli üksnes piiratud mõju fotoelektriliste moodulite nõudlusele ning järelikult liidu müügile ja teiste varustava tööstuse ettevõtjate kasumlikkusele.

5.2.5. Järeldus sõltumatute importijate, järeltööstuse ja varustava tööstuse huvide kohta

- (253) Komisjon tunnistas sõltumatute importijate, järeltööstuse ja varustava tööstuse peamist väidet, et meetmete aegumine võib suurendada käivet ja töökohtade arvu nendes tööstustes. Seega võib järeldada, et meetmete pikendamine ei ole nende huvides. Ent samal ajal leidis komisjon, et meetmete mõju ja nende lõpetamise tõenäoline toime asjaomastele ettevõtjatele ja uutele seadmetele liidus oli olulisel määral liialdatud enamikus meetmete vastaste äriühingute esitatud avaldustes, nagu on üksikasjalikult analüüsitud punktis 5.3. Seoses hinnakohustusest tuleneva väidetava halduskoormusega võiks meetmete vormi suhtes algatada vahepealse läbivaatamise, et paremini kaitsta sõltumatute importijate ja järeltööstuse ettevõtjate huvisid.
- (254) Mitu isikut väitsid, et komisjon ei arvestanud tarbijate huvidega. Komisjon leidis, et nende huvi madalamate hindade vastu kattub järeltööstuse kasutajate huvidega, mida hinnati punktis 5.2.3. Seega ei teinud komisjon eraldi analüüsi tarbijate kohta.

- (255) Pärast järelduste teatavaks tegemist esitas Solar Alliance For Europe üksikasjalikuma analüüsi meetmete mõju kohta Saksamaa elektritarbijatele. Solar Alliance for Europe'i uuringus järeldati, et meetmete lõpetamine võib aidata Saksamaa elektritarbijatel säästa ligikaudu 570 miljonit eurot aastas, eeldades, et mooduleid saab osta hinnaga 0,40–0,45 eurot/W ja et saavutatakse aastaeasmärk 2 500 MW. Lisaks väitis Wacker, et meetmete lõpetamine võib aidata tarbijatel säästa miljard eurot aastas. See arv leiti, kui võrreldi minimaalset impordihinda ja fotoelektriliste moodulite varasemat eeldatavat hinda 0,42 eurot/W ning eeldatavat hinda 2017. aastal 0,32 eurot/W.
- (256) Komisjon leidis, et eespool toodud arvutused tuginesid liiga lihtsustatud eeldustele. Esiteks kehtib minimaalse impordihinna suhtes kohandusmehhanism. Seega ei olnud vaatlusalusel perioodil hinnavahe minimaalse impordihinna ja mooduli üleilmse keskmise ostuhinna vahel enamasti nii suur. Suurem hinnavahe nende kahe hinna vahel tekkis vaid 2016. aastal. See vahe kadus vähemalt osaliselt minimaalse impordihinna viimase kohandamisega, mis jõustus 2017. aasta alguses. Selleks et edaspidi vältida liiga suurt erinevust minimaalse impordihinna ja mooduli üleilmse keskmise ostuhinna vahel ning edaspidi vähendada meetmete mõju tarbijatele, kavatakse komisjon algatada vahepealse läbivaatamise minimaalse impordihinna vormi ja taseme suhtes. Tuleb märkida, et praeguse aegumise läbivaatamise käigus ei ole võimalik muuta meetmete taset, kuna selleks on vaja vahepealset läbivaatamist.
- (257) Teiseks on hinnad, mida isikud oma arvutustes kasutasid, seotud madalama kvaliteediga polükristallilisest ränist moodulitega. Suur osa liidus müüdavatest moodulitest on siiski kõrge väärtusega polükristallilisest ränist ja monokristallilisest ränist moodulid. Nende hinnad on oluliselt kõrgemad ja seega vahe minimaalse impordihinna, mida kohaldatakse erisusteta kõikide moodulite suhtes, ja tegeliku ostuhinna vahel oli veelgi väiksem.
- (258) Seega leidis komisjon, et meetmetel oli vaid väga piiratud mõju tarbijate rahalisele seisundile ja päikeseenergia tarbimisele.
- (259) Mitu isikut väitsid ka, et minimaalne impordihind, mis tõstab moodulite hinda, on põhjus, miks Saksamaa ei suuda täita päikeseenergia kasutamise aastaeasmärke. Selline ühe põhjusega seos ei veennud komisjoni. Minimaalse impordihinna ja keskmise müügihinna vahe oli väiksem kui isikud arvasid ja meetmed ei mõjutanud nõudlust olulisel määral. Selles tulenevalt tegi komisjon samuti järelduse, et minimaalne impordihind ei avalda olulist mõju sellele, miks päikeseenergia kasutamise eesmärgi ei saavutatud.

5.3. Meetmete mõju päikeseenergiaseadmete nõudlusele

5.3.1. Sissejuhatavad märkused

- (260) Peaaegu kõik endast teada andnud meetmete vastased isikud väitsid, et meetmed tõstavad uute päikeseenergiaseadmete hinda ja vähendavad fotoelektriliste moodulite nõudlust, muutes päikeseenergia tarbijatele kallimaks. Ehkki osad neist väitsid, et päikeseenergiaseadmete vähenemine liidus toimub ka toetuskavade muutmise ja teatavates liikmesriikides kavade peatamise või lõpetamise tõttu, leidsid nad, et meetmed tõstavad hinnad kunstlikult kõrgele ja aeglustavad päikeseenergia kasutuselevõttu veelgi. Nad väitsid, et hiljutised poliitilised muutused, näiteks rahvusvaheliste võistupakkumiste kehtestamine uute päikeseenergiaseadmete jaoks, suurendavad veelgi kahju, mis tuleneb kehtestatud meetmete tõttu toimunud hinnatõusust. Nende arvates võimaldaks meetmete lõpetamine päikeseenergia tootmisel liidus kulusid vähendada, tuua kasu lõpptarbijatele, ergutada nõudlust päikesepaneelide järele ning alandada puhta energia pakkumise kulusid tervikuna.
- (261) Komisjon määras kindlaks kolm järgmist segmenti liidu päikeseenergiaturul:

— suured, tavaliselt maapinnale rajatavad ainult võrku tootvad päikeseenergiasüsteemid (või pargid), mille ülesseatud võimsus on üle 1 MW ning mis on tavaliselt ühendatud kõrgepingevõrguga, kuhu nad toodetud elektri suunavad;

- ärihoonete päikeseenergiasisüsteemid (või -seadmed), mis tavaliselt paigaldatakse kasutaja hoone katusele. Kasutaja on äriüksus (näiteks supermarket või ladu) ja süsteem on ühendatud madalpingevõrguga. Ärihoonete katustele paigaldatud seadmeid saab kasutada nii omatarbimiseks kui ka elektri suunamiseks tagasi võrku;
- kodutarbijate päikeseenergiasisüsteemid (või -seadmed), mis tavaliselt paigaldatakse eramajade katustele ja mille võimsus tavaliselt ei ületa 10 kW. Kodutarbijate seadmed on tavaliselt ühendatud madalpingevõrku ja neid saab kasutada omatarbimiseks või elektri suunamiseks tagasi võrku.

- (262) Komisjon leidis, et läbivaatamisega seotud uurimisperioodil ja eelnenud aastatel suunasid nõudlust kõigis kolmes segmendis toetuskavad, nagu on sätestatud punktis 5.3.2. Komisjon leidis samuti, et läbivaatamisega seotud uurimisperioodi lõpus ja 2016. aastal toimusid olulised muutused ja nõudlust kõigis kolmes segmendis hakkasid üha enam suunama erinevad tegurid. Nõudlus suurte ainult võrku tootvate päikeseenergiaparkide järele kasvab võistupakkumiste toel, nagu on kirjeldatud punktis 5.3.3, ja väga vähesel määral ka võrgupariteedi toel. Ärihoonete tarbeks ja kodutarbijatele mõeldud seadmete nõudlust suurendab üha enam jaemüügi võrgu pariteet – nii maksudega kui ka ilma –, nagu on selgitatud punktis 5.3.4.

5.3.2. Toetuskavade muutmise ja teatavates liikmesriikides kavade peatamise ja lõpetamise mõju

- (263) Meetmete vastased isikud väitsid, et minimaalne impordihind ei võimaldanud fotoelektriliste toodete puhul järgida kulude õppimiskõverat, samas kui riigiabi oli asjaomase kõveraga kohandatud. Selline ebakõla väheneva riigiabi ja paigal seisvate hindade vahel põhjustas nende arvates päikesepaneelide nõudluse vähenemise liidus. Nende seisukohalt ei täitunud komisjoni ootused, mida väljendati alusmääruses, et toetuskavad kohandatakse aja jooksul projektide hindade muutustega⁽⁵⁹⁾. Järelikult kannatavad tõsiselt kõik järeltööstuse ja varustava tööstuse äriühingud liidu turu vähenemise tõttu. Nad märkisid, et sellist seisukohta tunnistatakse muu hulgas ka Saksamaa majandus- ja energeetikaministeeriumi uuringus⁽⁶⁰⁾.
- (264) Need isikud väitsid, et ehkki minimaalne impordihind on püsinud suhteliselt stabiilsena alates 2013. aastast, on päikeseenergiatööstus õppimiskõveral jõudnud 21 %ni⁽⁶¹⁾. Selline õppimiskõver tähendab, et iga kord, kui päikeseenergia kumulatiivne ülesseatud võimsus kasvab kaks korda, väheneb tootmiskulu 21 %. 2013. aastal oli üleilmne päikeseenergia kumulatiivne tootmisvõimsus ligikaudu 130 GW, mis eeldatavalt jõuab 290 GW-ni 2016. aasta lõpus. See tähendab, et praeguseks on see kahekordistunud ning tootmiskulu on eeldatavalt vähenenud 21 %. Nad märkisid, et minimaalne impordihind oli 30 % kõrgem üleilmsest lepingulisest müügihinnast 2016. aasta jooksul, nagu märgivad PV Insights ja teised allikad. See tähendab nende arvates, et Euroopa tarbija on tegelikult jätud ilma eelistest, mis tulenevad tootmiskulude vähenemisest maailmas.
- (265) Eespool toodud väiteid silmas pidades tunnistas komisjon, et päikeseenergiatööstuse õppimiskõver on järsk ja et päikeseenergia tootmise hinnad on alanenud. Sel põhjusel on hinnakohustusele/miinimumhinnale seatud kohandusmehhanism, mis põhineb turuteabeagentuuri Bloomberg esitatavatel hindadel. Konkureeriva turu hinnad peaksid kajastama tootmiskulude vähenemist. Sellele vaatamata muutus komisjoni kasutatud hinnaindeks vaid pisut. See tekitab küsimuse – mida komisjon ei ole kõnealuse uurimise käigus analüüsinud –, kas Bloombergi indeks kajastab endiselt maailmaturu hinna arengut piisavalt. Kuna tegemist on aegumise läbivaatamisega, millega ei saa muuta meetmete taset ega vormi, tekkis samuti vajadus seda küsimust täiendavalt analüüsida.
- (266) Kui huvitatud isikud leiavad, et on olemas parem viis päikeseenergiatööstuse õppimiskõvera ja sellest tuleneva maailmaturu hinna muutuste kajastamiseks meetmete tasemes, võib nende taotluse korral algatada vahepealse läbivaatamise. Komisjon analüüsis eespool viidatud Saksamaa majandus- ja energeetikaministeeriumi uuringut ja sellest selgus, et põhjus, miks Saksamaal ei saavutatud 2014. aastal 2 500 MW eesmärki uute seadmete

⁽⁵⁹⁾ Rakendusmääruse (EL) nr 1238/2013 põhjendus 394.

⁽⁶⁰⁾ „Marktanalyse Photovoltaik-Dachanlagen“, Bundesministerium für Wirtschaft und Energie, 2014, lk 7.

⁽⁶¹⁾ 2015. aasta 21 %-list õppimiskõverat kinnitati ka ajakirjas International Technology Roadmap for Photovoltaic (ITRPV): „Results 2015“, märts 2016.

paigaldamisel, seisnes pidevalt vähenemas töötasus ja samal ajal seadmete muutumatus hinnas. Uuringus märgiti samuti, et päikeseenergiaturu hinnad ei kajastanud tingimata päikeseenergia tootmise kulusid, vaid tulenesid märkimisväärselt üleilmsest liigsest tootmisvõimsusest. Komisjon leidis, et päikeseenergia hulgiühinuhinnad püsisid muutumatuna mitte ainult liidus, vaid kogu maailmas. Tegelikult fotoelektriliste moodulite üleilmsed hinnad eurodes isegi kasvasid 2014. aasta teisel poolel, nagu teatavad mitmed turuteabeagentuurid, näiteks PV Insights ⁽⁶²⁾ ja BNEF ⁽⁶³⁾.

- (267) Komisjon leidis samuti, et teatavates liikmesriikides oli toetuskavade tase kõrge meetmete kehtestamisele eelnenud aastatel, misjärel need kohandati liidu ja kolmandate riikide, näiteks Jaapani, Taiwani või Ameerika Ühendriikide hinnatasemega. Osad toetuskavad ei olnud kavandatud selliselt, et need oleksid suutnud toime tulla Hiinast pärit dumpinguhinnaga moodulite massilise sissevooluga. Selline sissevool põhjustas meetmete kehtestamisele järgnenud aastatel päikeseenergiaseadmete turu tõusuperioodi. Päikeseenergiaseadmete turu tõusuperioodi tippaeg oli 2011. aastal ja sel ajal ületati päikeseenergia kasutamise eesmärgid teatavates liikmesriikides olulisel määral. Komisjoni 2015. aasta juuni dokumendis „Taastuvenergia kasutuselevõttu käsitlev arenguaruanne“ on öeldud, et tehnoloogiate tasandil saavutas fotoelektrilise energia (st päikeseenergia) kasutuselevõtt juba 2013. aastal algselt kavandatud 2020. aasta taseme ⁽⁶⁴⁾. Teatavates liikmesriikides pani see toetussüsteemidele ootamatu finantskoormuse. Poliitilisel tasandil otsustati toetuse taset vähendada või toetuskava kas peatada ja/või muuta. Need muudatused olid vajalikud ka juba paigaldatud seadmete suhtes, mille puhul oleksid investorid saanud toetuse tõttu ülemäära hüvitisi ⁽⁶⁵⁾.
- (268) Päikeseenergiaturu areng Ühendkuningriigis aastatel 2014–2016 on veel üks tõend sellest, et toetuskavad on olnud nõudluse peamine tõuketegur liidus. Seni kuni kehtisid kõrged soodustariifid, valitses turul tõusuperiood, vaatamata sellele, et kaubanduse kaitsemeetmed olid jõus. Kui soodustariifide kohaldamine lõpetati 2016. aasta alguses, vähenes uute seadmete paigaldamise maht kiiresti. Seda tunnistatakse ka Solar Power Energy ülevaates „Global Outlook“: Euroopas üks viimaseid päikeseenergiaturu tõusuperioode toimus Ühendkuningriigis ja ka seda ajendasid peamiselt ainult võrku tootvatele päikeseenergiaseadmetele tehtavad soodustused, mis lõppesid 2016. aasta märtsis ⁽⁶⁶⁾.
- (269) Ehkki enamikus turuteabeagentuuride aruannetes osutatakse tavaliselt vähendatavatele toetuskavadele ja regulatiivsele ebakindlusele kui peamistele põhjustele, miks päikeseenergia nõudlus liidus ei muutunud, siis peaaegu mitte kunagi ei osutata meetmetele. Solar Power Europe'i ülevaates „Global Market Outlook“ osutatakse samuti vähenenud stiimulitele ja turu arenguga seotud ebakindlusele ning ka olemasolevate seadmete toetuskavade vähendamisele, et vältida liigsete soodustuste tegemist, mis on Euroopa päikeseenergiaturu vähenemise peamine põhjus; näiteks Saksamaa olukorra kohta öeldakse Solar Power Europe'i 2015. aasta ülevaates „Global Market Outlook“ järgmist: „Teiseks, 2014. aastal paigaldas Saksamaa vähem kui 2 GW (1,9 GW), mis on allpool ametlikku 2,5 GW eesmärki. Fotoelektritööstuse juhtriik maailmas [st Saksamaa] oli sunnitud vähendama tugisüsteemide kulusid ning uute seaduste tõttu vähenes turg kahe aasta jooksul 75 % (7,6 GW-lt 1,9 GW-ni)“ ⁽⁶⁷⁾.
- (270) Komisjon leidis, et aastatel 2010–2013 oli päikeseenergiaseadmete nõudluse tõusuperiood, mille teatavates liikmesriikides tekitas ebakõla soodustariifide (mis olid kehtestatud moodulite õiglase hinna tasemel) ja üldise hinnataseme (mille tingisid dumpinguhinnaga Hiina moodulid) vahel. Nõudluse langus 2013. aastal ja pärast seda oli sellele eelnenud aastatel toimunud päikeseenergiaseadmete suure nõudluse vältimatu tagajärg. Oluline langus fotoelektriliste moodulite tarbimisel/paigaldamisel algas juba 2012. aastal, mis langes kokku soodustariifide märkimisväärses vähendamise teatavates liikmesriikides. 2014. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel kasvas nõudlus liidus vaid Ühendkuningriigis ehk liikmesriigis, kellel olid sel ajal kõige atraktiivsemad toetuskavad. Seega leidis komisjon, et toetuskavad olid nõudluse peamine tõuketegur läbivaatamisega seotud uurimisperioodil ja sellele eelnenud aastatel. Seega saab järeldada, et sõltumatud importijad, järeltööstuse ja varustava tööstuse äriühingud kannatasid märkimisväärselt liidu tarbimise languse tõttu, mis ei ole seotud meetmete kehtestamisega.

⁽⁶²⁾ <http://pvinsights.com/>

⁽⁶³⁾ Bloomberg New Energy Finance, Solar Spot Price Index (päikeseenergia hetkehinna indeks).

⁽⁶⁴⁾ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, „Taastuvenergia kasutuselevõttu käsitlev arenguaruanne“ (COM(2015) 293 final, lk 11).

⁽⁶⁵⁾ Vt Tšehhi Vabariigi puhul komisjoni 28. novembri 2016. aasta otsus SA.40171.

⁽⁶⁶⁾ „Global Market Outlook For Solar Power 2016–2020“, Solar Power Europe, lk 28 ja 5.

⁽⁶⁷⁾ „Global Market Outlook for Solar Power 2015–2019“, Solar Power Europe, lk 18.

5.3.3. Meetmete mõju suurtele ainult võrku tootvatele päikeseenergiasüsteemidele

- (271) Uute liidu riigiabi eeskirjade kohaselt ⁽⁶⁸⁾ peavad toetuskavad olema nn turupõhised kõikide 1 MW-st võimsamate seadmete puhul alates 2017. aastast, ⁽⁶⁹⁾ välja arvatud juhul, kui toetuskavad on heaks kiidetud enne uute eeskirjade jõustumist. Sellisel juhul võivad need jääda muutumatuks kuni lubatud perioodi lõpuni ⁽⁷⁰⁾. Turupõhised mehhanismid on rohelised sertifikaadid ja rahvusvahelised võistupakkumised.
- (272) Rahvusvahelised võistupakkumised on üks turupõhistest mehhanismidest, mida nõutakse uute riigiabi eeskirjade kohaselt. Sellise mehhanismi kohaselt panevad riigid soovitud paigaldusvõimsuse oksjonile. Koosõlas liidu riigiabi eeskirjadega on rahvusvahelised võistupakkumised põhimõtteliselt tehnoloogianeutraalsed, kuid võivad olla ka tehnoloogiaspetsiifilised, näiteks kui see on vajalik energiaallikate mitmekesisuse tagamiseks.
- (273) Päikeseenergiaparkide arendajad teevad pakkumise madalaimale hinnale, mida nad on nõus saama energia eest, mille nad suunavad tagasi võrku päikeseenergiaparki eluea jooksul.
- (274) Meetmete vastased väitsid, et rahvusvaheliste võistupakkumiste uues hinnatundlikus süsteemis on minimaalsel impordihinnal üha suurenev negatiivne mõju päikeseenergia kasutamisele, kuna seeläbi suureneb päikeseenergiasüsteemide peamise komponendi – mooduli – hind. Nende isikute kohaselt võib märkimisväärset kokkuhoidu saavutada, kui tootmisvõimsuse võistupakkumistele lisandub meetmete lõpetamine. Mida odavamaks päikeseenergiasüsteemid muutuvad, seda suuremaks võib kasvada riikide soov ehitada suuri päikeseenergiakäitis, kuna kulude kokkuhoid kajastub vahetult elektri lõpphinnas. Lisaks muudab päikeseenergiasüsteemide alanev hind liikmesriikide jaoks taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise eesmärkide saavutamise lihtsamaks.
- (275) Need isikud tõid näiteks Saksamaa. Nende väidete kohaselt on juba tehtud paar katseoksjonit ja need olid üsna edukad, alandades 2016. aasta augustis keskmise hinna tasemeni 7,25 senti/kWh. Solar Power Europe ja Solar Alliance For Europe esitasid analüüsi, milles osutati, et minimaalse impordihinna kaotamine võib kaasa tuua 10 %-lise süsteemse hinnalanguse liidus ainult võrku tootmiseks kasutatavate fotoelektriliste seadmete võistupakkumistel. Meetmete negatiivset mõju võistupakkumiste tulemustele tunnistatakse samuti viimases Solar Power Europe'i ülevaates „Global Market Outlook“ ⁽⁷¹⁾. Üks isik väitis, et arvestades praegust alanevat suundumust maailmaturul, võib päikeseenergia hind Saksamaal langeda meetmete lõpetamise korral 5 sendini kWh eest, ent ta ei põhjendanud oma väidet.
- (276) Meetmete vastased isikud märkisid, et mõnes riigis, eelkõige Ühendkuningriigis, hakkab päikeseenergia peagi konkureerima teiste taastuvate energiaallikatega, näiteks maismaa tuuleenergiaga. Kuna tuuleenergia suhtes kaubandusmeetmeid ei kohaldata, ei suuda päikeseenergia sellega konkureerida ning oksjonile jõuavad vaid vähesed päikeseenergiaprojektid. Osa isikutest väitis, et Saksamaa kaalub samuti tehnoloogianeutraalsete võistupakkumiste kehtestamist ning et sellised neutraalsed võistupakkumised seavad meetmetest tulenevad kõrgemad hinnad veelgi ebasoodsamasse olukorda, sest päikeseenergia kaotab võistupakkumistel konkureerides teiste taastuvenenergia tehnoloogiatega, eelkõige tuuleenergia tehnoloogiaga.
- (277) Meetmeid toetavad isikud märkisid, et võistupakkumised ja üldised paigalduseesmärgid kehtestati just seetõttu, et võimaldada riikidel kontrollida päikeseenergia kasutamise taset ja vältida tõusu- ja langusperioode seadmete paigaldamisel, nagu varem oli juhtunud.
- (278) Komisjon piirdus oma analüüsis Saksamaa, Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi toetuskavadega, mis olid mõeldud suurtele ainult võrku tootvatele päikeseenergiasüsteemidele. Valikut õigustab asjaolu, et need riigid moodustasid läbivaatamisega seotud uurimisperioodil ligikaudu 80 % uutest päikeseenergiakäitistest liidus. Seega oli kohane kasutada nende kolme liikmesriigi arengut mudelina, mis kajastab liidu kui terviku olukorda.

⁽⁶⁸⁾ Komisjoni teatis „Keskkonna- ja energiaalase riigiabi suunised aastateks 2014–2020“ (ELT C 200, 28.6.2014, lk 1), punktid 3.3.2.1 ja 3.3.2.4.

⁽⁶⁹⁾ Liikmesriigid võivad valida madalama lävendi või sellest loobuda.

⁽⁷⁰⁾ Komisjoni teatis „Keskkonna- ja energiaalase riigiabi suunised aastateks 2014–2020“ (ELT C 200, 28.6.2014, lk 1), punkt 250. Neid eeskirju ei kohaldata samuti toetuskavade suhtes, mis ei kujuta endast riigiabi. Komisjonile ei ole siiski teada, et ükski liikmesriik oleks kavandanud oma toetuskavad selliselt, et see ei kujuta endast riigiabi.

⁽⁷¹⁾ „Global Market Outlook For Solar Power 2016–2020“, Solar Power Europe, lk 8 ja 37.

- (279) Analüüsis tugineti huvitatud isikute esitatud teabele, uurimise käigus komisjoni kogutud teabele ning liikmesriikidelt komisjonile esitatud teabele riigiabi kontrollimise eesmärgil.
- (280) Saksamaa ja Prantsusmaa on juba seadnud enda järgmise kolme aasta eesmärgid. Prantsusmaa kavatseb korraldada ajavahemikul 2017–2019 kaks korda aastas päikeseenergia võistupakkumise mahus 500 MW. See tähendab, et uusi seadmeid paigaldatakse aastas kokku 1 000 MW. Saksamaa kavatseb korraldada alates 2017. aastast kuni vähemalt 2020. aastani võistupakkumisi, mille aastane päikeseenergia maht on 600 MW.
- (281) Ühendkuningriik, vastupidiselt eelnenutele, ei korralda tehnoloogiaspetsiifilisi võistupakkumisi päikeseenergia jaoks. 2015. aasta veebruaris toimus mitmiktehnoloogia võistupakkumine, kus fotoelektrilised moodulid konkureerisid teiste tehnoloogiatega hinnavahelepingute sõlmimise eesmärgil. Ühendkuningriik ei kavatse praegu korraldada uusi võistupakkumisi, sest valitsus on seisukohal, et ainult võrku tootvad maismaa tuule- ja päikeseenergiaseadmed suudavad konkureerida teiste elektriallikatega ilma toetuskavade abita.
- (282) Saksamaa ja Prantsusmaa puhul ei saa meetmed avaldada mõju fotoelektriliste moodulite tööstuslikule nõudlusele, kuna päikeseenergia puhul toimuvad nn kinnised võistupakkumised ja tootmisvõimsus on kindlaks määratud. Ainus erinevus on lõpptarbija jaoks veidi kõrgem hind, millega kaetakse võistupakkumise kulud kas maksude või tasude kaudu.
- (283) Ühendkuningriigi puhul on analüüs erinev, kuna võistupakkumised on tehnoloogianeutraalsed ja uusi võistupakkumisi ei kavandata. Siin konkureerib päikeseenergia turul kõikide teiste energiaallikatega. Meetmed ei muutnud päikeseenergiat siiski konkurentsivõimetuks. 2015. aasta veebruaris toimunud oksjonil sõlmiti 2,1 GW-st kogu tootmisvõimsusest 18,5 % puhul leping ikkagi päikeseenergiatootjaga. See võistupakkumine näitab, et isegi meetmete kehtimise korral suudab päikeseenergia edukalt konkureerida võistupakkumistel, mis ei ole tehnoloogiaspetsiifilised ⁽⁷²⁾. Meetmed on võib-olla pisut vähendanud päikeseenergia osakaalu võistupakkumise tulemustes, st päikeseenergia oleks meetmete puudumisel võib-olla saanud tehnoloogianeutraalsetel võistupakkumistel endale suurema osa. Viimasena leidis komisjon, et kui meetmed lõpetatakse ja fotoelektrilisi mooduleid ostetaks dumpinguhindadega, annaks see mitmiktehnoloogilistel võistupakkumistel fotoelektrilistele moodulitele ebaausa eelise teiste taastuvate energiaallikate ees. Seega ei sea meetmed päikeseenergiatehnoloogiat ebasoodsasse olukorda, vaid taastavad õiglase konkurentsi olukorra kõikide tehnoloogiatega jaoks.
- (284) Komisjon järeldas, et langevate hindade (kWh kohta) ja päikeseenergia suureneva nõudluse vahel ei ole seost. Eelkõige ei suurendanud Saksamaa, Prantsusmaa ja Ühendkuningriik oma päikeseenergia kasutamise eesmäärke seetõttu, et projekti arendajad tegid tootmisvõimsuse oksjonitel odavamaid pakkumisi. Pigem korraldasid liikmesriigid võistupakkumisi selleks, et kontrollida päikeseenergia kasutamise taset. Seda tunnistas ka Solar Power Europe oma 2015. aasta ülevaates „Global Market Outlook“: „Samamoodi sagenevad uuesti ühele või mitmele tehnoloogiale keskendunud võistupakkumised Prantsusmaal, Ühendkuningriigis ja Saksamaal eesmärgiga kontrollida fotoelektriliste toodete turu arengut sellega seotud segmentides“ ⁽⁷³⁾.
- (285) Solar Power Europe väitis, et komisjon andis puuduliku ja isegi ebatäpse ülevaate nende olukorrast seoses meetmete mõjuga võistupakkumistele. Komisjon kinnitas, et Solar Power Europe väitis oma 2016. aasta ülevaates „Global Market Outlook“ ja mitmetes teistes avaldustes, et nende arvates mõjutas minimaalne impordihind võistupakkumiste tulemusi negatiivselt. Komisjon siiski ei nõustunud selle seisukohaga, mis on üksikasjalikult esitatud eespool. Samal ajal komisjon märkis, et ülevaates „Global Market Outlook 2016–2020“ leidis Solar Power Europe endiselt, et võistupakkumisi saavad valitsused kasutada päikeseenergia kasutamise kontrollimiseks

⁽⁷²⁾ Seda tulemust on kinnitatud Madalmaades SDE+ programmi raames, kus said ajavahemikul 2013–2015 ligikaudu 55 % päikeseenergia-põhistest pakkumistest toetust.

⁽⁷³⁾ „Global Market Outlook for Solar Power 2015–2019“, Solar Power Europe, lk 22.

ja isegi piiramiseks: „Poliitilised juhid eelistavad sageli näha päikesepaneele katustel, kus see tõrjub kõrvale ülejäänud taastuvenergia tehnoloogia ja – erinevalt maapinnale paigaldatud päikeseenergiakäitistest – ei paku konkurentsi teistele kasutusviisidele. Eelkõige võib seda näha Euroopa riikides, kus maapinnale paigaldatud päikeseenergiakäitistele on mõnikord isegi seatud piirid – Saksamaal näiteks kuni 10 MW – ning samuti mahupiirangud võistupakkumiste rakendamise abil ⁽⁷⁴⁾.“

5.3.4. Meetmete mõju võrgupariteedi saavutamisele päikeseenergia tootmisel

- (286) Võrgupariteet tähendab ajahetke, kui areneva tehnoloogia kulu elektri tootmisel jõuab samale tasemele kui tavapärasel tehnoloogial. Tegelikult on olemas kahte liiki võrgupariteeti. Hulgimüügivõrgu pariteet esineb siis, kui päikeseenergiasüsteem (tavaliselt suur, ainult võrku tootev süsteem, mis on ühendatud ülekande-/jaotusvõrku) suudab toota energiat tasandatud tootmiskuludega, ⁽⁷⁵⁾ mis on väiksemad kui ostuhind hulgimüügiturul, kus konkureerivad kõik suuremad (enamasti tavapärased) energiatootjad. Hulgimüügitasandil müüakse energiat väga suurtele tööstustarbijatele ja käitistele, kes jaotavad energia majapidamistele ja teistele väiksematele lõppkasutajatele. Jaemüügivõrgu pariteet esineb siis, kui päikeseenergiasüsteem (tavaliselt paigaldatud kasutaja hoone katusele) suudab toota energiat tasandatud tootmiskuludega, mis on väiksemad kui elektri jaemüügi kulud (sealhulgas kõik ülekande- ja jaotustasud, süsteemi kasumimarginaal ja maksud).
- (287) Komisjon analüüsis esmalt hulgimüügivõrgu pariteedi olukorda ja seejärel jaemüügivõrgu pariteedi olukorda.
- (288) Hulgimüügivõrgu pariteet. Meetmete vastased väitsid, et kui meetmed lõpetatakse, võivad suured päikeseenergiakäitised saavutada hulgimüügivõrgu pariteedi liidu kõige päikesepaistelisemates osades, näiteks Hispaanias. Ühe Solar Alliance for Europe'i liikme esitatud ärikava kohaselt suudaksid nad jõuda 3,8 senti/kWh tasandatud tootmiskuludeni Hispaanias Cadizi piirkonnas, kui nad saaksid mooduleid osta hinnaga 0,35 eurot/W. See isik uskus, et nad saaksid osta 2017. aasta alguses valmiva projekti jaoks mooduleid hinnaga 0,35 eurot/W Hiina esmatasandi tootjatelt suurtes kogustes, kui tollimakse ei oleks. Nad väitsid, et nii madalate tasandatud tootmiskulude puhul ei saavuta päikeseenergia mitte ainult võrgupariteeti koos teiste tavapäraste energiaallikatega, vaid lähitulevikus ei ole teist sellist elektri tootmise meetodit, mis suudaks pakkuda konkurentsi. Selline kulueelis koos teiste Lõuna-Euroopa riikide vahenditega, st hea võrguühendus, stabiilne poliitiline ja majanduskeskkond ning tugev ja likviidne valuuta, annab neile unikaalse võimaluse saada Euroopa energiatootjate seas liidriks. Nende isikute sõnul ei lase meetmed sellel juhtuda.
- (289) Komisjon leidis, et Hispaania Cadizi piirkonnal on parim päikesekiirgus liidus (st kõige rohkem päikeselisi tunde aastas), mis suurendab moodulil energiatootmist. Enamikus liidu piirkondades on palju vähem päikesekiirgust ja seda tuleb arvesse võtta, kui soovitakse samasugust hulgimüügivõrgu pariteeti saavutada ka teistes liikmesriikides, ehkki Ühendkuningriigi valitsus näib arvavat, et see hetk on peagi käes. Komisjon leidis samuti, et liikmesriigi tootmis- ja jaemüügi hinnad väga erinevad, mis tähendab, et hulgimüügivõrgu pariteedi saab saavutada erineva hinna juures, olenevalt asjaomase liikmesriigist.
- (290) Seega jõudis komisjon seisukohale, et lähitulevikus ei saavutata liidus ulatuslikku hulgimüügivõrgu pariteeti, isegi kui meetmed ei kehtiks.
- (291) Pärast järelduste teatavaks tegemist ei nõustunud mitu isikut komisjoni järeldusega, et liidus ei suudeta ulatuslikku hulgimüügivõrgu pariteeti lähitulevikus saavutada, isegi kui kaubandusmeetmed lõppevad. Need isikud osutasid Becquereli instituudi koostatud kuueleheküljelisele aruandele, milles analüüsiti hulgimüügivõrgu pariteedi potentsiaali 11 liikmesriigis. Aruande koostamist rahastasid kolm isikut, kes on meetmete vastu.

⁽⁷⁴⁾ „Global Market Outlook for Solar Power 2015-2019“, Solar Power Europe, lk 23.

⁽⁷⁵⁾ Tasandatud tootmiskulud on peamine parameeter elektritootmisel toodetud elektri kulu mõõtmiseks. Selle arvutamisel võetakse arvesse kõiki süsteemi eeldatavaid kulusid selle eluea jooksul (sealhulgas ehitamine, rahastamine, kütus, hooldus, maksud ja soodustused), mis seejärel jagatakse süsteemi eeldatava toodetud võimsusega selle eluea jooksul (kWh). Kõik kulude ja tulude hinnangud kohandatakse inflatsiooni ja diskonteeritakse, et võtta arvesse raha ajaväärtust.

- (292) Komisjon leidis, et teised allikad on Becquereli instituudist vähem optimistlikud tasandatud tootmiskulude taseme osas ja seetõttu ka päikeseenergia poolt võrgupariteedi saavutamise ajakava suhtes Euroopas. Näiteks BNEFi üksikasjalikus aruandes ⁽⁷⁶⁾ prognoositakse palju kõrgemaid tasandatud tootmiskulusid selliste turgude jaoks nagu Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia ja Ühendkuningriik. Erinevused on esitatud järgmises tabelis:

Liikmesriik	BNEFi tasandatud tootmiskulud eurot/MWh ⁽¹⁾		Becquereli tasandatud tootmiskulud eurot/MW	
	Madal	Kõrge	Madal	Kõrge
Prantsusmaa	58	105	34	53
Saksamaa	66	107	46	54
Itaalia	65	99	36	58
Ühendkuningriik	77	117	49	60

⁽¹⁾ Konverteeritud USA dollaritest määraga 0,94462.

- (293) Becquerel eeldas, et kapitalikulud on 0,726 eurot/W, ilma et eristataks liikmesriike. BNEF eeldas palju kõrgemaid kapitalikulusid ja tegi eristuse liikmesriigi kaupa: Prantsusmaa 0,99 eurot/W; Saksamaa 0,9–0,94 eurot/W; Itaalia 0,76–0,99 eurot/W ja Ühendkuningriik 0,9–0,94 eurot/W. Erinevust võib teataval määral selgitada asjaolu, et Becquerel prognoosis moodulihinna ilma meetmeteta. Kuid nii palju madalamad kapitalikulud näivad ebatõenäolised, arvestades eriti seda, et BNEFi järgi on kapitalikulud nagunii liidus madalamad kui teistes riikides, kus kaubanduse kaitsemeetmeid ei kohaldata, nt Türgi 1,04 eurot/W ja Araabia Ühendemiraadid 1,14 eurot/W.
- (294) Seega on Becquereli ja BNEFi prognoosid lahknevad. Nad ei ole ühel nõul ajahetke suhtes, millal muutub ainult võrku tootva päikeseelektrijaama ehitamine kindlalt odavamaks kui olemasoleva fossiilkütuseid kasutava elektrijaama käitamine. Prantsusmaal on Becquereli arvates see juba juhtunud, kuid Ühendkuningriigi ja Saksamaa puhul eeldab Becquerel, et see juhtub vastavalt 2018. ja 2020. aastal. BNEF eeldab siiski, et ainult võrku tootvate päikeseelektrijaamade toodetud energia muutub kindlalt odavamaks kui fossiilkütuseid kasutavate elektrijaamade energia alles millalgi 2025. ja 2030. aasta vahel kõigi kolme liikmesriigi puhul ⁽⁷⁷⁾. Seega hakatakse BNEFi järgi suuri päikeseelektrijaamasid laialdasemalt kasutama enamikus liidu osades alles pärast 2025. aastat ⁽⁷⁸⁾.
- (295) Kokkuvõttes järeldatakse Becquereli aruandes: „Fotoelektriline energia muutub konkurentsivõimeliseks mitmel Euroopa suurimal turul 2019. aastaks ning enamikus Euroopa riikides [...] lähema viie aasta jooksul“. See tähendab, et enamik liikmesriike, sealhulgas Saksamaa, saavutab eeldatavasti võrgupariteedi üksnes juhul, kui meetmed aeguvad 2019. aastal, isegi kui vaidlusalusel juhul oleksid Becquereli aruande eeldused ja leiud sel ajal õiged.
- (296) Solar Power Europe esitas kaks Deutsche Banki aruannet, ⁽⁷⁹⁾ mis nende arvates vastanduvad komisjoni seisukohaga, et hulgimüügivõrgu pariteeti lähitulevikus ei saavutata. Komisjon leidis, et need kaks aruannet osutavad tegelikult jaemüügivõrgu, mitte hulgimüügivõrgu pariteedile, mida kinnitavad lisaks tekstile ka kõrged tasandatud tootmiskulud, mida võrreldakse päikeseenergia tasandatud tootmiskuludega. Nagu selgitatakse kohe järgnevates põhjendustes, siis komisjon ei eitanud, et jaemüügivõrgu pariteet on liidu mõnes osas juba saavutatud.
- (297) Jaemüügivõrgu pariteet. Meetmete vastased isikud märkisid veel, et katusele paigaldatavad päikeseenergiaseadmed on juba saavutanud jaemüügivõrgu pariteedi, st need on muutunud majanduslikult elujõuliseks ka ilma subsidiumiteta nendes liikmesriikides, kus elektri jaemüügihinnad on kõrged, nt Saksamaal. Üks isikutest tõi selle kinnituseks näite kaubanduskeskuse kohta. Keskusel on suur katuseala paigaldatavate päikesepaneelide jaoks ja

⁽⁷⁶⁾ „H2 2016 EMEA LCOE Outlook“, oktoober 2016, lk 2.

⁽⁷⁷⁾ „New Energy Outlook 2016“, Bloomberg New Energy Finance, lk 28.

⁽⁷⁸⁾ Samas, lk 23, ja 2017. aasta Saksamaa ülevaade „Power Market Outlook“, 10. jaanuar 2017, lk 9.

⁽⁷⁹⁾ Deutsche Banki 2015. aasta ülevaade „Deutsche Bank's 2015 solar outlook: accelerating investment and cost competitiveness“, 13. jaanuar 2015, ja Deutsche Banki turu-uuring „Industry. Solar“, 27. veebruar 2015.

see vajab energiat päevasel ajal, kui toimub keskuse põhitegevus. Seega langeb energianõudlus päikeseenergia tootmise tipphetkega kokku. Saksamaal on praegu ühe kilovatt-tunni hind ligikaudu 20 senti, samal ajal kui tasandatud tootmiskulud katusele paigaldatud päikeseenergiaseadmete puhul on ligikaudu 10 senti/kWh. Seega tekib paneelide paigaldamisega märkimisväärne kokkuhoid elektritasude osas, eelkõige klientidele, kes kasutavad palju energiat päeva jooksul. Olukord ei olnud selline esialgse uurimise ajal, kui päikeseenergia tootmise puhul oli alati vaja toetusi maksta, et see oleks elujõuline. Olukorras, kus toetused ei ole enam olulised, mõjutab tarbija otsust paigaldada päikeseenergiasüsteem mooduli lõplik hind ja praegu meetmed tõstavad seda hinda.

- (298) Komisjon uuris üksikasjalikumalt Saksamaa jaemüügivõrgu pariteeti, sest isikud on selle kohta uurimise käigus rohkelt märkusi teinud.
- (299) Vaja on teha vahet eri seadmetel: ühed on mõeldud omatarbimiseks ja teised toodavad elektrit võrku.
- (300) Komisjon oli nõus seisukohaga, et päikeseenergia puhul on võrgupariteedi saavutamine väga oodatud areng, kuna seeläbi saab võidelda kliimamuutustega ja vähendada tarbijate elektriarvet. Komisjon leidis, et meetmete lõpetamine alandaks päikesepaneelide hinda ja seega suurendaks nende kohtade arvu, kus on võimalik saavutada jaemüügivõrgu pariteeti.
- (301) Samal ajal leidis komisjon, et läbivaatamisega seotud uurimisperioodil takistas investeeringuid ärihoonete ja kodutarbijate katustele paigaldatavatesse süsteemidesse, mis toodavad energiat omatarbimiseks, regulatiivne ebakindlus selle suhtes, kas need seadmed tuleks maksustada Saksamaa toetuskavade rahastamise eesmärgil või mitte – taastuvenergia lisatasuga. Pärast Saksamaa kavandatud regulatiivset muudatust eesmärgiga järgida liidu riigialialast õigusakti peavad Saksamaal üksused, mis kasutavad oma taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrit omatarbimiseks, maksma maksu rohkem kui 2 senti kWh eest. Seega kui projekti tasandatud tootmiskulud on 10 senti/kWh, muudab selline maks toodetava elektri 20 % kallimaks ⁽⁸⁰⁾.
- (302) Komisjon püüab regulatiivset ebakindlust tulevikus vähendada. Elektriturukorralduse ja taastuvenergia direktiivi ettepaneku kohaselt on taastuvenergia omatarbijatel õigus toodetud energiat oma tarbeks kasutada, ilma et nende suhtes kohaldataks ebaproportsionaalseid menetlusi ja tasusid, milles ei kajastu kulud ⁽⁸¹⁾. Turuteabearuannetes osutatakse ka asjaolule, et regulatiivsed muudatused mõjutavad nõudlust. Ühes Bloomberg New Energy Finance'i hiljuti avaldatud aruandes öeldakse, et Saksamaa ärihoonetest tarbijate ja kodutarbijate väikesemahuline fotoelektrisektor ei arenenud pärast seda, kui jõustusid [soodustariifide] igakuised vähendamised ja lisamaks omatarbimiselt ⁽⁸²⁾. Arvestades kõiki asjaolusid, näitab eespool kirjeldatud näide jaemüügihindade pariteedi kohta, et Saksamaal suudavad fotoelektrilised moodulid juba elektrit toota jaemüügihinnast tublisti väiksema hinnaga. Kui liidu õigusaktides saavutatakse vajalik regulatiivne kindlus, võib oodata, et kasvama hakkab nõudlus, mis ei tugine toetuskavadele. Nõudlus on tõenäoliselt tunduvalt suurem päikesepaneelide hinna taseme suhtes ja seega tõenäoliselt tunduvalt suurem ka meetmete suhtes.
- (303) Võrku energiat tootvate seadmete puhul määravad nõudluse peamiselt toetuskavad, mida saab jätkuvalt kasutada ka ilma võistupakkumiste korraldamiseta 1 MW-st suuremate seadmete puhul. Praeguse toetustaseme juures on nõudlus pisut suurem, kui meetmed lõpetatakse. Samas on enamik liikmesriike eelarvelistel põhjustel vähendanud märkimisväärselt toetust, nii et kõnealune nõudlus väheneb meetmetest olenemata.
- (304) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis Solar Power Europe, et komisjon tegi valed järeldused regulatiivse ebakindluse ja taastuvenergia lisatasu mõju kohta, tuginedes üksnes Saksamaa näitele. Komisjon kordas, et samasugused negatiivsed olud valitsevad paljudes liikmesriikides. Sama täheldas Solar Power Europe Hispaania

⁽⁸⁰⁾ Hispaania kohaldab lisamaksu ka päikesepaneelide toodetud energia suhtes. Ehkki Hispaania lisamaksu üksikasjad on väga erinevad Saksamaa lisamaksu üksikasjadest, on neil mõlemal päikeseenergianõudlust vähendav mõju.

⁽⁸¹⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (uuesti sõnastatud); COM(2016) 767 final; artikli 21 lõike 1 punkt a.

⁽⁸²⁾ „Q3 2016 European Policy Outlook“, Bloomberg New Energy Finance, 4. august 2016, lk 8.

puhul oma viimases ülevaates „Global Market Outlook for Solar Power 2016–2020“, väites, et Hispaania valitsus takistas omatarbimisturu arenemist päikeseenergimaksu ja registreerimata tarbijate suhtes suurte trahvide kehtestamisega ⁽⁸³⁾ ja et Hispaania päikeseenergiaturu tulevik on sarnane mitme teise soodustariifidega turu, nt Belgia, Bulgaaria, Tšehhi Vabariigi ja Kreeka turu omale ning et päikeseenergiaturud Slovakkias ja Sloveenias on peaaegu täiesti lõpetanud tegevuse ⁽⁸⁴⁾. Solar Power Europe lisas, et isegi paljud arenenud turud, kus kasutatakse katusele paigaldatavaid päikesepaneele, on raskustes, kuna lähevad soodustariifidelt või netomõõtmist kasutavalt turult üle omatarbimiskavadele. Seda vaatamata asjaolule, et päikeseenergiast saadav elekter on paljudel juhtudel odavam kui jaemüügituru elekter. Solar Power Europe leidis lisaks, et tõkked, mida kohaldatakse teatavates Euroopa riikides katusele paigaldatavate paneelide suhtes (maksud omatarbimiselt, ülejäägi müügi tõkestamine või üksnes hulgimüügihinnaga müük) ning jätkuv arutelu täiendavate piirangute üle ei kutsu paljusid võimalikke ostjaid investeerima oma päikeseenergia-süsteemi ⁽⁸⁵⁾. Komisjon lükkas seega selle väite tagasi.

5.3.5. Järeldus meetmete mõju kohta nõudlusele

- (305) Pärast põhjalikke analüüse leidis komisjon, et seoses meetmete mõjuga nõudlusele on oluline eristada eri sektoreid ja eri nõudlusliike.
- (306) Toetuskavadest tulenev nõudlus. Kui toetuskavad on tehnoloogiaspetsiifilised, ei mõjuta meetmed nõudlust. Kui toetuskavad on tehnoloogianeutraalsed, vähendavad meetmed päikeseenergia võiduvõimalusi võistupakkumistel. Kuid isegi nende võistupakkumiste puhul paneb komisjon tähele, et päikeseenergia on võitnud endale märkimisväärse turuosa, mis näitab, et isegi meetmete kehtimise korral on see valdkond suuteline konkureerima ainult võrku energiat tootvate projektidega.
- (307) Hulgimüügivõrgu pariteet. Hulgimüügivõrgu pariteeti on praegu ja lähitulevikus võimalik saavutada ideaalsetes asukohtades, kui üldse, isegi kui päikesepaneelide hinnad langevad tänu meetmete kehtivuse lõppemisele. Meetmete kehtivuse lõppemise korral on ka täiendav nõudlus eeldatavalt väike ja lisaks sõltub see asjaomase liikmesriigi hulgimüügihinnast.
- (308) Jaemüügivõrgu pariteet. Jaemüügivõrgu pariteet on tänaseks saavutatud liikmesriikides, näiteks Saksamaal, ärihoonete katustele paigaldatavate kallite jaemüügihindadega seadmete puhul, seda isegi siis, kui päike neis kohtades pidevalt ei paista. Peamised tegurid siinkohal on maksud, võrgutasud ja toetuskavade tasud. Komisjon kuulutas uue energiaturukorralduse eeskirjad välja 1. detsembril 2016 ⁽⁸⁶⁾ ning 30. novembril 2016 tegi ettepaneku uute eeskirjade kohta üleminekuks tarbijakesksele puhtale energiale ⁽⁸⁷⁾ – need on olulised sammud stabiilse ja majanduskasvu soodustava keskkonna loomisel. Kui kaasseadusandjad võtavad komisjoni ettepaneku vastu, peaks hoogustuma nõudlus ärihoonete katustele paigaldatavate seadmete järele, mis kasutavad eeldatavasti osa energiast oma tarbeks. Sel juhul võib meetmete lõpetamine avaldada ärihoonete katustele paigaldatavatele süsteemidele palju olulisemat mõju, sest nõudlusel puudub piir selles mõttes, et osa toodangust peab saama toetust toetuskavadest, ning vastupidiselt hulgimüügivõrgu pariteedile puudub konkurents teiste energiaallikate poolt. Kodutarbijate seadmete puhul kulub jaemüügivõrgu pariteedi saavutamiseks kauem aega, sest nendele tuleb lisaks paigaldada kulukad enamikele omatarbijatele sobivad salvestusseadmed ⁽⁸⁸⁾.
- (309) Pärast järelduste teatavaks tegemist ei nõustunud mitu isikut järeldusega, et meetmetel on vaid väike mõju nõudlusele moodulite järele. Nad väitsid, et investeringute tõuketegur on oodatav tulumäär, seega, mida madalam on fotoelektrilise mooduli hind, seda suurem on investeeringu tasuvus ja tulu tõenäosus.
- (310) Komisjon tuletas meelde, et on alati olnud seisukohal, et hind mõjutab nõudlust. Sellele vaatamata avaldavad komisjoni arvates muud tegurid praegu palju suuremat mõju nõudlusele kui suhteliselt väike moodulihinna tõus,

⁽⁸³⁾ „Global Market Outlook for Solar Power 2016–2020“, Solar Power Europe, lk 25.

⁽⁸⁴⁾ Samas, lk 26.

⁽⁸⁵⁾ Samas, lk 23.

⁽⁸⁶⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-publishes-new-market-design-rules-proposal>.

⁽⁸⁷⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>.

⁽⁸⁸⁾ Keskmise kodutarbija on suurema osa päevast kodust ära, seega ei suuda ta ilma salvestusseadmeteta tarbida enamikku katusesüsteemi toodetud elektrist.

mille on põhjustanud minimaalne impordihind. Nendeks teguriteks on ühelt poolt regulatiivne ebakindlus, kuid teiselt poolt riikide tahtlik tegevus, mille raames kontrollitakse päikeseenergia kasutamise määra. See tegevus hõlmab paigaldamise üldiste aastaeesmärkide kehtestamist, võistupakkumiste korraldamist tootmisvõimsuse jaoks ning omatarbimise maksustamist.

- (311) Komisjon tunnistas ka, et mõnel juhul, näiteks tehnoloogianeutraalsete võistupakkumiste korral, on minimaalsel impordihinnal palju olulisem mõju nõudlusele päikeseenergia järele. Samal ajal pani komisjon tähele, et kui minimaalne impordihind ei kõrvaldaks dumpingu mõju, oleks päikeseenergial ebaõiglane konkurentsieelis teiste taastuvate energiaallikate ees. Samuti täheldas komisjon, et päikeseenergia oli suhteliselt edukas tehnoloogianeutraalsetel võistupakkumistel ka siis, kui minimaalse impordihinna abil taastatakse võrdsed võimalused kõigile.
- (312) Viimaseks leidis komisjon täiendavaid tõendeid selle kohta, et riigid võivad võtta lähitulevikus täiendavaid meetmeid päikeseenergia kasutamise kontrollimiseks, näiteks kehtestada päikeseenergiaseadmete suhtes võrgukasutustariifid, mis kajastavad kulusid paremini. Bloomberg New Energy Finance eeldas, et paljud Euroopa seadusandjad reageerivad vähenevatele päikeseenergiaga seotud kuludele alates 2018. aastast sellega, et kehtestavad päikesepaneelide kasutajatele kindla võrguühendustasu, nii et nad saavad päikeseenergiat ostes kokku hoida üksnes elektrihinna muutuva osa arvelt. Aluseks on võetud hinnangud iga riigi võrgu kulustruktuurile. Nii viisi vähenevad välditavad elektrikulud ligikaudu 30 % elektri hinnast enamikus ELi liikmesriikides. Samuti lisati, et kui see ei juhtu, võivad ehitusmahud olla suuremad, kuid võrgukulud jäävad rahastamata ⁽⁸⁹⁾.
- (313) Seega lükati need väited tagasi ja komisjon jäi seisukohale, et meetmetel on vaid väga piiratud mõju päikeseenergia nõudlusele Euroopas.

5.4. Muud väited

- (314) Enamik meetmete vastaseid isikuid väitsid, et meetmetel on negatiivne mõju kliimamuutusealaste eesmärkide saavutamisele. Seda väidet toetasid ka viis keskkonnaküsimustega tegelevat vabaihendust. Need isikud kordasid, et liit ja liikmesriigid on võtnud mitme otsuse ja kokkuleppega – viimati Pariisi kliimakokkuleppega – kohustuse vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja ära hoida kliimamuutusi. Liit on kehtestanud õiguslikult siduva eesmärgi suurendada taastuvatest energiaallikatest pärit energia osa lõpptarbimises 20 %-ni ⁽⁹⁰⁾. Komisjon on kehtestanud poliitikaraamistiku 27 % eesmärgi saavutamiseks aastaks 2030. Need uued julged eesmärgid võeti vastu 2014. aastal pärast lõplike meetmete kehtestamist. ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppe kliimamuutuste vastu võitlemiseks, mis on esimene üldine õiguslikult siduv üleilmne kliimakokkulepe, ratifitseeris Euroopa Liit 2016. aasta oktoobris pärast seda, kui Euroopa Parlament oli ülekaaluka hääletenamusega selle poolt hääletanud. Selle jõupingutuse peamine eesmärk on minna üle vähese CO₂-heitega energiaallikate pakkumisele ning päikeseenergia on endiselt üks kõige paljutootavam energiaallikas kliimaeesmärkide täitmiseks.
- (315) Meetmete vastased isikud märkisid, et meetmed muudavad kliimaeesmärkide saavutamise raskemaks, aeglustades päikeseenergia kasutuselevõtmist. Nad väitsid, et päikeseenergia maailmaturu hindade taastamine võimaldaks liidul oma energiatootmises kiiremini CO₂-heidet vähendada. Samuti märkisid nad, et liidu kliima- ja kaubanduspoliitika vahel esineb ebakõla. Kui kliimapolitikaga edendatakse ja toetatakse taastuvaid energiaallikaid, siis kaubanduspoliitika tõstab nende hinda ja mõjutab nende kättesaadavust.
- (316) Komisjon nõustus, et ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppe ratifitseerimine on väga oluline teetähis, millega tihendatakse ülemaailmset koostööd kliimamuutuste vähendamise suunas. Päikeseenergia on üks peamistest energiaallikatest kliimaeesmärkide saavutamisel. Samal ajal leidis komisjon, et liidu nõudlust päikeseenergiaseadmete järele mõjutavad meetmed lähitulevikus vaid piiratud ulatuses (vt punkt 5.3). Olukord muutub alles siis, kui jaemüügivõrgu pariteet saab oluliseks nõudlusallikaks. Seega ei aita meetmete lõpetamine praeguses etapis keskkonnanäesmärkide saavutamisele palju kaasa.

⁽⁸⁹⁾ „New Energy Outlook 2016“, Bloomberg New Energy Finance, lk 17.

⁽⁹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 140, 5.6.2009, lk 16).

- (317) EU ProSun esitas veel mitu tähelepanekut avalikus kirjas, milles ta vastas vabaihenduste seisukohale lõpetada meetmed keskkondlikel põhjustel. EU ProSun lisis, et kui võetakse omaks kogu päikeseenergia tarneahela perspektiiv, väheneb liidus toodetavate päikesepaneelide CO₂-jalajälg tunduvalt. Liidus toodetud mooduleid ei pea kaugetesse kohtadesse transportima. Liidu tootmisstandardite ja keskkonnanõuete tõttu ühelt poolt ja suuremate energiakulude tõttu teiselt poolt on ELi päikeseenergiatööstus võrreldes Hiina tootjatega energiatarbimist süstemaatiliselt vähendanud. See on eriti oluline, arvestades, et fotoelektriliste moodulite ja nende tooraine tootmine on energiamahukas. EU ProSun märkis veel, et esineb teatav vastuolu asjaolu vahel, et osa vabaihendusi allkirjastavad kirja, milles kutsutakse üles meetmed lõpetama liidu huvidest lähtudes – st isegi kui avastatakse ebaausad kaubandustavad –, ning hiljutise avalduse vahel, mille esitas üks nende juhtidest ja milles kutsuti üles aktiivsemalt tegutsema, et tagada õiglane ja keskkonnasõbralik kaubandus.
- (318) Komisjon järeldas, et meetmetel on vaid piiratud mõju liidu lühiajaliste kliimaeesmärkide saavutamisele.
- (319) Pärast järelduste teatavaks tegemist ei nõustunud mitu isikut avaldusega, et imporditud fotoelektrilistel toodetel on suurem CO₂-jalajälg kui liidus toodetud moodulitel. Need isikud väitsid, et polükristallilise räni ja pooljuhtplaatide tootmine moodustab suurima osa esmasest energianõudlusest, seetõttu on polükristallilise räni ja pooljuhtplaatide päritolu kõige olulisem. Need isikud tõid esile asjaolu, et elektri tootmisel on liikmesriikide CO₂-jalajälg erinev. Kuna moodulite ja nende tooraine tootmine on energiamahukas, on oluline, millises liikmesriigis moodulid ja selle komponendid toodetakse.
- (320) Komisjon ei saanud neid väiteid põhjalikult analüüsida, sest pärast järelduste teatavaks tegemist oli selleks vähe aega. Komisjon selgitas, et oli vaid esitanud EU ProSuni avalduse ega ole ise kunagi väitnud, et imporditud fotoelektrilistel toodetel on suurem CO₂-jalajälg. Pigem kordas komisjon peamist järeldust, et meetmetel on seni vaid väga piiratud mõju päikeseenergianõudlusele, olenemata liidu ja Hiina moodulite CO₂-jalajälje suurusest. Seega tegi komisjon järelduse, et meetmetel ei ole olulist mõju liidu keskkonnanäesmärkide saavutamisele.
- (321) Mõni meetmete lõpetamist pooldav isik väitis, et liidus ei ole piisavat tootmisvõimsust liidu moodulinõudluse rahuldamiseks ning et meetmed on liidu elementide ja moodulite tootmise võimsuse märkimisväärse suurendamise jaoks ebatõhusad. Asjaomaste huvitatud isikute hinnangul oli liidu nõudlus väiksem kui 8 GW ning liidu moodulite tootmine oli väiksem kui 4 GW. See tähendab väidetavalt seda, et vähemalt pooled moodulid tuleb igal juhul importida. Need isikud tunnistasid, et Euroopa Komisjoni algse määruse väljendatud ootused, et „keskpikas perspektiivis on mõistlik eeldada, et liidu tootmisharu suurendab nõudluse katmiseks oma tootmisvõimsust, mis võimaldab sel saavutada mastaabisäästu, mis annab omakorda võimaluse langetada hinda“, ei täitunud.
- (322) Komisjon leidis, et isegi kui moodulite tootmine liidus on väiksem liidu nõudlusest, ei ole liidus kunagi esinenud moodulite puudust. Hinnakohustus/miinimumhind võimaldas importida Hiinast õiglaste hindadega. Ajal, kui ülejäänud maailmast pärit import kasvas pisut, suutis liidu tootmisharu suurendada oma turuosa liidus 25 %-lt 35 %-le 2012. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel. Seega võimaldasid meetmed liidu tootmisharul tootmist ja müüki võrreldes liidu turu suurusega suurendada ja katta suurema osa nõudlusest. Nagu punktis 5.3.2 märgitud, vähenes liidu tootmine oluliselt toetuskavade vähendamise tõttu, mis muutis liidu tootmisharu kasvamise palju raskemaks. Vaatamata sellele suutis liidu tootmisharu veelgi konsolideeruda ja märkimisväärselt kulusid vähendada. Lisaks on liidus oluline moodulite tootmise võimsuse varu, mida võib nõudluse suurenemisel uuesti kasutama hakata. Seega leidis komisjon, et meetmed ei põhjusta moodulite tarnimise puudust liidu turul ning et meetmed on tõhusad liidu tootmise laiendamisel võrreldes liidu turu suurusega.
- (323) Meetmete vastased isikud märkisid, et moodulite tootmise võimsus väljaspool Hiinat kasvab väga kiiresti. Viidati mitmele turuteabearuandele, mille kohaselt on tootmise koguvõimsus teistes Aasia riikides kasvanud väga kiiresti; see ulatus 2015. aastal 7 GW-ni ja 2016. aastaks prognoositakse kasvu 10 GW-ni. See on väidetavalt rohkem kui

liidu nõudlus, mida asjaomased isikud hindavad ligikaudu 8 GW-le. Olulise osa uuest võimsusest on paigaldanud Hiina äriühingud. Samuti loobusid mitmed suured Hiina äriühingud hinnakohustusest vabatahtlikult, et nad saaksid varustada liidu turgu väljastpoolt HRVd. Isikud väitsid, et selle tulemusena võidakse kolmandatest riikidest eksportida liitu suuremas koguses odavaid mooduleid, olgugi et meetmed jäävad kehtima. Seetõttu olid meetmete vastased isikud seisukohal, et alusmääruses väljendatud komisjoni ootused, et kolmandad riigid ei suuna oma ekspordi suures mahus liidu turule, ⁽⁹¹⁾ ei täitunud.

- (324) Komisjoni uurimise käigus selgus, et HRVst liitu tarnitava impordi turuosa vähenes 66 %-lt 2012. aastal 41 %-le läbivaatamisega seotud uurimisperioodil, samas kui ülejäänud maailmast (peamiselt Taiwanist, Malaisiast, Koreast ja Singapurist), st välja arvatud HRV, liitu tarnitud impordi turuosa suurenes 9 %-lt 25 %-le. Liidu tootjate turuosa liidus kasvas 25 %-lt 2012. aastal 35 %-le läbivaatamisega seotud uurimisperioodil. Seega ei takistanud kolmandatest riikidest pärit import liidu tootmisharul taastada olulist turuosa liidus.
- (325) Komisjon leidis samuti, et ehkki moodulite tootmise võimsus Kagu-Aasias kasvab kiiresti, moodustab see Hiina tootmisvõimsusest väikese osa ⁽⁹²⁾. Kagu-Aasia tehased müüvad suurtes kogustes mooduleid ka USA turule ja teistesse riikidesse, mis kehtestasid Hiina moodulite suhtes kaubandusmeetmed, näiteks Indiasse ja Kanadasse. Kagu-Aasia päikeseenergiaseadmete tootmine prognooside kohaselt kasvab, mis tähendab, et eeldatavalt müüakse osa moodulitest selles piirkonnas. Seetõttu järeltas komisjon, et moodulite tootmise võimsus Kagu-Aasias on ebapiisav, et rahuldada märkimisväärset osa liidu nõudlusest ja muuta meetmed ebatõhusaks. Igal juhul on meetmete eesmärk tagada, et fotoelektrilisi mooduleid ja elemente imporditakse HRVst õiglaste ja dumpinguvabade hindadega, ning asjaolu, et liidu tootmisharule võib teistest riikidest tulla konkurente, ei muuda meetmeid ebatõhusaks.
- (326) Üks isik märkis, et turuosade muutumine näitab, et meetmetest said peamiselt kasu kolmandate riikide importijad. Asjaomane isik väitis, et olukord on sarnane Farmed Atlantic Salmoni juhtumiga, ⁽⁹³⁾ kus komisjon lõpetas meetmed, sest nende tõttu toimuks rikkuse oluline netoväljavool liidust ning rikkuse ülekandumine kolmandate riikide tarnijatele ületaks tublisti meetmetest tulenevat mis tahes kasu, mida liidu tootmisharu võiks saada.
- (327) Nagu märgitud eespool, suutis liidu tootmisharu suurendada oma turuosa liidus 25 %-lt 35 %-le 2012. aasta ja läbivaatamisega seotud uurimisperioodi vahel. See tähendab, et kolmandad riigid ei võtnud üle suuremat osa turuosast, mis varasemalt oli Hiina tootjate käes. Lisaks leidis komisjon, et liidu tootmisharu olukord Farmed Atlantic Salmoni juhtumil puhul oli väga erinev ehk liidu tootmisharu turuosa oli siis palju väiksem ja kasvas vähe: 2,7 %-lt 1998. aastal 4,3 %-le 2001. aastal. Sel juhul oli liidu tootmisharu väga väike turuosa üks peamistest põhjustest, miks meetmete kehtestamine tooks kaasa rikkuse märkimisväärse netoväljavoolu ühendusest, kuna turg kohandub kõrgemate hindadega ⁽⁹⁴⁾. Kõnealusel juhul tõid meetmed liidu tootmisharule olulist kasu. Seetõttu ei saa Farmed Atlantic Salmoni juhtumit kasutada pretsedendina.
- (328) Meetmete vastaste isikute sõnul ei ole liidu tootjad teada andnud ühestki usutavast plaanist oma tootmisvõimsust suurendada. Seevastu suurim liidu tootja SolarWorld teatas hiljuti mitmesaja ajutise töötaja koondamisest oma Euroopa üksustes ning originaalseadme tootmise lepingute sõlmimisest päikesepaneelide tootmiseks Tais. Meetmete vastased isikud väitsid, et see on veel üks tõend selle kohta, et edukas fotoelektriliste moodulite tootmine saab toimuda ainult suurtes, näiteks Aasias asuvates tootmisrajatistes.
- (329) SolarWorld vastas, et ta sõlmis ajutised originaalseadme tootmise lepingud selleks, et katta üleilmse nõudluse järsku kasvu 2015. aasta lõpus ja 2016. aasta esimeses pooles. SolarWorld väitis, et ebakindlus käimasoleva uurimise tulemuse suhtes tõi kaasa kõrgemad intressimäärad tema kapitaliinvesteeringutele, mida finantsinvestorid nõudsid. Sel põhjusel oli majanduslikult mõistlik lükata edasi tootmisvõimsuse kapitalimahukas laiendamine kuni

⁽⁹¹⁾ Algse määruse põhjendus 336.

⁽⁹²⁾ Bloomberg New Energy Finance (BNEF), „Solar manufacturer capacity league table“; vaadatud 28.10.2016.

⁽⁹³⁾ Nõukogu määruse (EÜ) nr 930/2003 (ELT L 133, 29.5.2003, lk 1) põhjendus 224.

⁽⁹⁴⁾ Samas.

uurimise lõpuni ning ajutiselt kasutada selle asemel lepinguliste tootjate olemasolevat tootmisvõimsust. SolarWorld juhtis tähelepanu ka sellele, et kõik nende väljaspool liitu asuva originaalseadme tootmise partneri toodetud moodulid tarniti väljapoole liitu.

- (330) Turuteave kinnitab, et 2016. aasta esimene pool oli tõusuperiood ning 2016. aasta teisel poolel on nõudlus olnud vähenenud ja seetõttu on moodulite ülepakkumise tõttu hinnad langenud⁽⁹⁵⁾. Seda arvestades võib SolarWorldi otsust koondada ajutine personal pidada raskeks, kuid tuluolukorra seisukohalt põhjendatud otsuseks. SolarWorld vähendas ka lepinguliste tootjate toodetavaid mahtusid nii palju, kui seda sai lepingute raames teha.
- (331) Seetõttu leidis komisjon, et arvestades ebakindlust ja hiljutist üleilmset tõusu- ja langusperioodi, oli liidu tootjate otsus lükata tootmisvõimsuse laiendamine edasi ja selle asemel toetuda lepinguliste tootjate olemasolevale tootmisvõimsusele majanduslikult õigustatud ning see ei näita, et tootmine liidus on muutunud jätkusuutmatuks.

5.5. Järeldus liidu huvide kohta

- (332) Konkureerivaid huvisid kaaludes analüüsis komisjon, kas negatiivne mõju sõltumatutele importijatele, varustavale tööstusele ja järeltööstusele ning eespool analüüsitud muud mõjud oleksid ebaproportsionaalsed, kui neid võrrelda positiivse mõjuga, mis avaldub vaatlusalust toodet tootvate liidu tootjate suhtes. Alusmääruse artikli 21 lõike 1 kolmanda lause kohaselt pöörati erilist tähelepanu vajadusele kõrvaldada kahjuliku dumpingu moonutav mõju kaubandusele ja taastada tõhus konkurents.
- (333) Peamine kaalutlus oli hinnata meetmete jätkamise tõenäolist mõju fotoelektriliste moodulite edasisele nõudlusele liidus. Kui meetmed peaksid nõudlust oluliselt vähendama, võib väita, et liidu suhteliselt väikese tootmisharu kaitsmine võib ebaproportsionaalselt mõjutada oluliselt suuremat järeltööstust ja varustavat tööstust. Kuid nagu on järeldatud põhjenduses 313, oli meetmetel fotoelektriliste moodulite nõudlusele liidus vaid piiratud mõju. See olukord tõenäoliselt ei muutunud enne, kui liikmesriigid võtavad vastu ja rakendavad uue taastuvenergiadirektiivi. Selle järelduse kontekstis vaadati töökohtade mõjutamise väite paikapidavust. Kuna meetmete lõpetamine võib aidata luua uusi töökohti, seab see samuti vahetult ohtu olemasolevade töökohade liidu päikeseelemendi- ja moodulitööstuses (ligikaudu 8 000 töökohta). Seega ei ole kohane üksnes arvude alusel võrrelda liidu tootmisharus praegu olemasolevaid töökohti töökohtadega järeltööstuses (ligikaudu 50 000) või varustavas tööstuses (ligikaudu 5 000 – 10 000).
- (334) Asjaolu tõttu, et taastuvenergia toetamise poliitikat tuli pärast liidu uute riigiabieskirjade jõustumist muuta ning tõenäoliselt muudetakse seda veelgi pärast seda, kui kaasseadusandjad võtavad vastu komisjoni ettepaneku uue taastuvenergiadirektiivi kohta, ei ole pikemaks ajaks kui 18 kuuks võimalik kujundada seisukohta liidu huvide kohta. Mõned järeldused võimaldavad oletada, et meetmetel võib edaspidi olla suurem mõju nõudlusele, kui üleminek taastuvenergia toetamise poliitikale lõpeb, omatarbimise maksustamine selgineb ning suuremas osas Euroopast ja teatud rühmade tarbijate puhul saavutatakse võrgupariteet. Nagu on märgitud põhjendustes 302 ja 308, on uued energiatuueeskirjad, mille komisjon esitas 1. detsembril 2016,⁽⁹⁶⁾ ja uued eeskirjad tarbijakesksele puhtale energiale ülemineku kohta, mille komisjon esitas 30. novembril 2016,⁽⁹⁷⁾ oluline samm edasi stabiilse ja majanduskasvu soodustava keskkonna loomisel. Komisjon otsustas seetõttu meetmeid pikendada mitte rohkem kui 18 kuuks.
- (335) Pärast täiendavate järelduste avalikustamist, nagu on osutatud põhjenduses 30, sai komisjon kolm eri märkustekogumit. Üldjoontes võib öelda, et ELi tootjad palusid komisjonil säilitada algne 24 kuu pikkune tähtaeg ja väitsid, et juba avalikustatud ettepanek vähendada tavapäraselt viielt aastalt kahele aastale on juba kahjustanud huvide õiglast tasakaalu. Mõned järeltööstust ja varustavat tööstust esindavad huvitatud isikud väljendasid heameelt selle üle, et kestust vähendatakse 18 kuule, samal ajal kui teised pooldasid üldse meetmete

⁽⁹⁵⁾ „Q4 2016 Global Market Outlook, Preparing for a tough year ahead“, Bloomberg New Energy Finance, 30. november 2016, ja „Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now“, Bloomberg New Energy Finance, 1. september 2016.

⁽⁹⁶⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-publishes-new-market-design-rules-proposal>.

⁽⁹⁷⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition>.

lõpetamist. Hiina valitsus avaldas kahetsust, et komisjon kavatseb meetmed säilitada isegi 18 kuuks. Nagu mõned järeltööstust ja varustavat tööstust esindavad huvitatud isikud, kritiseeris ka valitsus asjaolu, et rakendusakti eelnõu tekstis ei ole märgitud, et pärast seda meetmed kohe lõpetatakse.

Komisjoni tähelepanekute järgi võivad meetmed avaldada tulevikus suuremat mõju nõudlusele, kui üleminek taastuvenergia toetamise poliitikale lõpeb, omatarbimise maksustamine muutub selgemaks ja suuremas osas Euroopast saavutatakse võrgupariteet. See õigustab meetmete erandkorras pikendamist üksnes 18 kuuks, pärast mida peaksid need kaotama kehtivuse kooskõlas alusmääruse kohaldatavate eeskirjadega. Komisjon leidis, et kui tasakaalustada meetmete negatiivset mõju järeltööstusele, varustavale tööstusele ja tarbijatele selle kasuga, mida liidu tööstusharu meetmetest saab, on 18 kuud praegu kättesaadavate tõendite alusel konkureerivate huvide seisukohast sobiv kompromisslahendus.

- (336) Sõltumatute importijate huvisid kaaludes oli komisjon ka vastamisi kaebustega importijatele seatud suure halduskoormuse kohta, samas kui liidu tootjad kurtisid praegu esineva kõrvalehoidmise üle. Neid küsimusi saab analüüsida vahepealse läbivaatamise käigus, mis käsitleb meetmete vormi. Lõpuks on komisjon teada saanud, et minimaalse impordihinna mehhanism ei järgi päikeseenergiatööstuse järsku õppimiskõverat⁽⁹⁸⁾. Seega võib praegune kohandusmehhanism olla jätnud Euroopa tarbijad ilma üleilmsest tõhususe kasvust ning see võib tingida vajaduse vaadata see küsimus uuesti läbi. Seda võib käsitleda vahepealne läbivaatamise ajal seoses kohandusmehhanismiga, mida saab seostada muu meetmevormiga.
- (337) Kokkuvõttes järeldas komisjon, et meetmete lõpetamiseks liidu huvidest lähtudes ei ole mõjuvaid põhjuseid. Samas jõuti järeldusele, et kohane oleks korraldada ametlik läbivaatamine põhjenduses 336 kindlaks määratud teemadel.

6. OSALISE VAHEPEALSE LÄBIVAATAMISEGA SEOTUD UURIMINE, MIS PIIRDUB ANALÜÜSIGA, KAS PRAEGU ELEMENTIDE SUHTES KEHTIVATE MEETMETE JÄTKUV KOHALDAMINE ON LIIDU HUVIDES VÕI MITTE

6.1. Sissejuhatavad märkused

- (338) Nagu kirjeldatud põhjenduses 7, käivitas komisjon omal algatusel osalise vahepealse läbivaatamise uurimise (edaspidi „vahepealne läbivaatamine“), mis piirdus analüüsiga, kas elementide suhtes kehtivate meetmete jätkuv kohaldamine on liidu huvides või mitte.
- (339) Läbivaatamist alustati seetõttu, et leidis esialgseid tõendeid selle kohta, et esialgsete meetmete kehtestamise aluseks olevad tingimused on muutunud. Eelkõige oli märkimisväärne arv elemenditootjaid tootmise lõpetanud pärast liidu tootmisharu ümberstruktureerimist ja konsolideerimist. Näis, et põhiosa allesjäänud elemenditootmisvõimsusest liidus oli enamasti mõeldud kasutamiseks moodulite tootmisel. Sellest tulenevalt oli liidu tootmisharus elementide müük sõltumatutele kasutajatele koguliselt väga piiratud, samas sõltusid vertikaalselt integreerimata moodulitootjad elementidest, mida tarniti väljastpoolt liitu. Seetõttu pidas komisjon mõistlikuks analüüsida, kas elementide suhtes kohaldatavate meetmete jätkumine on endiselt liidu huvides.

6.2. Liidu elemenditootjate huvid

- (340) Komisjonile on teada liidu 12 elemenditootjat. Liidu tootmisharu esindas ühendus EU ProSun, kes on kehtivate dumpinguvastaste meetmete aegumise läbivaatamise juhtumis taotleja. EU ProSun esindas liidu nelja elemenditootjat. Veel kaks elemenditootjat toetasid kindlalt EU ProSuni seisukohta. EU ProSun esindas ka äriühingut SolarWorld kui tootmisahela järgmise etapi äriühingut ja veel ühte liidu pooljuhtplaaditootjat.

⁽⁹⁸⁾ Mitme allika järgi saavutab päikeseenergiatööstus 21 % õppimiskõvera. See tähendab, et kui päikeseenergia tootmisvõimsus kahekordistub, väheneb fotoelektriliste moodulite tootmise kulu 21 %. 2013. aastal oli üleilmne päikeseenergia kumulatiivne tootmise võimsus ligikaudu 130 GW, mis eeldatavasti jõuab 290 GW-ni 2016. aasta lõpus, mis tähendab, et see on praeguseks kahekordistunud ja et moodulite tootmise kulud on vähenenud 21 %.

- (341) Esialgse uurimise käigus leidis komisjon, et Hiina dumpinguhinnaga päikeseelementide ja moodulite massiline sissevool liitu on osaliselt põhjustanud paljude liidu elemenditootjate pankroti. Meetmete kehtestamine andis liidu tootjatele võimaluse taastuda, konsolideeruda ja elementide tootmine stabiliseerida. Eelkõige sai edasi kasutada liidu ühe suurima elemenditootja, Bosch Solar Energy tootmisvahendeid ja töötajaid, kuna need võttis 2014. aastal üle SolarWorld.
- (342) Kui elementide suhtes kohaldatavad meetmed lõpetatakse, korduks Hiina dumpinguhinnaga elementide eksport suures mahus ja põhjustaks liidu tootmisharule olulist kahju, millel on väga halvad tagajärjed liidu elemenditööstusele. Ära jääksid suured kapitaliinvesteeringud keerukatesse elementide tootmise seadmetesse. Kõrge kvalifikatsiooniga töötajatest võib kuni 1 700 töö kaotada. Samuti teavitasid mõned liidu äriühingud komisjoni kavatsusest taastada ligikaudu 300 MW tootmisvõimsust, kui meetmeid kohaldatakse jätkuvalt.
- (343) Liidu elementide tootmisharu allakäik avaldaks negatiivset mõju ka liidu teadus- ja arendustegevusele. Elemendid on moodulite põhikomponendid ning suur osa teadus- ja arendustegevusest päikeseenergiatootmise väärtusahelas keskendub elementidele. Kui elementide suhtes kohaldatavad meetmed lõpetatakse, aeglustuks investeerimine Euroopa teadus- ja arendustegevusse ning seni kogutud oskusteave muutuks kasutuks või tuleks see üle kanda kolmandatesse riikidesse. Seetõttu on oht, et kui elemendid meetmete kohaldamisalast välja jäetakse, muutuks liidu moodulitootmine imporditud elementidest sõltuvaks.
- (344) Elementide suhtes kohaldatavate meetmete lõpetamine võib ka kahjustada moodulite suhtes kohaldatavaid meetmeid. See võimaldaks Hiina tootjatel eksportida elemente ebaõiglase hinnaga ning monteeri need mooduliteks kas oma tütarettevõtete või liidus asuvate lepinguliste tootjate kaudu. Moodulite montaažiliine on võimalik üles seada suhteliselt kiiresti, mida tunnistab moodulite tootmise võimsuse kiire kasv Kagu-Aasias (vt põhjendus 323). EU ProSun väitis, et selline stsenaarium leidis aset Ameerika Ühendriikides 2012. ja 2014. aasta vahel, kui moodulite suhtes kohaldatavad meetmed ei kehtinud enam. Olukord muutus alles siis, kui esialgsesse toote määratlusse lisati ka elemendid.
- (345) Seega on elementide suhtes kohaldatavate meetmete jätkamine selgelt liidu elemenditootjate huvides ning võib tuua kaasa ka mõningast kasu liidu moodulitootjatele.
- (346) Pärast järelduste teatavaks tegemist vaidlustas äriühing Jabil komisjoni järelduse, et elementide suhtes kehtestatud meetmete lõpetamine võimaldaks Hiina tootjatel eksportida elemente ebaõiglase hinnaga ja monteeri neid moodulitesse kas oma tütarettevõtete või liidus asuvate lepinguliste tootjate kaudu. Vastuseks Jabili väitele tuletas komisjon meelde, et tegi kindlaks dumpingu ja kahju tekitamise jätkumise tõenäosuse, kui meetmed lõpetatakse. Komisjon selgitas samuti, et sellistel lepingulistel tootjatel nagu Jabil on oluliselt teistsugune ärimudel ja kulustruktuur kui liidu ülejäänud tootmisharul. Eelkõige on nende üldkulud palju väiksemad, sest nad ei vastuta samamoodi oma toote müügi, turunduse ning teadus- ja arendustegevuse eest, nagu on selgitatud põhjendustes 110 ja 160. Seega kui komisjon lõpetaks liidu moodulitootjate huvides elementide suhtes kohaldatavad meetmed, ei saaks miski takistada liidus asuval lepingulisel tootjal monteerimast mooduleid, kasutades Hiina dumpinguhinnaga elemente. Tegelikult ei ole lepingulised tootjad isegi kohustatud teadma elemendi tõelist hinda, kuna nende tavalise ärimudeli puhul maksab töötlemistasu teine äriühing, kes tagab tootmise sisendid ja võtab täieliku vastutuse toodangu müügi eest. Seega jäi komisjon seisukohale, et elementide suhtes kehtivate meetmete lõpetamisel tekiks ebaõiglased hinnad moodulitele, mida seotud äriühingud või lepingulised tootja saaksid liidus kokku panna Hiina dumpinguhinnaga elementidest.
- (347) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis Solar Power Europe, et HRVst pärit elementide impordi ja liidus valmistatud elementide müügi vahel puudub põhjuslik seos; nende arvates on liidu tootmisharu vastamisi konkurentidega kolmandatest riikidest. Sama isik väitis, et meetmed ei kaitsenud investeeringuid elemenditööstuses ja et elemente valmistavaid töötajaid ei ohusta koondamine, kui meetmed aeguks. See isik väitis samuti, et elementide tootmisharusisest turgu ei mõjuta Hiina elementide import.
- (348) Komisjon tegi täiendava analüüsi mõju kohta, mida avaldab kolmandatest riikidest pärit elementide müük, nagu on selgitatud põhjenduses 176, ja kordas, et kolmandate riikide müük ei põhjusta kahju. Komisjon analüüsis täiendavalt meetmete mõju investeeringutele liidu elemenditööstuses, nagu on selgitatud põhjenduses 168, ja kordas, et meetmetel on investeeringutele positiivne mõju. Lisaks leidis komisjon, et Hiina impordil on mõju liidu

elementide tootmisharusisesele turule, nagu on selgitatud põhjenduses 105. Arvestades liidu elemenditööstuse praegust väikest kasumlikkust, jäi komisjon seisukohale, et liidu elemendivalmistajaid ähvardab oht oma töökoht kaotada, kui meetmetel lastakse aeguda.

6.3. Sõltumatute elemenditootjate huvid

- (349) Ükski sõltumatu elementide importija, kes tegutses läbivaatamisega seotud uurimisperioodil, ei andnud endast teada. Elemente impordivad kas liidu moodulitootjad või Hiina tootjatega seotud importijad.

6.4. Järeltööstuse huvid – moodulitootjad

- (350) Seitse Euroopa moodulitootjat andis endast teada ja palus elemendid meetmete kohaldamisalast välja jätta. Osa neist äriühingutest toetab EU ProSuni seisukohta, et meetmed peaksid moodulite suhtes jätkuvalt kehtima. Mõned varustava tööstuse ja järeltööstuse äriühingud esitasid meetmetevastaseid avaldusi, eelkõige elementide suhtes kohaldatavate meetmete vastu; ent enamik varustava tööstuse ja järeltööstuse äriühingutest keskendusid moodulite suhtes kohaldatavate meetmete lõpetamise põhjustele ja mõjule.
- (351) Elementide suhtes kohaldatavate meetmete lõpetamist soovivad äriühingud juhtisid tähelepanu asjaolule, et vertikaalselt integreeritud äriühingud kasutavad peaaegu kõiki liidus toodetud elemente oma tarbeks. Sel põhjusel sõltuvad vertikaalselt integreerimata moodulitootjad, kes valmistavad üle 65 % liidu moodulitoodangust, elementide impordist. Need isikud väitsid, et elementide peaaegu kogu impordi suhtes liitu kohaldatakse kas meetmeid või tõhustatud tollikontrolli, mis tulenevad kõrvalehoidmise vastastest meetmetest, mis on kehtestatud Malaisia ja Taiwani elementide suhtes⁽⁹⁹⁾. See tekitab täiendavat haldus- ja finantskoormust vertikaalselt integreerimata moodulitootjate jaoks. Elementide suhtes kohaldatavate meetmete vastased isikud väitsid veel, et need meetmed on ebatõhusad, kuna ei too liitu uut tootmisvõimsust. Nende arvates need meetmed suurendavad ka valmistoote, st mooduli hinda, millel on negatiivne mõju nõudlusele, tarbijale ja laiemalt liidu keskkonnapoliitika eesmärkidele.

6.4.1. Elemenditarnete puudumine liidus

- (352) Elementide suhtes kohaldatavate meetmete lõpetamist taotlevad isikud väitsid, et liidu turul ei ole liidus toodetud elemendid kättesaadavad. Liidus on vaid mõned elemenditootjad ja peaaegu kõik neist kasutavad oma elemente oma tarbeks ning müüvad väga väikese koguse kolmandatele riikidele. Väikesed müügi kogused on tavaliselt kehvema kvaliteediga. Komisjon nõustus, tuginedes oma uurimisele, et liidu turul liidu tootmisharu poolt müüdnud elemendid rahuldavad vähem kui 5 % vertikaalselt integreerimata liidu moodulitootjate nõudlusest.
- (353) Isikud väitsid veel, et isegi kui liidu elemente müüdnaks avatud turul rohkem, oleks liidu tootmisvõimsus ja elementide tootmine kaugelt ebapiisav liidu elementide kogunõudluse rahuldamiseks ja veelgi vähem suudetaks rahuldada moodulite kogunõudlust. Komisjon leidis, et liidu elementide toodang oli läbivaatamisega seotud uurimisperioodil 1 270 MW, mis tähendab, et sellega suudetaks rahuldada 37 % liidu elementide kogunõudlusest, mis on hinnanguliselt 3 409 MW. Liidu elementide tootmisvõimsus suudaks rahuldada ligikaudu 18 % liidu moodulite kogunõudlusest – laias laastus 7 200 MW läbivaatamisega seotud uurimisperioodil.
- (354) Mitu isikut väitsid, et elementide suhtes kohaldatavad meetmed toovad kasu vaid ühele äriühingule – SolarWorldile – ning seavad enamiku teisi vertikaalselt integreerimata moodulitootjad selle äriühinguga võrreldes ebasoodsasse konkurentsiolukorda. Läbivaatamisega seotud uurimisperioodil pärines rohkem kui 70 % liidu elemenditoodangust äriühingult SolarWorld. Äriühing SolarWorld ei müü avatud turul ühtegi muud elementi peale nende, mis tema arvates ei vasta äriühingu rangetele normidele. Asjaomased isikud väitsid, et ainus viis, kuidas nad saaksid elemente osta, on kasutada kolmandate riikide importi. Kui elementide suhtes kohaldatavaid meetmeid ei lõpetata, jääks nad turgu valitseva elemenditootjaga võrreldes ebasoodsasse konkurentsiolukorda.

⁽⁹⁹⁾ Rakendusmäärus (EL) 2016/185.

- (355) Nagu märgitud eespool, leidis komisjon, et liidu elementide toodang moodustab 35 % elemendinõudlusest liidus ja see osakaal kasvas 2012. aastal 23 %-lt kõrgemale. See tähendab, et olulise osa liidu nõudlusest saab rahuldada liidus toodetud elementidega, olenemata sellest, kas tegemist on müügiga tootmisharusiseseks kasutamiseks või mitte. Komisjon tuletas ka meelde, et elementide tootmise keskmine kulu liidus on kõrgem keskmisest Hiina või Taiwani lepingulise tootja müügihinnast (nagu on välja toonud PV Insights). See tähendab, et liidu vertikaalselt integreerimata moodulitootjad saavad osta elemente liidust väljaspool samade või isegi madalamate hindadega. See järeldus peab paika isegi siis, kui võtta arvesse asjaolu, et liidus vertikaalselt integreeritud tootjate toodetud elemendid on väga tõhusad ja kvaliteetsed ning seega palju kallimad. Seega ei tulene meetmetest konkurentsieelist vertikaalselt integreeritud elemendi- ja moodulitootjatele vertikaalselt integreerimata tootjate ees.
- (356) Komisjon täheldas veel, et ainus ajavahemik, kui liidu vertikaalselt integreerimata moodulitootjatel oli raskusi elementide hankimisega, langes kokku nõudluse erakorralise kasvuga 2015. aasta lõpus ja 2016. aasta alguses HRVs. Sel ajavahemikul ulatus Hiina päikeseenergia nõudlus 22 GW-ni ⁽¹⁰⁰⁾. Hiina päikeseenergia seadmete paigaldamise eesmärgi aitasid saavutada helled tasustamissüsteemid, mis tekitasid ajutiselt paigaldamise tõusuperioodi. Isegi Hiina märkimisväärne liigne võimsus elementide tootmisel oli ajutiselt ebapiisav, et katta nõudluse ebatavalist järsku tõusu. Mõned Hiina moodulivalmistajad pidid erandkorras kasutama välismaalt imporditud elemente, mis tekitas ajutise üleilmse elementide tarnepuudujäägi ja tõstis nende hinda. Elementide lepingulised müügihinnad olid PV Insightsi sõnul kõrgemad minimaalsest impordihinnast ajal, mil elemente nappis, st alates novembrist 2015 kuni märtsini 2016. Seega, isegi kui meetmed ei oleks kehtinud, oleks liidu moodulitootjad kogenud samasuguseid elementide tarne raskusi nagu siis, kui HRVs oli ühekordne suhteliselt lühiajaline elementide puudus.
- (357) Elementide ülisuure nõudluse periood langes osaliselt kokku ka komisjoni uurimisega, milles käsitleti Hiina elementide ja moodulite suhtes kehtestatud meetmetest kõrvalehoidmist Malaisia või Taiwani kaudu. Elementide ja moodulite registreerimine, mis jõustus alates kõrvalehoidmist käsitleva uurimise algatamise kuupäevast, st mais 2015, tekitas täiendavaid tarneraskusi liidu moodulitootjatele. Moodulitootjad ei saanud teataval perioodil kindlad olla, kas nende tarnijad Taiwanil ja Malaisias on tegelikud tootjad ja kas nad saavad tollimaksuvabastuse. Viimaks leiti 2016. aasta veebruaris, et uurimise käigus koostööd teinud Malaisia ja Taiwani elemenditootjatest üle 20 on tegelikud tootjad. Ajutine ebakindlus tarnetes lõppes ja tarnekindlus taastus.
- (358) Komisjon leidis samuti, et väide, nagu kaitseksid elementide suhtes kohaldatavad meetmed üksnes ühte äriühingut – SolarWorldi – on põhjendamatult. Nagu kirjeldatud põhjenduses 340, toetasid veel viis elemenditootjat selge sõnaga elementide suhtes kehtivate meetmete kohaldamise jätkamist. Komisjonile on teada üle kümne elemenditootja liidus. Peamine põhjus, miks üks tootja valmistab üle 70 % praegusest elemenditoodangust liidus, seisneb selles, et paljud teised elemenditootjad lahkusid turult, kuna nad ei suutnud seista vastu Hiina dumpinguhinnaga toodete ebaausale konkurentsile. Ehkki suurem osa neist tootjatest lahkus turult, võttis SolarWorld 2014. aastal üle liidu ühe suurima elemenditootja tegevuse. See tootja oli turult lahkumas ja kui ülevõtmist ei oleks toimunud, oleks kõrge kvalifikatsiooniga töötajatest üle 500 kaotanud oma töökoha. SolarWorld väitis, et ilma kehtivate meetmeteta ei oleks ta suutnud teist äriühingut üle võtta ja päästa selle töötajaid, lisaks sellele oleks ta enda elemenditootmine nüüdseks pankrotis.
- (359) Seega ei ole liidu vertikaalselt integreerimata moodulitootjad võrreldes vertikaalselt integreeritud tootjatega vastamisi tarnepuudujäägiga ega ole viimastega võrreldes ka ebasoodsas konkurentsiolekorras. Järelikult ei mõjuta liidu moodulitarbijaid negatiivselt asjaolu, et liidu elemenditootmine suudab rahuldada suhteliselt väikese osa moodulite tarbimisest.

6.4.2. Meetmetest tulenev halduskoormus

- (360) Elementide suhtes kohaldatavate meetmete lõpetamist taotlevad isikud väitsid, et vertikaalselt integreerimata moodulitootjate jaoks kujutavad meetmed endast täiendavat äririski, käibekapitali ja halduskoormust. See võib tuleneda hinnakohustusega seotud keerukate menetluste järgimisest. Osa moodulitootjaid väitsid, et olukord

⁽¹⁰⁰⁾ „Q3 2016 PV Market Outlook, Solar power – not everyone needs it right now“, Bloomberg New Energy Finance, 1. september 2016, lk 1.

halvenes pärast seda, kui Taiwani ja Malaisia suhtes algatati kõrvalehoidmist käsitlev uurimine. Vertikaalselt integreerimata tootjate suhtes kohaldatakse rangeid dokumendikontrolle, samas kui kaubad saavad tollivormistuse isegi siis, kui need on imporditud äriühingutest, millele on antud tollimaksuvabastus. Nad kaebasid, et mõnel juhul võivad väikesed puudused vormistuses, näiteks pitseri või allkirja puudumine õiges kohas, põhjustada nädalatepikkuseid viivitusi. Hiinast hinnakohustuse raames imporditud elementide suhtes kohaldatakse sama rangeid tollikontrolle ja koormavaid haldusmenetlusi. Seega väitsid need tootjad, et peaaegu kõikide liitu imporditavate elementide suhtes kohaldatakse põhjalikku kontrolli tolliasutustes, mis toob kaasa tarneviivitusi, täiendavaid haldustoiminguid ja suuremaid käibekapitalinõudeid. See seab nad veelgi ebasoodsamasse konkurentsiolukorda võrrelduna mitte ainult ülejäänud tootjatega maailmas, vaid ka Euroopa juhtivate vertikaalselt integreeritud moodulitootjatega.

- (361) Komisjon tuletas meelde, et oli astunud täiendavaid samme, et parandada järelevalvet meetmete üle ning vältida igasugust kõrvalehoidmist ning ristkompenseerimist, mis võiks hinnakohustust kahjustada. Teisi lahendusi, mis võiksid tõhusalt kaitsta liidu tootmisharu ja takistada Hiina moodulite suhtes kohaldatavate kõrvalehoidmistavastaste meetmete täitmist, saab käsitleda vahepealse läbivaatamise käigus. Tõhustatud kontrollid liikmesriikide tolliasutustes on vajalikud selleks, et tõhusalt kaitsta liidu tootmisharu ebaõiglase hinnaga toodete sissevoolu eest.

6.4.3. Elementide suhtes kohaldatavate meetmete mõju moodulite hinnale ja nõudlusele

- (362) Mitu isikut, kes soovisid elementide suhtes kohaldatavate meetmete lõpetamist, väitsid, et elemendid tõstavad fotoelektriliste moodulite põhikomponentide hinda ja sellest tulenevalt tõuseb ka uute päikeseenergiaseadmete hind, mis omakorda vähendab nõudlust fotoelektriliste moodulite järele. Mõned isikud märkisid, et läbivaatamisega seotud uurimise välisel ajal, st 2016. aasta teisel poolel, langes keskmine üleilmne müügihind oluliselt allapoole minimaalset impordihinda, avaldades liidu vertikaalselt integreerimata moodulitootjatele täiendavat survet.
- (363) Komisjon leidis, et elementide keskmine üleilmne lepinguline müügihind oli – nagu teatas PV Insights – enamiku ajast, mil meetmed kehtisid, minimaalse impordihinna lähedal. Seega ei suurendanud meetmed oluliselt moodulite põhikomponendi hinda, kui võrdlusalusena kasutada keskmist üleilmset lepingulist müügihinda.
- (364) Komisjon leidis, et üleilmsed lepingulised müügihinnad alanesid oluliselt 2016. aasta teisel poolel, kui päikeseenergiasektoris oli tõusuperiood, nagu on kirjeldatud põhjenduses 356. 2016. aasta neljandas kvartalis elementide hinnad stabiliseerusid ja hakkasid isegi tõusma, mis on tõusu- ja langusperioodide puhul prognoositav. Sellele vaatamata, võttes arvesse päikeseenergiasektori õppimiskõverat, on tõenäoline, et päikeseelementide uus pikaajaline hind jääb pidama allpool viimasel tõusu- ja langusperioodil valitsenud hinnataset. Nagu märgitud põhjenduses 265, ei kajastanud hinnaindeks, mida komisjon kasutas minimaalse impordihinna kohandamiseks, täielikult selliseid päikeseelementide ja moodulite tootmise kulude vähenemisi, mis leidsid aset peaaegu kogu 2016. aasta jooksul. Päikeseenergiatööstuse õppimiskõvera arengu kajastamist meetmete tasandil saab paremini uurida vahepealse läbivaatamise käigus.
- (365) Meetmete mõju päikeseenergia nõudlusele liidus on analüüsitud põhjalikult punktis 5.3. Komisjon leidis, et mitmed teised tegurid mõjutavad nõudlust moodulite järele rohkem kui meetmed. Kuna elemendid on moodulite põhikomponendid, kehtivad need järeldused ka elementide puhul.
- (366) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitis Solar Power Europe, et elementide keskmine üleilmne ostuhind ei olnud enamiku ajast, mil meetmed kehtisid, minimaalse impordihinna lähedal. See isik toetas oma väidet 2016. aasta novembris ilmunud artikliga ⁽¹⁰¹⁾ ajakirjast PV-Magazine ja andmetega Energy Trend PV-lt ⁽¹⁰²⁾.
- (367) Minimaalne impordihind oli väga lähedal elementide üleilmsetele hindadele eurodes alates 2013. aasta detsembrist, kui meetmed kehtestati, kuni 2015. aasta septembrini, kui läbivaatamisega seotud uurimine lõppes, nagu teatas PVInsights. Komisjon märkis samuti, et 2016. aastal, väljaspool vaatlusalust perioodi, ei olnud

⁽¹⁰¹⁾ „PvXchange module price index. November 2016: Red light, green light“.

⁽¹⁰²⁾ Energy Trend PV, elementide hinnad, ajakohastatud 4. jaanuaril 2017.

minimaalne impordihind üleilmse ostuhinnaga ajutiselt seotud. Nii tsiteeritud artikkel kui ka esitatud andmed osutasid päikeseenergiahinna arengu suundumustele väljaspool vaatlusalust perioodi. Seega kordas komisjon, et elementide suhtes kehtestatud meetmetel on üksnes väga piiratud mõju vertikaalselt integreerimata moodulitootjatele.

6.5. Järeldused vahepealse läbivaatamise kohta

- (368) Komisjon järeldas, et meetmete lõpetamiseks puuduvad liidu huvidest lähtudes mõjuvad põhjused. Eelkõige leidis komisjon, et meetmed olid tõhusad elemenditootmise säilitamisel ja mõningal määral tootmise taastamisel liidus. Liidus toodetud elemendid moodustavad olulise osa liidu elemendi Elementide suhtes kehtestatud meetmete lõpetamine viiks liidu elemenditööstuse kokkuvarisemiseni ning kõrge kvalifikatsiooniga töökohtade ja tööstusega seotud teadus- ja arendustegevuse kadumiseni. Komisjon leidis ka, et elementide suhtes kehtestatud meetmed ei anna liidu vertikaalselt integreeritud moodulitootjatele vertikaalselt integreerimata tootjate ees konkurentsieelist. Vertikaalselt integreerimata moodulitootjatel on juurdepääs elementide piisavale tarnele väljastpoolt Hiinat hindadega, mis ei ole kõrgemad kui vertikaalselt integreeritud tootjalt liidusiseselt küsitavad hinnad.
- (369) Peale selle, kui komisjon uuris vertikaalselt integreerimata moodulitootjate huve, sai ta palju kaebusi selle kohta, et neile tootjatele on pandud suur halduskoormus, samas kui liidu tootjad kurtsid praegu esineva meetmetest kõrvalehoidmise pärast. Neid küsimusi saab analüüsida vahepealse läbivaatamise käigus, mis käsitleb meetmete vormi.
- (370) Viimasena märkis komisjon, et peaaegu kogu 2016. aasta jooksul ei järginud minimaalse impordihinna mehhanism elementide puhul päikeseenergiatööstuse järsku õppimiskõverat. Praegune kohandusmehhanism jättis seega Euroopa moodulivalmistajad ilma üleilmsest tõhususe kasvust, mille tõttu võib tekkida vajadus see küsimus uuesti läbi vaadata. Seda võib käsitleda vahepealse läbivaatamise ajal seoses kohandusmehhanismiga, mida saab seostada muu meetmevormiga.
- (371) Pärast järelduste teatavaks tegemist väitsid mitu isikut samuti, et kavandatud vahepealne läbivaatamine võtaks liiga kaua aega, et kaitsta integreerimata moodulitootjate huve. Komisjon märkis, et pärast järelduste teatavaks tegemist, täpsemalt 2017. aasta alguses, langes minimaalne impordihind oluliselt madalamale ja seeläbi vähenes vahe minimaalse impordihinna ja keskmise üleilmse müügihinna vahel. Peale selle kavatseb komisjon lõpetada vahepealse läbivaatamise 2017. aasta jooksul.

7. LÕPLIKUD DUMPINGUVASTASED MEETMED

- (372) Pidades silmas järeldusi, mis tehti seoses dumpingu ja kahju tõenäolise jätkumisega, järeldub sellest, et kooskõlas alusmääruse artikli 11 lõikega 2 tuleks rakendustähtsusega (EL) nr 1238/2013 kehtestatud dumpinguvastased meetmeid, mida kohaldatakse Hiina Rahvabariigist pärinevate või sealt saadatud kristalset ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes, jätkuvalt kohaldada.
- (373) Nagu selgitatud punktis 5.3, võivad meetmed avaldada edaspidi suuremat mõju nõudlusele, kui üleminek taastuenergia toetamise poliitikale lõpeb, omatarbimise maksustamine muutub selgemaks ja suuremas osas Euroopast saavutatakse võrgupariteet. See õigustab meetmete erandkorras pikendamist üksnes 18 kuuks, pärast mida peaksid need kaotama kehtivuse kooskõlas alusmääruse kohaldatavate eeskirjadega. Komisjon leidis, et kui tasakaalustada meetmete negatiivset mõju järeltööstusele, varustavale tööstusele ja tarbijatele selle kasuga, mida liidu tööstusharu meetmetest saab, on 18 kuud praegu kättesaadavate tõendite alusel konkureerivate huvide seisukohast sobiv kompromisslahendus.
- (374) Pärast järelduste teatavaks tegemist ei nõustunud EU ProSun selle põhjendusega. Ta väitis, et meetmeid tuleks pikendada viis aastat. EU ProSun leidis, et regulatiivset ebakindlust, mis vähendab nõudlust päikeseenergia järele, lähitulevikus ei kõrvaldataks. Üksnes viieaastane pikendamine tagaks stabiilsuse, mida on vaja liidu tootmisharu jätkuva elavnenemise soodustamiseks, luues selleks parema investeerimiskeskkonna. Komisjon kordas, et liidu fotoelektrisektoris toimus põhjalik üleminekuetapp, nimelt asendatakse tavapärane toetusvahend ehk

soodustariifid võistupakkumistega, mida korraldatakse seoses päikeseenergiaga, mida toodavad suured ainult võrku energiat tootvad äriühingud ja vähemal määral kodutarbijad oma tarbeks. Seda silmas pidades avaldab see üleminek kvantitatiivset mõju mitmes liikmesriigis juba 18 kuu jooksul. Eelkõige loodab komisjon, et mitmed päikeseenergiavõimsuse võistupakkumised toimuvad juba sel perioodil ja et päikeseenergia kasutamine kasvab tänu jaemüügivõrgu pariteedile. Seega jäi komisjon endiselt seisukohale, et meetmete pikendamine 18 kuuks on piisav.

- (375) Malaisiast ja Taiwanist pärit eksportivad tootjad, kes arvati välja selliste meetmete kohaldamisalast, mida pikendati rakendusmäärusega (EL) 2016/185, jäetakse ka välja käesoleva määrusega kehtestavate meetmete kohaldamisalast.
- (376) Pidades silmas tehtud järeldusi, et eksisteerivad mõjuvad põhjused elementide suhtes kehtestatud meetmete lõpetamiseks liidu huvidest lähtudes, tuleks alusmääruse artikli 11 lõike 3 alusel algatatud osaline vahepealne läbivaatamine lõpetada.

8. MEETMETE VORM

- (377) Rakendusotsusega 2013/707/EL, mida viimati muudeti rakendusmäärusega (EL) 2016/1998, ⁽¹⁰³⁾ komisjoni poolt vastu võetud hinnakohustuse kohaldamist jätkatakse käesoleva määrusega kehtestatud lõplike meetmete kehtivuse jooksul. Eksportijad, kelle suhtes hinnakohustus kehtib, on loetletud nimetatud otsuse lisas.
- (378) Kuid nagu on märgitud põhjendustes 336, 337, 369 ja 370, on kohane algselt *ex officio* vahepealne läbivaatamine meetme vormi ning sellega seonduva kohandusmehhanismi kohta.
- (379) Alusmääruse artikli 15 lõike 1 alusel loodud komitee arvamust ei esitanud ja tema liikmete lihtenamus oli rakendusakti eelnõu vastu. Komisjon esitas rakendusakti muudetud eelnõu apellatsioonikomiteele.
- (380) Apellatsioonikomitee ei ole arvamust esitanud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Lõplik dumpinguvastane tollimaks kehtestatakse järgmiste toodete impordi suhtes: Hiina Rahvabariigist pärinevad või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektrilised moodulid või paneelid ning sellist tüüpi elemendid, mille paksus ei ületa 400 mikromeetrit ja mida kasutatakse kristalsest ränist fotoelektrilistes moodulites või paneelides ja mis praegu kuuluvad CN-koodide ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 ja ex 8541 40 90 (TARIC koodid 8501 31 00 81, 8501 31 00 89, 8501 32 00 41, 8501 32 00 49, 8501 33 00 61, 8501 33 00 69, 8501 34 00 41, 8501 34 00 49, 8501 61 20 41, 8501 61 20 49, 8501 61 80 41, 8501 61 80 49, 8501 62 00 61, 8501 62 00 69, 8501 63 00 41, 8501 63 00 49, 8501 64 00 41, 8501 64 00 49, 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 ja 8541 40 90 39) alla, välja arvatud juhul, kui tegemist on transiittootega üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) V artikli tähenduses.

Vaatlusaluse toote määratlus ei hõlma järgmisi tooteliike:

- päikeselaadurid, mis koosnevad vähem kui kuuest elemendist, on kaasaskantavad ja varustavad seadmeid elektriga või laevad akusid;

⁽¹⁰³⁾ Komisjoni 15. novembri 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/1998, millega tühistatakse viie eksportiva tootja hinnakohustuse heakskiit, mis anti vastavalt rakendusotsusele 2013/707/EL (millega kinnitatakse pakutud hinnakohustus, mis on seotud Hiina Rahvabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi käsitlevate dumpingu- ja subsidiumivastaste menetlustega, lõplike meetmete kohaldamise ajaks) (ELT L 308, 16.11.2016, lk 8).

- õhukesest kilest fotoelektrilised tooted;
- kristalsest ränist fotoelektrilised tooted, mis on püsivalt integreeritud elektriseadmetesse, kui elektriseadmete funktsioon ei ole energia tootmine ning kui need elektriseadmed kasutavad integreeritud kristalsest ränist fotoelektrilisest elemendist (fotoelektrilistest elementidest) saadavat elektrit;
- moodulid või paneelid, mille alalispinge väljundis on kuni 50 V ja väljundvõimsus kuni 50 W ning mida kasutatakse üksnes otseselt akulaadurina sama pinge ja võimsusega süsteemides.

2. Lõpliku dumpinguvastase tollimaksu määr, mida kohaldatakse lõikes 1 kirjeldatud ja allpool loetletud äriühingutes valmistatud toodete netohinna suhtes liidu piiril enne tollimaksu sissenõudmist, on järgmine:

Äriühing	Tollimaksu määr (%)	TARICi lisakood
Changzhou Trina Solar Energy Co. Ltd Trina Solar (Changzhou) Science & Technology Co. Ltd Changzhou Youze Technology Co. Ltd Trina Solar Energy (Shanghai) Co. Ltd Yancheng Trina Solar Energy Technology Co. Ltd	44,7	B791
Delsolar (Wujiang) Ltd	64,9	B792
Jiangxi LDK Solar Hi-Tech Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Nanchang) Co. Ltd LDK Solar Hi-Tech (Suzhou) Co. Ltd	46,7	B793
LDK Solar Hi-Tech (Hefei) Co. Ltd	46,7	B927
JingAo Solar Co. Ltd Shanghai JA Solar Technology Co. Ltd JA Solar Technology Yangzhou Co. Ltd Hefei JA Solar Technology Co. Ltd Shanghai JA Solar PV Technology Co. Ltd	51,5	B794
Jinko Solar Co. Ltd; Jinko Solar Import and Export Co. Ltd; ZHEJIANG JINKO SOLAR CO. LTD; ZHEJIANG JINKO SOLAR TRADING CO. LTD	41,2	B845
Jinzhong Yangguang Energy Co. Ltd Jinzhong Huachang Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhong Jinmao Photovoltaic Technology Co. Ltd Jinzhong Rixin Silicon Materials Co. Ltd Jinzhong Youhua Silicon Materials Co. Ltd	27,3	B795
RENESOLA ZHEJIANG LTD RENESOLA JIANGSU LTD	43,1	B921

Äriühing	Tollimaksu määr (%)	TARICi lisakood
Wuxi Suntech Power Co. Ltd Suntech Power Co. Ltd Wuxi Sunshine Power Co. Ltd Luoyang Suntech Power Co. Ltd Zhenjiang Ren De New Energy Science Technology Co. Ltd Zhenjiang Rietech New Energy Science Technology Co. Ltd	41,4	B796
Yingli Energy (China) Co. Ltd Baoding Tianwei Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hainan Yingli New Energy Resources Co. Ltd Hengshui Yingli New Energy Resources Co. Ltd Tianjin Yingli New Energy Resources Co. Ltd Lixian Yingli New Energy Resources Co. Ltd Baoding Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd Beijing Tianneng Yingli New Energy Resources Co. Ltd Yingli Energy (Beijing) Co. Ltd	35,5	B797
Teised dumpinguvastases uurimises koostööd teinud äriühingud (v.a äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse paralleelse subsidiumivastase komisjoni rakendusmääruse (EL) 2017/366 (¹) alusel jääktollimaksu) (I lisa)	41,3	
Teised dumpinguvastases uurimises koostööd teinud äriühingud (v.a äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse paralleelse subsidiumivastase rakendusmääruse (EL) 2017/366 alusel jääktollimaksu) (II lisa)	36,2	
Kõik teised äriühingud	53,4	B999

(¹) Komisjoni 1. märtsi 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/366, millega pärast aegumise läbivaatamist vastavalt määruse (EL) 2016/1037 artikli 18 lõikele 2 ja pärast osalise vahepealse läbivaatamise lõpetamise uurimist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1037 artikli 19 lõikele 3 kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes lõplikud tasakaalustavad tollimaksud (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1).

3. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse kehtivaid tollimaksualaseid sätteid.

4. Kui Hiina Rahvavabariigi uus eksportiv tootja esitab komisjonile piisavad tõendid selle kohta, et ta

— ei eksportinud esialgsel uurimisperioodil (1. juuli 2011 – 30. juuni 2012) liitu lõikes 1 kirjeldatud toodet;

— ei ole seotud ühegi Hiina Rahvavabariigi eksportija ega tootjaga, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva määrusega kehtestatud dumpinguvastaseid meetmeid;

— on tegelikult eksportinud liitu vaatlusalust toodet pärast meetmete aluseks oleva uurimisperioodi lõppu või on võtnud endale tagasivõetamatu lepingulise kohustuse eksportida liitu märkimisväärne kogus,

võib komisjon lõiget 2 muuta, lisades uue eksportiva tootja nende koostööd tegevate äriühingute hulka, kes ei kuulu valimisse, ning kohaldada seetõttu tema suhtes kaalutud keskmist tollimaksumäära kuni 41,3 %.

Artikkel 2

1. Vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud ja praegu CN-koodi ex 8541 40 90 (TARICi koodid 8541 40 90 21, 8541 40 90 29, 8541 40 90 31 ja 8541 40 90 39) alla kuuluvad imporditavad tooted, mille kohta on arved esitanud äriühingud, kelle hinnakohustused on komisjon heaks kiitnud ja kelle nimed on loetletud rakendusotsuse 2013/707/EL lisas ja selle hilisemates muudatustes, vabastatakse artikliga 1 kehtestatud dumpinguvastasest tollimaksust järgmistel tingimustel:

- a) rakendusotsuse 2013/707/EL lisas ja selle hilisemates muudatustes loetletud äriühing on eespool osutatud tooted ise või samuti rakendusotsuse 2013/707/EL lisas loetletud seotud äriühingu kaudu tootnud, lähetanud ja nende kohta arve esitanud kas liidus asuvatele oma seotud äriühingutele, kes tegutsevad importijana ja lubavad kaubad liidus vabasse ringlusse, või esimesele sõltumatule kliendile, kes tegutseb importijana ja lubab kaubad liidus vabasse ringlusse, ning
- b) imporditava kaubaga koos esitatakse kinnitusarve, milleks on faktuurarve, mis sisaldab vähemalt käesoleva määruse III lisas nimetatud andmeid ja avaldust;
- c) imporditava kaubaga koos esitatakse vastavalt käesoleva määruse IV lisale ekspordikohustuse sertifikaat;
- d) tollis deklareeritud ja esitatud kaubad vastavalt täpselt kinnitusarves kirjeldatule.

2. Vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni vastuvõtmisel tekib tollivõlg järgmistel juhtudel:

- a) lõikes 1 kirjeldatud impordi puhul tehakse kindlaks, et üks või mitu nimetatud lõikes loetletud tingimustest on täitmata, või
- b) komisjon tühistab määruse (EL) 2016/1036 artikli 8 lõike 9 kohase hinnakohustuse kinnituse määruse või otsusega, milles viidatakse konkreetsetele tehingutele, ning tunnistab asjaomased kinnitusarved kehtetuks.

Artikkel 3

Äriühingud, kelle hinnakohustused on komisjon heaks kiitnud ja kelle nimed on loetletud rakendusotsuse 2013/707/EL lisas ja selle hilisemates muudatustes ning kelle suhtes kohaldatakse teatavaid nimetatud lisas sätestatud tingimusi, väljastavad arve ka tehingute eest, mis ei ole vabastatud dumpinguvastasest tollimaksust. Kõnealune arve on faktuurarve, mis sisaldab vähemalt käesoleva määruse V lisas nimetatud andmeid.

Artikkel 4

1. Artikli 1 lõike 2 alusel kehtestatud lõplikku dumpinguvastast tollimaksu, mida rakendatakse „kõikide teiste äriühingute“ suhtes, laiendatakse selliste kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja põhikomponentide (st elementide) impordile, mis on saadatud Malaisiast ja Taiwanist, olenemata sellest, kas päritoluriigina on deklareeritud Malaisia ja Taiwan või mitte, ning mis praegu kuuluvad CN-koodide ex 8501 31 00, ex 8501 32 00, ex 8501 33 00, ex 8501 34 00, ex 8501 61 20, ex 8501 61 80, ex 8501 62 00, ex 8501 63 00, ex 8501 64 00 ja ex 8541 40 90 (TARICi koodid 8501 31 00 82, 8501 31 00 83, 8501 32 00 42, 8501 32 00 43, 8501 33 00 62, 8501 33 00 63, 8501 34 00 42, 8501 34 00 43, 8501 61 20 42, 8501 61 20 43, 8501 61 80 42, 8501 61 80 43, 8501 62 00 62, 8501 62 00 63, 8501 63 00 42, 8501 63 00 43, 8501 64 00 42, 8501 64 00 43, 8541 40 90 22, 8541 40 90 23, 8541 40 90 32, 8541 40 90 33) alla, välja arvatud need, mille on tootnud allpool loetletud äriühingud:

Riik	Äriühing	TARICi lisakood
Malaisia	AUO – SunPower Sdn. Bhd.	C073
	Flextronics Shah Alam Sdn. Bhd.	C074
	Hanwha Q CELLS Malaysia Sdn. Bhd.	C075
	Panasonic Energy Malaysia Sdn. Bhd.	C076
	TS Solartech Sdn. Bhd.	C077

Riik	Äriühing	TARICi lisakood
Taiwan	ANJI Technology Co., Ltd	C058
	AU Optronics Corporation	C059
	Big Sun Energy Technology Inc.	C078
	EEPV Corp.	C079
	E-TON Solar Tech. Co., Ltd	C080
	Gintech Energy Corporation	C081
	Gintung Energy Corporation	C082
	Inventec Energy Corporation	C083
	Inventec Solar Energy Corporation	C084
	LOF Solar Corp.	C085
	Ming Hwei Energy Co., Ltd	C086
	Motech Industries, Inc.	C087
	Neo Solar Power Corporation	C088
	Perfect Source Technology Corp.	C089
	Ritek Corporation	C090
	Sino-American Silicon Products Inc.	C091
	Solartech Energy Corp.	C092
	Sunengine Corporation Ltd	C093
	Topcell Solar International Co., Ltd	C094
	TSEC Corporation	C095
	Win Win Precision Technology Co., Ltd	C096

2. Vabastusi, mille on saanud käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud äriühingud või milleks komisjon on artikli 2 lõike 2 kohaselt loa andnud, kohaldatakse juhul, kui liikmesriikide tolliasutustele esitatakse kehtiv faktuurarve, mille on väljastanud tootja või kaubasaatja ja millel on arve väljastanud üksuse töötaja nimi ja ametikoht ning tema allkirjastatud ja dateeritud avaldus. Kristalsest ränist fotoelektriliste elementide puhul peab see avaldus olema järgmine: „Mina, allakirjutanu, kinnitan, et käesoleva arvega hõlmatud, ekspordiks Euroopa Liitu müüdavad kristalsest ränist fotoelektrilised elemendid koguses (kogus) on toodetud (äriühingu nimi ja aadress) poolt (TARICi lisakood) (asjaomane riik)

riigis. Kinnitan, et käesoleval arvel esitatud teave on täielik ja õige.“ Kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite puhul peab see avaldus olema järgmine: „Mina, allakirjutanu, kinnitan, et käesoleva arvega hõlmatud, ekspordiks Euroopa Liitu müüvad kristalsest ränist fotoelektrilised moodulid koguses (kogus) on toodetud

- i) (äriühingu nimi ja aadress) poolt (TARICi lisakood) (asjaomane riik) riigis VÕI
- ii) alltöövõttu tegeva kolmanda isiku poolt (äriühingu nimi ja aadress) jaoks (TARICi lisakood) (asjaomane riik) riigis

(asjakohatu variant välja jätta)

kristalsest ränist fotoelektrilistest elementidest, mis on toodetud (äriühingu nimi ja aadress) poolt (TARICi lisakood [lisatakse, kui asjaomase riigi suhtes kohalduvad kas esialgsed meetmed või kehtivad kõrvalehoidmisvastased meetmed]) (asjaomane riik) riigis. Kinnitan, et käesoleval arvel esitatud teave on täielik ja õige.“ Kui sellist arvet ei esitata ja/või kui eespool nimetatud avalduses ühte või mõlemat TARICi lisakoodi ei teatata, rakendatakse „kõikide teiste äriühingute“ suhtes kohaldatavat tollimaksumäära ja tollideklaratsiooni tuleb märkida TARICi lisakood B999.

- 3. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse kehtivaid tollimaksumäärade sätteid.

Artikkel 5

Käesolevaga lõpetatakse Hiina Rahvavabariigist pärinevate või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes kohaldatavate dumpinguvastaste meetmete osaline vahepealne läbivaatamine, ⁽¹⁰⁴⁾ mis algatati määruse (EL) 2016/1036 artikli 11 lõike 3 alusel.

Artikkel 6

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. See kehtib 18 kuud.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 1. märts 2017

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁰⁴⁾ Teade Hiina Rahvavabariigist pärit või sealt saadetud kristalsest ränist fotoelektriliste moodulite ja nende põhikomponentide (elementide) impordi suhtes kohaldatavate dumpinguvastaste meetmete ja tasakaalustusmeetmete osalise vahepealse läbivaatamise kohta (ELT C 405, 5.12.2015, lk 33).

I LISA

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Anhui Schutten Solar Energy Co. Ltd Quanjiao Jingkun Trade Co. Ltd	B801
Anji DaSol Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B802
Canadian Solar Manufacturing (Changshu) Inc. Canadian Solar Manufacturing (Luoyang) Inc. CSI Cells Co. Ltd CSI Solar Power (China) Inc.	B805
Changzhou Shangyou Lianyi Electronic Co. Ltd	B807
CHINALAND SOLAR ENERGY CO. LTD	B808
CEEG Nanjing Renewable Energy Co. Ltd CEEG (Shanghai) Solar Science Technology Co. Ltd China Sunergy (Nanjing) Co. Ltd China Sunergy (Shanghai) Co. Ltd China Sunergy (Yangzhou) Co. Ltd	B809
Chint Solar (Zhejiang) Co. Ltd	B810
ChangZhou EGing Photovoltaic Technology Co. Ltd	B811
ANHUI RINENG ZHONGTIAN SEMICONDUCTOR DEVELOPMENT CO. LTD CIXI CITY RIXING ELECTRONICS CO. LTD HUOSHAN KEBO ENERGY & TECHNOLOGY CO. LTD	B812
CNPV Dongying Solar Power Co. Ltd	B813
CSG PVtech Co. Ltd	B814
DCWATT POWER Co. Ltd	B815
Dongfang Electric (Yixing) MAGI Solar Power Technology Co. Ltd	B816
EOPLLY New Energy Technology Co. Ltd SHANGHAI EBEST SOLAR ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD JIANGSU EOPLLY IMPORT & EXPORT CO. LTD	B817
Zhejiang Era Solar Technology Co. Ltd	B818
ET Energy Co. Ltd ET Solar Industry Limited	B819
GD Solar Co. Ltd	B820
Guodian Jintech Solar Energy Co. Ltd	B822
Hangzhou Bluesun New Material Co. Ltd	B824

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Hangzhou Zhejiang University Sunny Energy Science and Technology Co. Ltd Zhejiang Jinbest Energy Science and Technology Co. Ltd	B825
Hanwha SolarOne Co. Ltd	B929
Hanwha SolarOne (Qidong) Co. Ltd	B826
Hengdian Group DMEGC Magnetics Co. Ltd	B827
HENGJI PV-TECH ENERGY CO. LTD	B828
Himin Clean Energy Holdings Co. Ltd	B829
Jetion Solar (China) Co. Ltd Junfeng Solar (Jiangsu) Co. Ltd Jetion Solar (Jiangyin) Co. Ltd	B830
Jiangsu Green Power PV Co. Ltd	B831
Jiangsu Hosun Solar Power Co. Ltd	B832
Jiangsu Jiasheng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B833
Jiangsu Runda PV Co. Ltd	B834
Jiangsu Sainty Machinery Imp. And Exp. Corp. Ltd Jiangsu Sainty Photovoltaic Systems Co. Ltd	B835
Jiangsu Seraphim Solar System Co. Ltd	B836
Changzhou Shunfeng Photovoltaic Materials Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Electronic Power Co. Ltd Jiangsu Shunfeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B837
Jiangsu Sinski PV Co. Ltd	B838
Jiangsu Sunlink PV Technology Co. Ltd	B839
Jiangsu Zhongchao Solar Technology Co. Ltd	B840
Jiangxi Risun Solar Energy Co. Ltd	B841
Jiangyin Hareon Power Co. Ltd Taicang Hareon Solar Co. Ltd Hareon Solar Technology Co. Ltd Hefei Hareon Solar Technology Co. Ltd Jiangyin Xinhui Solar Energy Co. Ltd Altusvia Energy (Taicang) Co, Ltd	B842
Jinggong P-D Shaoxing Solar Energy Tech Co. Ltd	B844
Juli New Energy Co. Ltd	B846
Jumao Photonic (Xiamen) Co. Ltd	B847

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Kinve Solar Power Co. Ltd (Maanshan)	B849
GCL Solar Power (Suzhou) Limited GCL-Poly Solar Power System Integration (Taicang) Co. Ltd GCL Solar System (Suzhou) Limited GCL-Poly (Suzhou) Energy Limited Jiangsu GCL Silicon Material Technology Development Co. Ltd Jiangsu Zhongneng Polysilicon Technology Development Co. Ltd Konca Solar Cell Co. Ltd Suzhou GCL Photovoltaic Technology Co. Ltd GCL System Integration Technology Co. Ltd	B850
Lightway Green New Energy Co. Ltd Lightway Green New Energy (Zhuozhou) Co. Ltd	B851
Motech (Suzhou) Renewable Energy Co. Ltd	B852
Nanjing Daqo New Energy Co. Ltd	B853
LEVO SOLAR TECHNOLOGY CO. LTD NICE SUN PV CO. LTD	B854
Ningbo Jinshi Solar Electrical Science & Technology Co. Ltd	B857
Ningbo Komaes Solar Technology Co. Ltd	B858
Ningbo Osda Solar Co. Ltd	B859
Ningbo Qixin Solar Electrical Appliance Co. Ltd	B860
Ningbo South New Energy Technology Co. Ltd	B861
Ningbo Sunbe Electric Ind Co. Ltd	B862
Ningbo Ulica Solar Science & Technology Co. Ltd	B863
Perfectenergy (Shanghai) Co. Ltd	B864
Perlight Solar Co. Ltd	B865
Phono Solar Technology Co. Ltd Sumec Hardware & Tools Co. Ltd	B866
RISEN ENERGY CO. LTD	B868
SHANDONG LINUO PHOTOVOLTAIC HI-TECH CO. LTD	B869
SHANGHAI ALEX NEW ENERGY CO. LTD SHANGHAI ALEX SOLAR ENERGY SCIENCE & TECHNOLOGY CO. LTD	B870
BYD(Shangluo)Industrial Co.Ltd Shanghai BYD Co. Ltd	B871

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Shanghai Chaori Solar Energy Science & Technology Co. Ltd	B872
Propsolar (Zhejiang) New Energy Technology Co. Ltd Shanghai Propsolar New Energy Co. Ltd	B873
Lianyungang Shenzhou New Energy Co. Ltd Shanghai Shenzhou New Energy Development Co. Ltd SHANGHAI SOLAR ENERGY S&T CO. LTD	B875
Jiangsu ST-Solar Co. Ltd Shanghai ST-Solar Co. Ltd	B876
Shanghai Topsolar Green Energy Co. Ltd	B877
Shenzhen Sacred Industry Co. Ltd	B878
Leshan Topray Cell Co. Ltd Shanxi Topray Solar Co. Ltd Shenzhen Topray Solar Co. Ltd	B880
Shanghai Sopray New Energy Co. Ltd Sopray Energy Co. Ltd	B881
Ningbo Sun Earth Solar Energy Co. Ltd NINGBO SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD SUN EARTH SOLAR POWER CO. LTD	B882
TDG Holding Co. Ltd	B884
Tianwei New Energy (Chengdu) PV Module Co. Ltd Tianwei New Energy Holdings Co. Ltd Tianwei New Energy (Yangzhou) Co. Ltd	B885
Wenzhou Jingri Electrical and Mechanical Co. Ltd	B886
Winsun New Energy Co. Ltd	B887
Wuhu Zhongfu PV Co. Ltd	B889
Wuxi Saijing Solar Co. Ltd	B890
Wuxi Solar Innova PV Co. Ltd	B892
China Machinery Engineering Wuxi Co. Ltd Wuxi Taichang Electronic Co. Ltd Wuxi Taichen Machinery & Equipment Co. Ltd	B893
Shanghai Huanghe Fengjia Photovoltaic Technology Co. Ltd State-run Huanghe Machine-Building Factory Import and Export Corporation Xi'an Huanghe Photovoltaic Technology Co. Ltd	B896

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Wuxi LONGi Silicon Materials Co. Ltd Xi'an LONGi Silicon Materials Corp.	B897
LERRI Solar Technology (Zhejiang) Co. Ltd	B898
Yuhuan BLD Solar Technology Co. Ltd Zhejiang BLD Solar Technology Co. Ltd	B899
Yuhuan Sinosola Science & Technology Co. Ltd	B900
Yunnan Tianda Photovoltaic Co. Ltd	B901
Zhangjiagang City SEG PV Co. Ltd	B902
Zhejiang Global Photovoltaic Technology Co. Ltd	B904
Zhejiang Heda Solar Technology Co. Ltd	B905
Zhejiang Jiutai New Energy Co. Ltd Zhejiang Topoint Photovoltaic Co. Ltd	B906
Zhejiang Kingdom Solar Energy Technic Co. Ltd	B907
Zhejiang Koly Energy Co. Ltd	B908
Zhejiang Longbai Photovoltaic Tech Co. Ltd	B909
Zhejiang Mega Solar Energy Co. Ltd Zhejiang Fortune Photovoltaic Co. Ltd	B910
Zhejiang Shuqimeng Photovoltaic Technology Co. Ltd	B911
Zhejiang Shinew Photoelectronic Technology Co. Ltd	B912
Zhejiang SOCO Technology Co. Ltd	B913
Zhejiang Sunflower Light Energy Science & Technology Limited Liability Company Zhejiang Yauchong Light Energy Science & Technology Co. Ltd	B914
Zhejiang Tianming Solar Technology Co. Ltd	B916
Zhejiang Trunsun Solar Co. Ltd Zhejiang Beyondsun PV Co. Ltd	B917
Zhejiang Wanxiang Solar Co. Ltd WANXIANG IMPORT & EXPORT CO LTD	B918
Zhejiang Xiongtai Photovoltaic Technology Co. Ltd	B919
ZHEJIANG YUANZHONG SOLAR CO. LTD	B920
Zhongli Talesun Solar Co. Ltd	B922
ZNSHINE PV-TECH CO. LTD	B923
Zytech Engineering Technology Co. Ltd	B924

II LISA

Äriühingu nimi	TARICi lisakood
Jiangsu Aide Solar Energy Technology Co. Ltd	B798
Alternative Energy (AE) Solar Co. Ltd	B799
Anhui Chaoqun Power Co. Ltd	B800
Anhui Titan PV Co. Ltd	B803
TBEA SOLAR CO. LTD Xi'an SunOasis (Prime) Company Limited XINJIANG SANG'O SOLAR EQUIPMENT	B804
Changzhou NESL Solartech Co. Ltd	B806
Dotec Electric Co. Ltd	B928
Greenway Solar-Tech (Shanghai) Co. Ltd Greenway Solar-Tech (Huaian) Co. Ltd	B821
GS PV Holdings Group	B823
Jiangyin Shine Science and Technology Co. Ltd	B843
King-PV Technology Co. Ltd	B848
Ningbo Best Solar Energy Technology Co. Ltd	B855
Ningbo Huashun Solar Energy Technology Co. Ltd	B856
Qingdao Jiao Yang Lamping Co. Ltd	B867
SHANGHAI SHANGHONG ENERGY TECHNOLOGY CO. LTD	B874
Shenzhen Sungold Solar Co. Ltd	B879
SUZHOU SHENGLONG PV-TECH CO. LTD	B883
Worldwide Energy and Manufacturing USA Co. Ltd	B888
Wuxi Shangpin Solar Energy Science and Technology Co. Ltd	B891
Wuxi UT Solar Technology Co. Ltd	B894
Xiamen Sona Energy Co. Ltd	B895
Zhejiang Fengsheng Electrical Co. Ltd	B903
Zhejiang Yutai Photovoltaic Material Co. Ltd	B930
Zhejiang Sunrupu New Energy Co. Ltd	B915

III LISA

Koos äriühingu poolt Euroopa Liitu müüdava kaubaga, mille suhtes kehtib hinnakohustus, esitatakse faktuurarve, mis sisaldab järgmisi andmeid.

1. Pealkiri „HINNAKOHUSTUSEGA SEOTUD KAUBA FAKTUURARVE“.
2. Faktuurarve väljastanud äriühingu nimi.
3. Faktuurarve number.
4. Faktuurarve väljastamise kuupäev.
5. TARICi lisakood, mille alla kuuluvate arves kirjeldatud kaupade tollivormistus tehakse Euroopa Liidu piiril.
6. Kauba täpne ja selge kirjeldus ning
 - tootekood,
 - tootekoodi tehniline kirjeldus,
 - äriühingu tootekood,
 - CN-kood,
 - kogus (ühikutes, mida väljendatakse vattides).
7. Müügingitingimuste kirjeldus, sealhulgas:
 - ühiku hind (vatid),
 - kohaldatavad maksetingimused,
 - kohaldatavad tarnetingimused,
 - kõik allahindlused ja hinnavähendid.
8. Importijana tegutseva äriühingu nimi, kellele äriühing väljastab otse arve.
9. Faktuurarve väljastanud äriühingu töötaja nimi ja järgmine allkirjastatud avaldus:

„Mina, allakirjutanu, kinnitan, et käesoleva arvega hõlmatud kaupade müük otseeksportiks Euroopa Liitu toimub [ÄRIÜHINGU NIMI] pakutud ja Euroopa Komisjoni poolt rakendusotsusega 2013/707/EL heaks kiidetud hinnakohustuse raames ja tingimuste kohaselt. Kinnitan, et käesoleval arvel esitatud teave on täielik ja õige.“

IV LISA

Ekspordikohustuse sertifikaat

Koos äriühingu poolt Euroopa Liitu müüdava kaubaga, mille suhtes kehtib hinnakohustus, esitab kaubanduskoda iga faktuurarve puhul ekspordikohustuse sertifikaadi, mis sisaldab järgmisi andmeid.

1. Hiina masinate ja elektroonikatoodete impordi ja ekspordi kaubanduskoja (China Chamber of Commerce for Import & Export of Machinery & Electronic Products – CCCME) nimi, aadress ning faksi- ja telefoninumber.
2. Rakendusotsuse 2013/707/EL lisas nimetatud ja faktuurarve väljastanud äriühingu nimi.
3. Faktuurarve number.
4. Faktuurarve väljastamise kuupäev.
5. TARICi lisakood, mille alla kuuluvate arves kirjeldatud kaupade tollivormistus tehakse Euroopa Liidu piiril.
6. Kauba täpne kirjeldus, sealhulgas:
 - 1) tootekood,
 - 2) kauba tehniline kirjeldus, äriühingu tootekood (kui see on olemas),
 - 3) CN-kood.
7. Täpne kogus ühikutes, mida väljendatakse vattides.
8. Sertifikaadi number ja kehtivuse lõppemise kuupäev (kolm kuud alates väljaandmisest).
9. Sertifikaadi väljastanud kaubanduskoja töötaja nimi ja järgmine allkirjastatud avaldus:

„Mina, allakirjutanu, kinnitan, et käesolev sertifikaat on antud müüdava kaubaga kaasneva faktuurarvega hõlmatud kaupade otseeksportiks Euroopa Liitu vastavalt hinnakohustusele ning et see on välja antud [äriühingu nimi] pakutud ja Euroopa Komisjoni poolt rakendusotsusega 2013/707/EL heaks kiidetud hinnakohustuse raames ja tingimuste kohaselt. Kinnitan, et käesolevas sertifikaadis esitatud teave on täpne ja sellega hõlmatud kogus ei ületa kohustusega ettenähtud piirmäära.“
10. Kuupäev.
11. Allkiri ja kaubanduskoja pitser.

V LISA

Koos äriühingu poolt Euroopa Liitu müüdava kaubaga, mille suhtes kohaldatakse dumpinguvastaseid tollimakse, esitatakse faktuurarve, mis sisaldab järgmisi andmeid.

1. Pealkiri „DUMPINGUVASTASE JA TASAKAALUSTAVA TOLLIMAKSUGA MAKSUSTATAVA KAUBA FAKTUURARVE“.
 2. Faktuurarve väljastanud äriühingu nimi.
 3. Faktuurarve number.
 4. Faktuurarve väljastamise kuupäev.
 5. TARICi lisakood, mille alla kuuluvate arves kirjeldatud kaupade tollivormistus toimub Euroopa Liidu piiril.
 6. Kauba täpne ja selge kirjeldus ning
 - tootekood,
 - tootekoodi tehniline kirjeldus,
 - äriühingu tootekood,
 - CN-kood,
 - kogus (ühikutes, mida väljendatakse vattides).
 7. Müügitingimuste kirjeldus, sealhulgas:
 - ühiku hind (vatid),
 - kohaldatavad maksetingimused,
 - kohaldatavad tarnetingimused,
 - kõik allahindlused ja hinnavähendid.
 8. Faktuurarve väljastanud äriühingu töötaja nimi ja allkiri.
-